

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 35 / Hejmar 412 / Nîsan 2016

Türkiye-Suriye-Irak üçgeninde gerçek çözüm Demokratik Konfederalizmdir

Ortadoğu'da politik-askeri durum Kürdistan özgürlük devriminin ulaştığı aşama ve görevlerimiz

Duran Kalkan

Önümüzdeki dönemde dikkatli olmamız gerekiyor. ABD kısmi değişiklikler yaparak TC sistemini ayakta tutup, Ortadoğu çözümünü ona dayandırmak istiyor. Biz ise böyle bir mücadele içerisinde Demokratik Türkiye ve Özgür Kürdistan'ı yaratacak sonuçları elde etmek istiyoruz. Demokratik Özyönetim mücadelemiz böyle bir noktaya gelmiştir.

Türkiye'nin demokratik güçleri ve halkları da mevcut durumda AKP yönetimine tepkili durumdadır. Onun için Türkiye'nin sosyalistleri, devrimci güçleri Halkların Birleşik Devrim Hareketi'nde bir araya gelerek bu süreci demokratik Türkiye devrimine taşımak istiyorlar. 70'lerin başında Mahir Çayan, Deniz Gezmiş ve İbrahim Kaypakaya'nın başlattığı Türkiye Demokratik Devrimi'ni Özgür Kürdistan çözümüne dayalı olarak başarıya götürme adımını atmaya çalışıyorlar.

> 8-11

Soykırma karşı toplumsal direniş sanatı

Şiyar Amed

Soykırım hazırlığı sadece propagandanın oluşmasıyla oluşmaz. Karar süreçleri uygulama safhasında genellikle komplocu bir tarza bürünür.

Genellikle de hazırlık süreci birçok soykırım uygulamasını kendi içinde barındırır. Kimi zaman doğrudan fiziki soykırım uygulanırken kimi zaman diğer yöntemlerle sonuç alınmaya çalışılır ve eğer sonuç alınmazsa tüm uygulamalar fiziki soykırımın zemini olarak kullanılıp imha aşamasına geçilir. Aslında soykırım 'geliyorum' der.

> 19-21

Önderliğin varlığı Ortadoğu ve insanlık için bir şanstır

Besê Erzincan

Halkların Birleşik Devrim Hareketi kazanmanın önünü açıyor

Röportaj

Özgür basının dünü ve bugünü

Rohat Selçuk

Önderliğin özgürlüğünün yolu topyekün direnişten geçer

Besê Hozat

En yakıcı gerçek şu ki; Önder Apo özgürleşmeden Kürtler özgürleşemez. Ortadoğu'da kaos son bulmaz. Özgürlüğün yolu topyekün direnişten geçer. Sürekli bir mücadele hali ve büyük serhildan hareketi, demokratik yaşam ve sistem örgütlenmesi, özgürlüğün yapı taşı ve mayasıdır. Bu süreç Sevê, Fatma, Mehmet Yavuzer, Mehmet Tunç ve Pakize Nayır gibi halk önderlerinin en güçlü bir biçimde rol oynayacakları bir süreçtir.

Fedaice bir öncülük ve topyekün bir direniş tecrit politikasına son verecek, 'Özgür Önderlik, Özerk Kürdistan ve Demokratik Ortadoğu'yu somut bir gerçeklik haline getirecektir.

> 6-7

Tecavüzü kurumlaştıran sistemle yaşanacak her an soykırım anıdır

Dilzar Dilok

Son yıllarda giderek artan tecavüzler, kadın ve çocuklara yönelik istismarlar ve insan bedenine yönelik saldırılar, merkezi uygarlık krizinin kendisi olan kapitalist sistemin yeni bir aşamaya girdiğini gösteriyor. Bu krizi demokratik uygarlık güçleri çözemediği müddetçe de bu yeni aşama, derinleştirilmiş köleliği daha da derinleştirerek sürdürecektir.

Bu sürecin en belirgin yanı kadınla birlikte çocuklara saldırmaması, bedenleri sömürmek kadar hücre hücre bir kölelik yaratmaya çalışmasıdır. Tecavüz, hakim sistemin en temel uygulamalarından. Özgecan'a yapılanlar bu sistemin en görünür yüzüdür.

> 12-13

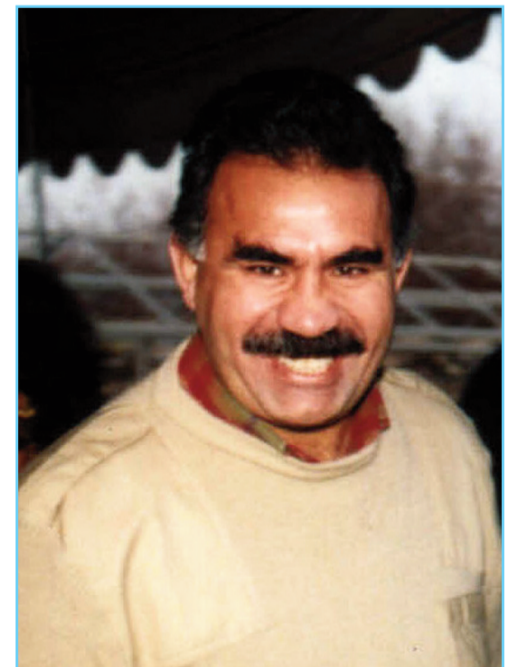
Halk savaşı özgürlük savaşıdır

Önder Abdullah Öcalan değerlendiriyor

Savaş tarihi üzerinde de durun. İsyancıların başına nelerin getirildiğini biliyorsunuz. İsyancı bir tarzda Kürtler binlerce yıl savaşmışlar ve hep düşmüşler, sonunda bitirilmişler. PKK savaş tarihine bakın.

Bu tarihte bizim kaybettiğimiz şeylerin nedenleri nelerdir? Nedeni bunlardır: Partileşmedir, ideolojidir, en büyük gücümüz, en büyük silahımız ideolojidir. Bizi aydınlığa kavuşturacak olan ideolojidir. İkincisi, parti örgütlülüğü, üçüncüsü halk savaşı taktikleridir. Bunu da zamanında örgütledik. Dördüncüsü, aramızdaki yoldaşlıktır.

> 14-18

Önderlik, bazı görüşmelerinde söylüyordu; "300 uçak kalksa, Kandil'i yerle bir edeceklerini zannediyorlar." Aynen öyle yaptılar. Davutoğlu 300 uçak kaldırdı ve gerillanın yerle bir olacağını zannetti. Olmayınca şaşırıp tabii, "Hala eylem yapıyorlar" dedi. Bu bile Davutoğlu'nun ne kadar apolitik birisi olduğunu ayan-beyan ortaya koyuyor.

Savaşı dediğimiz çelişki ve çatışmalar ortaya çıkardı. Bölgesel ve küresel güçler bundan ziyadesiyle faydalanıyorlar. Önderlik, "Herkesin eli içinde" dedi. En fazla içinde olanda JİTEM'dir tabii. DAİŞ ve El Kaide'nin toplumsal taban hareketliliği sanıldığı kadar dinamik değildir. Çok geleceği olacak bir hareket de değiller. Herkes bir şekilde kullandı, en çok da AKP kullanıyor.

AKP düşmanlarına sarılıyor

DAİŞ, AKP'nin ustaca kullandığı bir ilişki, bir güçtür. Son üç, dört yıldır AKP siyasi olarak içte ve dışta kaybettiği halde ayakta kalmasına vesile olan güç, ustaca yürüttüğü DAİŞ ve onunla olan ortak siyasetidir. El Nusra, El Kaide ve DAİŞ gibi birçok örgütü denedi. Gerçekten de DAİŞ, Suriye ve Irak'ta AKP politikalarına hizmet eden bir konumdadır. Rus çarının bir sözü var; "Denize düşen yılana sarılır" diye. Erdoğan'ın çizdiği tablo aynen böyledir. Yani düşmanlarına sarılmaya çalışıyor. Türkiye'nin İran, İsrail, ABD, Rus politikası böyledir. Rusya'ya yalvarıyor. Tahran'a, Kürt politikasında anlaşma yapmak için gitti. İsrail ile o kadar kavgalı olmalarına rağmen şimdi yalvar yakar yardım diliyor. Hakeza Amerika'ya, Avrupa'ya karşı da yalvar yakar durumdadır. Destek almıyor; ittifakları, destekleri azalıyor. Adeta herkese yalvarıyor. Rusya ile görüşmek istiyor ancak Rusya henüz uzlaşmadı. İran'la Suudi-Yemen meselesinde neredeyse savaş noktasına geldiler. Buna rağmen Davutoğlu Tahran'a gitti, "Kürtler ayağa kalkmış, sıra size geliyor" dedi. Kürt karşıtlığı üzerinden anlaşma yaptılar. Her gün küfür ettiği, hakaret ettiği Yahudilere yalvarıyor şimdi; "Ben ettim siz etmeyin" diyor. Yahudileri ne kadar kandıracağı o da belli değil. ABD'ye yönelik, İran'a yaptığı gibi tehdit dilini kullanıyor. Çünkü, kendini Kürtlerin tehdidi altında görüyor.

Türkiye ile ABD'nin 200 yıllık ilişkisi

ABD'ye gidişi ve ısrarla Obama'yla görüşmek istemesi şunun içindir: "Biz çokkuyorum, Türkiye PKK'nin tehditi altındadır ve gelin kurtarın, isterseniz ülke sizin olsun!" Aynı minvalde NATO'ya sığıyor. Zaten her sıkıştığında 1960'lardan bu yana sık sık NATO'ya başvuruyorlar. Sırf Kürtlere en küçük bir hak vermemek için iktidarını da, ülkeyi de her güce peşkeş çekiyor. Bu girişimleri onu ne kadar daha götürür, bilemeyiz tabii!

22 Temmuz'da savaşı başlatmaları bir stratejik karar temelindeydi. "Biz başlatırız ve herkesi dahil ederiz" diye düşündüler. ABD ile temas halinde savaşı başlattılar. Zor durumda kalınca ABD'ye gitti ve bu konsensüsü hatırlattı: "Çöküyoruz, isterseniz çökelim ama siz de kaybedeceksiniz. PKK'ye karşı bizi korumak zorundasınız. PKK'ye karşı yanımızda duracaksınız" dedi. Gitmeden evvel her platformda konuşuyordu; "Ey ABD, müttefikin biz miyiz PKK mi?" Erdoğan tam da bunu söyledi Obama'ya. Zorlandıkları için herkesi zorluyorlar. Fakat yine de yanılmamak gerekiyor; mevcut durumu AKP ve ABD'nin danışıklı dövüşü olarak görmemek gerekiyor. Aralarında ciddi politik ayrılıklar, politik mücadele var. Türkiye'yi kim yönetiyor gerçekten? Ankara'daki hükümet mi? Washington mu? O tartışmalı bir konudur. En basitinden diyebiliriz ki, yüzde 50'li yüzde 50'li olabilir. Hatta bu oran ABD'den yana daha fazladır. Türkiye'yi NATO yönetiyor. ABD yönetiyor. Bu açıktır. Onun için Türkiye'de olup bitenler Ankara'ya ilgilendirdiği kadar Amerika'ya da ilgilendiriyor. Aralarında ciddi bir mücadele olduğu muhakkaktır. Politik mücadeleden dolayı politik ayrılıklar da mevcuttur. Onun ötesinde zaten ilişkileri yıllardır var. "200 yıldır var" dedi Önderlik. Bu gerçeği göz ardı edemeyiz. Reel politik dışında stratejik çıkarları söz konusudur. ABD her vesileyle Türkiye'den vazgeçmeyeceğini söylüyor. İki yaklaşım belirlenmiş: Bir, "Türkiye'ye karşı silahlı çatışmaya gireceğimizi kimse beklememeli." Ve iki, "Türkiye'den vazgeçeceğimizi kimse beklememeli." Zaten biz de böyle bir beklenti içinde değiliz. Buna rağmen, aralarında hiç mücadele, politik ayrılık, çekişme ve çatışma yok, yapılanlar hep görülmüştür, danışıklı dövüştür, anlamı çıkarılmamalı. Tam tersine bir sıkıntı var ve her zaman bir mücadele de var. Bu anlamda birlik ve çelişki içindedir. AKP hükümetiyle ABD'nin çelişkileri çoktur. Bir süreden beri çelişki boyutu daha çok öndedir. Hatta bazıları dedi ki, "ABD, Erdoğan'ın üzerine çizmiş." 7 Haziran seçimi öncesi gerçekten öyleydi. Şimdi durum biraz daha farklıdır.

7 Haziran'da sonuç Kürtler lehine çıkınca hemen, "HDP'nin aldığı sonucu esasta PKK aldı" dediler. 22 Temmuz anlaşması bu argüman üzerine kuruldu. Alternatif bir güç de bulunamayınca, Erdoğan'a bir fırsat daha verdiler. Bu fırsat ABD tarafından AKP'ye verildi. Temmuz savaşından çok önce bize bazı bilgiler geldi. "Savaş olacak Ku-

zey'de, Türkiye bir kez daha PKK ile hesaplaşacak." Bilgi bu içerikteydi. Yani 24 Temmuz'da savaş gündeme gelmeden çok önce savaşa karar verilmişti. İçte ve dışta buna hazırlandılar. 24 Temmuz'da ise uçak saldırılarıyla savaşı başlattılar. Erdoğan, sonu ne olursa olsun savaşıp, tek başına iktidarda kalmayı kabul etti, öyle bir çizgiye girdi. Aksi halde tasfiye edilirdi. 2008'de Zap Savaşı olmuştu. O savaşı da AKP başlatmıştı. Çok benzerdir. 2007-2008 savaşıyla 2015 savaşını yürütenlerin amaçları çok benzerdir.

O dönem bir süreç yaşandı, sonra her şey tersyüz oldu. ABD'de seçim oldu, cumhuriyetçiler kaybetti, demokratlar kazandı. Seçim ardından bir komisyon kurdular. Irak politikasından, Ortadoğu politikasından kaynaklı seçim kaybedildi, sonucuna vardılar. O komisyon yeni bir Irak ve Ortadoğu politikası belirledi. Hazırlanan plana göre ateşkes öngörülüyordu, savaş gerekiyordu. İran ve Irak ittifakına karşı yeni bir ittifakla savaşılmasıydı. Türkiye-Suriye ikilisi zaten bunun için bastırıyordu. Ancak ittifak içine Kürtleri de katmak gerekiyordu. Kürtleri katmak için de iki engel vardı ve bunların aşılması gerekiyordu. Bir; Türkiye'deki Genelkurmay, yani İker Başbuğ ve Yaşar Büyükanıt, Barzani ile ittifakı kabul etmiyorlardı. 90'lı yıllarda hata yapıldı, diyorlardı. İlişki kuranlar kendi ilişkilerini eleştiriyorlardı. Güya özleştiriyorlardı! Bir de PKK engeli vardı. O zaman Türk Genelkurmayı ile PKK engelinin aşmanın bir yolunu buldular; O yol ikisini birbirleriyle savaştırmaktı. 2007 Aralık'ından 2008 sonlarına kadar ki çatışmalı durum böyle gündeme geldi. İkiisi birbirleriyle savaşsın, ikisinin de gücü zayıflasın istendi. Bu savaşı yaparak Türkiye Genelkurmayı zayıf düşerse Türkiye, Irak ittifakına karşı çıkamaz, hesabı yapıldı. PKK'yi de zayıf düşürürlerse KDP, ulusal kongreyi toplayacaktı, hatta Nisan ayında toplanmışlardı da. Hewlêr'de ulusal kongreye gidilecekti. PKK'yi ulusal kongreye çekip, "Silahlı mücadele durmalı, hepimize zarar veriyor" diye karar alacaklardı. PKK'nin üzerinde baskı uygulanacak ve bu kabul ettirecekti. Bu planın birinci aşamasıydı. Türk Genelkurmayı geriye itildi. Yaşar Büyükanıt ağlaya ağlaya KDP'yle ilişkiye karşı çıkamaz hale geldi. Fakat uygulanmak istenen PKK politikası başarılı olmadı. Ulusal kongre hesapladıkları gibi yapılamadı. Dolayısıyla o ittifak da bir siyasete dönüşmedi. Çünkü hava saldırılarıyla PKK'yi zayıflatırız, diye düşündüler. ABD ile birlikte

başlattılar o savaşı. Başurê Kurdistan'a yeniden hava saldırılarının önu açıldı, operasyonların önu açıldı. Ama PKK o beklendikleri duruma getirilemeyince plan boşa çıktı, çıkarıldı. Aslında yarısı uygulandı yarısı uygulanmadı diyebiliriz. Şimdi de durum aynıdır.

ABD, Mısır'dan Tunus'a, Kuzey Afrika'dan Arap alemine kadar bir düzey geliştirdi. Suriye'de belli bir mücadeleyi başlatmıştı. Esad hükümetiyle ilişkilerini Erdoğan üzerinden onu kontrol altına alma amacıyla kuruyordu. Kendisini zorlayan iki güç vardı; TC ve PKK. Bu iki gücü savaşırıp, ikisini de zayıf düşürmeyi planladılar. Bu şekilde kendilerine muhtaç bırakacaklardı. PKK'nin yenilmesiyle YPG/YPJ'de etkili politika yürütemez duruma gelir diye hesapladılar. Amerika'nın Suriye'de istediğini YPG/YPJ'ye kabul ettireceğini öngördüler. Amaç buydu. Öte yandan, AKP'nin zayıf düşmesi üzerinden Suriye'ye müdahalesinin de önüne geçmek istediler. Böylece zayıf düşen her iki gücün de ABD'den destek isteyeceğini planladılar. Türkiye ile Kürtlerin ilişkisinin de Amerikan çıkarları doğrultusunda gelişmesini bekliyorlardı. Bu şekilde ABD de arabuluculuk misyonu yüklenenecekti. Bu şekilde TC-PKK ilişki ve çatışması ortaya çıkacak, ABD de çıkacak sonuçlardan yararlanacaktı. ABD bu temelde savaşa yeşil ışık yaktı. Anlaşmayı onun için yaptılar ve savaş böylece başladı. ABD çıkarlarının ihtiyaç duyduğu kadar ve belli bir süresi olan bir savaştı bu. Yani bir amacı vardı, bir politikaya bağlıydı. Yıllarca sürececek bir savaş değildi. Muhtemelen kış ortasına, yeni yıla kadar, 2015'in yarısından itibaren böyle bir savaşa evet, dediler. Sonra yılbaşında durumlar değişecekti. AKP bunu görünce: "Buradan destek alayım, madem Amerika'nın desteği var, ben vurup PKK'yi tasfiye edeyim." diye hesap yaptı. Amerika da aynı şekilde TC'yi zayıflatmayı hesaplıyordu bu savaşla. Ve savaş böyle başladı. Yıl bitti, kredi bitti. AKP'nin hesabına göre kiş koşullarından yararlanıp deşetengiz ve DAİŞ'vari yöntemler uygulayacaklar, PKK'yi zayıf düşürüp teslim alacaklardı. Bunun sonucunda da Önderliğe geri çekilmeyi kabul ettireceklerdi. Amaçları tamamen buydu.

ABD, Türkiye'den dolayı zor durumdadır

Savaşa şiddetli bir saldırıyla başlayıp amaçlarına ulaşmayı hedeflediler. Önderlik bazı görüşmelerinde söylüyordu; "300 uçak kalksa, Kandil'i yerle bir

edeceklerini zannediyorlar." Aynen öyle yaptılar. Davutoğlu 300 uçak kaldırdı ve gerillanın yerle bir olacağını zannetti. Olmayınca şaşırıp tabii: "Hala eylem yapıyorlar" dedi. Bu bile Davutoğlu'nun ne kadar apolitik birisi olduğunu ayan-beyan ortaya koyuyor. Akademisyen kişiliğiyle yürüttüğü politikalar zaten Türkiye'nin en büyük handikaplarından biridir. O gece 400 sorti yapıldı. PKK'nin bittiğine inandı. Bitmediğini görünce şaşkın kaldılar. Bu yüzden mahallelerin üzerine gittiler. O arada özyönetimler ilan edildi. Cizir'den, Geve'den de sonu alamayınca bu sefer 14 Aralık'ta herşeyi orduya teslim ettiler. Bir defa işin içine girdikleri için artık geri çıkmıyorlardı. Bu düzeyde çatışma olacağını çok fazla tahmin etmiyorlardı. AKP'nin hesabı şuydu: Korkutup, ürüktecekti. 2011-2012'deki gibi kışa rağmen gerilla biraz eylem yapsa da soğuklar nedeniyle etkili olamayacaktı. Bahara kadar da bu işi bir şekilde bitecekti. Bu planlarıyla başarıya ulaşacaklarını hesapladılar. Bunlar olmayınca da tekrardan 14 Aralık'ta işi orduya havale etiler. Şu an işi yürüten bizzat ordudur. Doğan Güreş darbesi gibi bir darbeden söz etmemiz lazım. Askeri vesayet kalktı, dediler. Büyük yalandır. Erdoğan bizzat kendi eliyle herşeyi Genelkurmaya teslim etti. Mevcut Genelkurmay yönetiminde o irade olmasa bile bunu üstlenmek zorunda kaldılar. İşin gerçeği şudur: Hükümet ve cumhurbaşkanlığı siyasi-ekonomik sorumluluk alıyorlar fakat savaşın başı Genelkurmaydır. Kürt sorunu, Kürdistan'daki savaş, Genelkurmaya teslim edilmiş durumdadır. Ordu da hemen şehirleri kuşattı. Baktı ki olmuyor, bu defa yıkıp yıkmaya başladı. Zaman geçtikçe saldırılarını yoğunlaştırdılar, Cizir ve Sür'u ezme istedikler. Yaktılar, yıktılar ama yine de başarılı olamadılar. Bahar geldi, içeriden tepkiler yükseldi. Cenevre'de Suriye için çözüm aramaya başladılar. Türkiye ise istediğine ulaşamadı, zor duruma düştü. 2007-2008'de olduğu gibi PKK'yi istedikleri noktaya getiremediler. Onun üzerine PYD'yi, YPG'yi baskı altına alacak bir pozisyon benimsediler. "PKK tehdit ediyor bizi. Türkiye'yi ele geçirecek." diyerek Amerika'ya tehdit etmeye başladılar. Şimdi AKP'nin elindeki koz budur. PKK'yi zayıflatamayınca süreci daha fazla uzatmadan ABD bir süredir bazı girişimler yaptı, yapıyor.

ABD bazı zeminlerde açıkça, "Bu savaş durdurmanın zamanı geldi de geçti bile" diyor. "Daha fazla sürerse biz de tavır alacağız, bize karşı tehdit

var çünkü. Türkiye'yi bırakmamızı kimse beklemez. AKP yenilgiye uğrayabilir, zayıflayabilir ama Türkiye ile ilişkimiz sürecektir." Bu minvalde mesajlar iletiyorlar bize. O nedenle Amerika Türkiye'yi yönetiyor diyoruz. Eşbaşkanlık açıklama yaptı. "Eğer bir arayış gündeme gelirse, biz siyasi çözüme hazırız." Davutoğlu ise buna karşılık, "2013'teki konularına dönsünler" dedi. Bu açıklamayı Eşbaşkanlığın açıklamasına cevap olarak okumak gerekir. ABD tehlikeli durumun farkındadır. Bu savaşın uzamasının TC'yi çökertebileceğini, dolayısıyla ABD'nin çökmüş olacağını ve PKK'nin bu durumdan güçlenerek çıkacağını biliyorlar. Korkularının kaynağı budur ve bu sebeple yeniden çözümü gündemleştiriyorlar. Şu an en zor durumda olan aslında ABD'dir. YPG üzerinden PKK'ye baskı uyguluyorlar. "Türkiye ile anlaşın" diyorlar. ABD'nin Ortadoğu'daki temel dayanağı AKP'dir ve nihayetinde Türkiye NATO üyesidir. Türkiye üzerinden Ortadoğu'yu kontrol etmek istiyor. Türkiye global sistemin bir parçasıdır. Türkiye'nin ekonomisini de kendisine bağlamış. Nereye gider bu durum belli değil. Çok gergin ve nazik bir durum yaşanıyor. Amerika PKK'nin Bakur'daki savaşı bu şekilde sürdürmesi durumunda Türkiye'nin çökeceğini, artık kontrol edemeyeceklerini iyi biliyor. Bakur'daki savaş bu açıdan kritik bir aşamadır. Savaşın sürmesi, hele hareketin yeni bir hamle yapması Erdoğan'ı daha da zayıflatır ve Türkiye çökebilir. Ama Amerika faktörü var işte. Amerika bu duruma müdahale edebilir. Nitekim siyaseten ediyor da. Türkiye şimdi gücümüzü geri çekmemizi ve silah bırakmamızı dayatıyor. Muhtemelen Amerika'ya da silah bırakılmasa bile sınır dışına çekilmesini yönünde görüşlerini iletiyorlardır. AKP yönetimi bu yaklaşımını medyasında da biraz işledi. Mevcut haliyle öyle bir pozisyon var. Bundan sonra ne yapılacak? İyi hesaplamak gerekiyor. Reel politığı iyi analiz etmek gerekiyor. ABD ile karşı karşıya gelme ihtimali de olabilir. ABD belki şimdiye kadar iki tarafı zayıflatmak için bu savaştan yana oldu ama hesapları bekledikleri gibi çıkmadı. Şimdi Türkiye, ABD'ye teslim oldu. Dolayısıyla bundan sonra atacağımız adımlarda Türkiye'yi zorladıkça ABD ile karşı karşıya gelme ihtimali de sözkonusudur. Bunu öngörerek hareket etmemiz gerekiyor. ABD birçok güc üzerinden PKK'ye baskı yapmak istiyor. Fakat mevcut durumda PKK'ye açıktan saldırma durumu olmaz. Türkiye'ye başka biçimlerde destek verme noktasında da tam net değiller. Evet ABD, Türkiye'yi ayakta tutmak için destek veriyor ama geçmişte daha fazla destek veriyordu. AKP'nin zayıflamasını bekliyorlar. Aralarındaki ilişkilerden dolayı şimdilik daha az destek veriyor. Bölge politikalarında tam uyumlu değiller. Bu gerçeği görmek gerekiyor. Biz de bu ilişkilerden bir şekilde yararlanıyoruz.

ABD, Rakka ve Musul'u düşürmek için Kürtlere muhtaç

Dünya kamuoyunda gerillanın, PKK'nin, DAİŞ karşısında yürüttüğü mücadeleden kazandığı bir itibar var. Amerikalı gençler bile gelip YPG safalarında DAİŞ'e karşı savaştılar. Dolayısıyla Amerika, bu oluşan kamuoyunu karşısına alamaz. Suriye ve Irak'taki eli de o kadar güçlü değil, aksine YPG'ye muhtaç konumdadır. Bu muhtaciyet olmasa belki baskı yapabilirdi. Çok fazla baskı yapamıyorsa, Rojava Kürtlere muhtaç olduğu içindir. Onun için çok dikkatli davranıyor. Bakur'da

PKK'yi geriletmek için çaba harcıyor ama, Suriye'de ve Irak'ta YPG'nin gücüne dayanarak DAİŞ karşısında zafer kazanmak istiyor. ABD bu açıdan bir ikilem içerisinde. Sıkışmış durumdadır. Rakka ve Musul'u bir an önce

Irak muhtemelen üç bölünecek. Musul belki ayrı bir devlet olacak. Bu bakımdan KDP'nin, "Devlet kuracağım" söylemi pek de gerçekçi değildir. Bir devlet olursa, bu Musul devleti olur. "KDP'ye devlet kurduracağım" dedirten güçleri tanımak gerekiyor. Öyle bir hazırlığı yoktur. Hewlêr'de resmi bir hükümet bile yoktur.

düşürmek istiyor. ABD'nin bu iki alana dönük planı hazır. Bunu stratejik görüyorlar. Hatta Rusya ile anlaşmalılar. Rusya onun için çekildi. Avrupa Birliği ise zaten çok etkili değil. ABD'nin kuyruğu gibi hareket ediyor. Politik ve askeri açıdan pek bir etkinliği yoktur. Fransa ve Almanya'nın biraz etkinliği olsa da bu belirleyici değildir. Asıl etkin ve politik güçler Amerika ile Rusya'dır. Suriye'de Rusya'nın ciddi bir etkinliği var. Her ne kadar ABD-Rusya arasında ciddi çelişkiler sürse de, son tahlilde uzlaşma halinde hareket ediyorlar.

BOP'u iletilebilmek için Rakka ve Musul'u düşürmek istiyorlar, iç siyaset açısından da buna ihtiyaçları var. Gelinek noktada DAİŞ zayıflatıldı. Şunu gözden kaçırmamak lazım; Kasım'da ABD'de yine seçim var. Demokratlar seçimi kazanmak için bu iki yeri kesin olarak düşürmek istiyorlar. Bu onlar için çok önemlidir. Çünkü böyle giderse demokratlar seçimi kaybedecek. Demokratların Kasım seçimini kazanmaları Rakka ve Musul'un seçim öncesi düşürülmesine ve DAİŞ'in geriletilmesine bağlı. Tıpkı Usama Bin Ladin'i vurup seçimi kazandıkları gibi şimdi de Rakka ve Musul'u düşürmek istiyorlar. Planları budur. Adım adım buna hazırlanıyorlar. Her şey Amerika'daki seçime göre planlanmış. Rakka ve Musul'u düşürmek için de Kürtlere muhtaçlar. Türkiye, Suriye ve Irak'ta savaş o kadar karmaşık ve iç içe ki, bir yerde dost olanlar diğer yerde karşı karşıya gelebiliyor.

Siyaseti bu gerçeğe göre yapmak gerekiyor. Askeri boyutu da bunun içine katabilenler kazanıyor. Böyle yapmayanlar tabii ki kaybediyor. 20. yüzyıldaki gibi, 'Ya o taraftasın ya da bu taraftan' siyaseti işlemiyor. AKP iki de bir bu eski siyaseti dillendiriyor. Eski Sovyet politikacıları gibiler. "Rusya'dan mı yanasın, Amerika'dan mı?" Öyle bir dünya kalmadı artık. Her şey çok iç içe ve çok karmaşık hal almış durumda. Buna göre yaklaşım belirlemek gerekiyor. "PYD, Rusya'dan yana" dediler, olmadı. DTK bir barış bildirgesi yayınladı, "Bu tam Stalinist bildirgedir" dediler, kimse ciddiye almadı. AKP tüm gücüyle dünyayı iki bloğa bölmek istedi, istiyor ama bu beyhude bir çabadır, başaramadı şimdiye kadar, başaramaz da. Çok ucuz bir politika yürütmek istedi. O ucuz politikadan dolayı pek ilerleyemedi. Her yerde duvara tosluyor. Bu siyaseti aştığı yerlerde biraz politika yapabiliyor. Öyle eski politikacılıkla bölgede yürünmüyor artık.

Peki mevcut durumda pazarlıklar nereye gider? 40 plan yapılıyor, bozuluyor, yine yapılıyor, yine bozuluyor. Masa başı planlar sahada öyle çok

mi?" diye araştırdılar. YPG, "Olmaz" dedi. "En az beş kilometre öteye gitmezsek kendimizi savunamayız, operasyonu kazanamayız" dediler. Mecbur kalınca kabul ettiler. Arkasından Rakka'ya gitmek için, Şeddadê operasyonları gündeme geldi. YPG, "Bizim için Minbiç ve Afrin operasyonları önemlidir" dedi. O da değişti. Bu sefer, önce Şeddadê sonra da Minbiç operasyonu konusunda anlaşmaya varıldı. İşler biraz böyle karşılıklı hamlelerle, kimi pazarlıklarla ve oluşan yeni dengeler üzerinden yürüyor. Kolay değil tabii. Ortaya çıkan fırsat ve imkanları zamanında değerlendirmek gerekiyor, aksi halde pozisyon kaybediliyor. Günlük hatta anlık politik yetenek ve yaratıcılık göstermek gerekiyor. Öyle, "Anlaşma oldu işler bitti" diye bakmamak gerekiyor. Atılan her adımın bir bedeli, maliyeti oluyor.

Bölgede çelişkiler ve ilişkiler iç içedir

Şimdi ABD, "Minbiç'i alın ve orada durun. Öteye gidilmesin, yoksa Türkiye müdahale eder" diyor. YPG de, "Olmaz,

birliği sağlama planı da olabilir. Türkiye ve Amerika arasında bunun pazarlıklarının sürdüğünü biliyoruz. Ne tür sonuçlar çıkar, o daha net değil. YPG, Demokratik Suriye Güçleriyle birlikte Minbiç Kurtuluş Konseyi'ni kurdu. Kısmi operasyonlar da başladı. ABD hemen, "Türkiye'yi ikna edelim, öyle olmazsa durum çok kötüye gider, çatışma çıkar" diye araya girdi. Fakat Rakka operasyonu için zamanı iyi ve hızlı kullanması gerekiyor. Böyle zorlukları var ve Türkiye ile işler yürümüyor. Türkiye'yi gerilettiler, daralttı; yeni bir plan, yeni bir çare bulmaya çalışıyorlar.

Tüm bunlara karşı elbette Kürtler kendilerini alternatifsiz ve çaresiz bırakmayacaklardır. Rojava yönetiminin bildiğimiz kadarıyla iki politikası var. Birincisi; Afrin-Kobanê birliğinin sağlanması. İkincisi; Siyasi statünün tanınması. Rakka da DAİŞ'ten kurtarıldıktan sonra ABD'nin nasıl bir politika izleyeceği belli değildir. O halde her ne kazanılacak, her ne alınacaksa Rakka planlaması kapsamında olacak. Rojava yönetimi buna göre politika yürütüyor. ABD Rakka'yı almazsa mevcut hükümet seçimi kazanamayacak. Herkesin bir hesabı var sonuçta. Masada ve sahada tüm kozlar devreye konulmuş durumdadır. Dikkat edilirse diğer güçler biraz oyun dışı kaldı. ABD, YPG'ye fazlasıyla muhtaç, onlarsız siyaset yapamaz durumdadır. Bakur'da AKP'nin PKK düşmanlığına, Kürt karşıtlığına, Kürt soykırımı politikasına 'evet' derken, Başur'da ve Suriye'de ise herşeyi Kürtlerle yapmak zorundadır. Çelişkiler böyle iç içedir. Öyle her şey mekanik düzeyde işlemiyor. Stratejik tutumlar var, taktik ilişkiler var, güncel ve kalıcı politikalar var. Birlikte ve iç içe sürdürmek gerekiyor her şeyi.

ABD-NATO-Türkiye ilişkileri stratejiktir. NATO ve ABD Ortadoğu'daki stratejisini Türkiye üzerine oturtmuş ve Türkiye, her şeyi ile kendini buna açık tutmuş durumdadır. Ancak AKP'den biraz rahatsızlar. Kısmen CHP'yi güçlendirmeye çalışıp, AKP'yi eleştiriyorlar. Ne onunla oluyor ne de onsu gibi bir durum var. Avrupa'nın, ABD'nin Ortadoğu'da etkinlik kurma arayışında Türkiye kilit ülke durumundadır ancak sorunları da barizdir.

Irak ve Başur'daki durum da benzerdir. Irak'taki savaş pek öne çıkmadı belki ama bu yılbaşından itibaren orası da önemli bir savaş cephesi olarak devreye girdi. ABD başkan yardımcısı Joe Biden Ankara'da, Musul'u kurtarmak için geldiğini söyledi. Yönetimleri onu Musul'u kurtarmakla görevlendirmiş. Ona göre Ankara'da görüşmeler yapıldı. Ardından önce Bağdat'a sonra Hewlêr'de görüşmeler de bulundu. Süreç hazırlandı ve Ramadi saldırısıyla operasyon başlatıldı. Başlatıldı fakat istedikleri sonuç çıkmadı. Çıkmayınca ABD başka arayışlara girdi. Irak ordusuyla yürümedi bu operasyon. Türkiye ve KDP vardı. Bağdat yönetimiyle KDP-Türkiye ittifakı karşı karşıyadır. Şimdi KDP'yi denemek istiyorlar, uzun süredir de deniyorlar. Peşmergeleler Kerkük taraflarında operasyonlar yaptılar. Kendileri bile askeri olarak katıldılar. KDP de başarılı eylemler yapamadı. Değil Musul'u almak, iki köyü bile kurtaramadılar. Medyada reklam yaptılar, "Şöyle aldık, böyle aldık" diye ama gerçekte bir sonuç alamadılar. O nedenle de ABD gördü ki, ne Bağdat yönetimi ile ne de KDP ile Musul kurtarılabilir. Hem Bağdat yönetimi hem ABD yönetimi yeni arayışlara girdiler. Şimdi orada yeni adres YBS'dir. YBS'yi Irak yönetimi resmen tanıdı. Irak'ın resmi askeri gücüdür. Yerel halkın öz savunma gücü olarak kabul ediliyor. Resmi görüşmeler yapılıyor. ABD, "Musul operasyonu

Rojava'daki Cizire Kantonu Araplar için de bir örnek oluşturmıştır. Zaten Arap aşiretlerinin bir bölümü Cizire Kantonu yönetiminde yer alıyor. Aynı aşiretin bir bölümü de Musul'dadır. Demokratik özerklik sisteminin Musul'da uygulanmasının kendi çıkarlarına daha uygun olduğunu düşünüyorlar. Musul Kurtuluş Hareketi gibi ortak bir demokratik kurtuluş gücü geliştirilebilir.

topraklarımızı savunamayız. Her tarafta DAİŞ var, her yerden saldırır. Ya onları oradan çıkaracağız ya da biz kendimizi savunamayız. DAİŞ'i tamamen oradan çıkartmak durumundayız" diyor. Amerika bu yeni durumu nasıl bir sonuca bağlayacak onun arayışı içindedir şimdi. Şöyle bir ihtimal de sözkonusudur: Cezirabul'un sınır hattında bir bölgeyi Türkiye'ye, Türkiye'ye yakın çete gruplarına; Minbiç, Bab, Afrin hattını da YPG'ye vererek, böyle bir Afrin-Kobanê

katılabilir mi?" diye bir süredir pazarlık yürütüyordu Irak üzerinden. YBŞ, "HPG ve YJA-Star olursa bu iş yürür" diye dayattı. KDP ve TC ise, "HPG ve YJA-Star bütün gücünü çekmeli Irak'tan. YBŞ de PKK'nin bir gücüdür. Musul operasyonuna katılmamalı" diye bastırdılar. O kadar bastırmalarına rağmen ABD ve Irak yönetimi Ramadî'de peşmergelerle fazla ilerleyemeyeceğini anlayınca KDP ve Türkiye'yi biraz geriye ittiler. Görüşmeler yapıldı, daha geniş bir ittifak oluşturuldu. Şimdi yine görüşmeler, pazarlıklar, yeni planlar yapılıyor. Musul'u adım adım almak istiyorlar. Planlamaları böyledir. Çevreden bazı yerleri ala ala Musul'u kuşatıp almak istiyorlar. Toplu bir saldırı ile alma planı yok. Kimsenin ona gücü yetmez. YBŞ çetin pazarlıklar sonucu Musul operasyonunun aktif bir gücü oldu, fakat HPG, gücünün bir kısmını çektiğini açıkladı.

Bakur'da PKK ile Amerika savaş halindedir. Musul operasyonunda ise aynı cephede sayılabilir. Durum böyle karışıktır yani. Nasıl gidecek, nereye kadar gidecek? Bu böyle gider mi, nereye gider? Bozulur mu? Tabii bu cepheyi bozmaya çalışanlar da çok. Özellikle KDP ve TC bu bloğu bozmaya, sabote etmeye çok fazla çalışıyorlar. Irak muhtemelen üçe bölünecek. Musul

grupların birlikte bulunduğu bir alandır. Herkes de şu ya da bu düzeyde politize olmuş durumda ve örgütlüdür. Mücadele ediyorlar, askeri güçleri vardır. Etkili olan Arap aşiretleri var. Türkmenler belli ölçüde etkilidirler. Birçok Kürt aşireti var. Zebariler, Herkiler, Surçiler gibi. Bir çoğu da DAİŞ'e karşıdır. DAİŞ'e karşı mücadeleye de katılıyorlar. Öyle pasif bir güç de değiller. Amerika'yla, Bağdat yönetimleri ile ilişkileri var. Çoğu aşiret bir parti gibi hareket ediyor. Bir de şundan korkuyorlar; "DAİŞ giderse yerine KDP benzeri bir grup mu gelir? Öyle olursa hiç fark olmaz. Daha tehlikeli olur" diyenler de var. O nedenle DAİŞ'e karşı mücadele ederken yerini KDP'nin almaması için çaba içinde olanlar da var. Rojava'daki Cizire Kantonu onlar için bir örnek oluşturmuş. Orayı inceliyorlar. Kendilerine daha yakın buluyorlar. Zaten Arap aşiretlerinin bir bölümü Cizire Kantonunda yönetim çalışmalarına katılıyor. Aynı aşiretin bir bölümü de Musul'dadır. O nedenle DAİŞ'e karşı mücadele ettikten sonra KDP'nin gelmesini istemiyorlar. Demokratik konfederal düşünceyi kendilerine daha yakın buluyorlar. PKK ile ilişkiye açıklırlar. PKK'nin demokratik özerklik sisteminin Musul'da uygulanma aşamasını kendi çıkarlarına daha uygun

gerilettiler. ABD kendi istediği doğrultuda Türkiye'de reform yapmaya zorluyor ki, bu bağlamda bir Suriye oluştursun, Büyük Ortadoğu Projesinin önünü açsın. Türkiye hükümetine, ABD'nin şimdi dayattığı budur. Bunu Ankara yönetimi kabul etmiyor. ABD'ye karşı direnerek böyle bir politikadan vazgeçirmeye çalışıyor. Eski statükoyu korumak istiyorlar. Birinci Dünya Savaşı'nda ortaya çıkan Kürt inkarı ve imhasına dayanan ulus-devlet statükosunu korumak istiyorlar. Ankara'daki yönetimin hazırlığı, planlaması hali hazırda budur. Ama mücadele olacaktır. Bakur'daki savaş geliştiğçe çözümleyici gücü açığa çıkaracak, gelişmeler olacaktır. Ne olursa olsun Irak'tan ve Suriye'de gelişmeler açığa çıkabilir ama, çözüm adımı Türkiye'den olacaktır. Türkiye buna izin vermiyor. Türkiye'den gelececek bir çözüme dayanmadan Ortadoğu'da kalıcı bir siyasi sistem oluşturmak zor görünüyor.

Orta sınıfı geriletmek o kadar da zor değildir

Benzer bir durum Zagrosların doğusundan, İran üzerinden de gelişirse ancak mümkün olabilir. O nedenle bütün bunlar Ortadoğu'da yaşananların

kaçmaz mı bilemeyiz. Yarın ne olur belli olmaz politikada. Saddam kaçmadı mesela, diretti. Mursi, kaçmak istemedi, idam cezası aldı. Ortadoğu'dur burası, kim vurduya da götürüyorlar. Hatırlanacağı üzere Erdoğan bir sefer arabasının içinde kilittli kalmıştı. Bir bakarsınız yine olur. Bu tür şeyler de olabilir.

Türkiye'de bir değişim sürecinin olduğunu görmek gerekiyor. Bu değişimin daha derin, demokratik olmasını, Kürt sorununun demokratik çözümüne dayanmasını sağlamak gerekiyor. Biz bunun için çaba harcamalı, mücadele etmeliyiz. Devrimci mücadelemiz, Bakur'daki özyönetimlerin amacı budur. Bedeli biraz ağır oldu ama direnildi ve kırıldı. Böyle bir durumda asgari düzeyde direnme hazırlıkları olursa, bir de bu Türkiye'ye Halkların Birleşik Devrim Hareketi, HDP ve benzeri ittifak ilişkileri üzerinden yayılırsa, Türkiye'de çok hızlı, gecikmeden devrimci bir gelişim, demokratik bir değişim yaşanabilir. Buna uygun bir siyasi ortam vardır. Mevcut durumda buna fırsat vermemek için de AKP, merkezileştiği kadar merkezileşiyor. Erdoğan, bireysel diktatörlük kuruyor. Yıkılmamak, ayakta kalmak için her yönüne başvuruyor. Her imkanı kullanıyor. Gözü karadır, bu konuda boşluk bırakmıyor. Boşluk bi-

getermiş devleti. Ama çözümü engellediler. Şimdi bazı çevreler var yine çözümü engelleme çabasıydılar. Bize imhayı dayatacak kapıyı açık bırakıyorlar. Tabii esas olan bizim duruşumuzdur. "İmralı'da görüşme oldu, çözüm oldu, aslında büyük imkanlar elde ettik, artık savaş falan olmaz, elimi çabuk tutayım. Kendimi örgütleyeyim, bir yerleri kapayım" kavgasına girenler var. Bakur'da siyaset üç beş yıldır bu şekilde yürütülüyor. Önemli bir kesim bu konumdadır. Bu zihniyetekilerin mücadele ve devrim gibi amaçları kalmamıştır. İmkanlar nasıl paylaşılacak, onun hesabı ve mücadelesi içindedir.

Örgütlü, mücadele ve direniş içinde olanlar var, onlar da parça parçadır. Yukarıdan aşağıya dikey olarak örgütlenebildiği kadar örgütlenmişler. Ama yerel örgütlülük, yatay örgütlülük yoktur. Hiçbir yerde birleşmiyor, bir araya gelmiyor, güçlerini birleştiremiyorlar. Dolayısıyla parça parça olunca herkes biraz direniyor ama sadece direnmeyle kalıyor. Bir sonuç çıkmıyor. Birinci eğilim, ikinci eğilimi çok fazla tahrik ediyor, bastırıyor, körüklüyor, direnişten alı koymak için rencide ediyor. Bu duruşu aşmak için epey bir çaba harcandı. Yeni yeni bazı sonuçlar açığa çıkıyor. Devrimin kapıya dayandığı yerde yatay örgütlenmelere ağırlık vermek gerekiyor.

BOP'u ilerletebilmek için Rakka ve Musul'u düşürmek istiyorlar, iç siyaset açısından da buna ihtiyaçları var. Gelinen noktada DAİŞ zayıflatıldı. Şunu gözden kaçırmamak lazım; Kasım'da ABD'de yine seçim var. Demokratlar seçimi kazanmak için bu iki yeri kesin olarak düşürmek istiyorlar. Bu onlar için çok önemlidir. Çünkü böyle giderse demokratlar seçimi kaybedecek.

Türkiye yeni gelişmelere gebe dir. PKK, savaş yoluyla zorluyor. Ortadoğu'daki gelişmeler zorluyor. ABD'nin Ortadoğu politikası zorluyor. Türkiye'nin kendi iç ilişkileri zorluyor. Erdoğan'ı zora sokan budur aslında. Gidici kılan, yenilgiyle yüz yüze tutan durum budur. Kaçar mı, kaçmaz mı bilemeyiz. Yarın ne olur belli olmaz politikada.

Irak'ta belki ayrı bir devlette olacak. Bu bakımdan KDP'nin, "Devlet kuracağım" söylemi pek de gerçekçi değildir. Bir devlet olursa, bu Musul devleti olur. "KDP'ye devlet kurduğum" dediğinden güçleri tanımak gerekiyor. Öyle bir hazırlığı yoktur. Hewlêr'de resmi bir hükümet bile yoktur. Başkanı bile yoktur. En krizli yer orasıdır. Şimdi KDP'ye deseler, "Ayrı devletsin, hadi buyur yönet" yapamaz. Kendilerine güvenleri de yoktur. Türkiye bu konuda KDP'yi kullanıyor. Bazı Yahudi çevreleri de Amerika'da kullanıyor. ABD siyaseti git gellidir bu durumda. Bazen Irak ve Suriye'yi parçalayacak gibidir, bazen de kesinlikle birlikte yanalar. Ama bir konfederasyonu öngörecekle. Böyle bir pozisyonları var.

Musul Kurtuluş Hareketi gibi ortak bir güç oluşabilir

Musul ve çevresinde bir çok etnik grup ve halk grubu var. Çok politik bir alan, öyle basit bir alan değildir. Çok farklı toplumsal güçler var. Aşiret güçleri var. Çeşitli örgütler, mezhebi gruplar var. Burası çok mezhepli, çok dinli, etnik olarak, toplumsal yapı olarak, sınıf ve etnisite bakımından çok farklı

olduğunu düşünüyorlar. Tartışıyorlar şu an. Öyle bir zihinsel hareketlilik de var. Mevcut haliyle tartışmalar, görüşmeler var. Musul Kurtuluş Hareketi gibi ortak bir demokratik kurtuluş gücü de geliştirilebilir. Bu çok daha önemlidir. Bir avantaj olarak bu durumu değerlendirmek gerekiyor. Bu anlamda Irak'ın mevcut durumu Suriye'den daha geri ya da önemsiz değildir. Politik askeri mücadele yine Bakur'u etkileme açısından Suriye'den geri değildir. Türkiye-Suriye-Irak bir üçgen haline geldi artık. Ayrı devletler var dense bile politika artık ortak ve iç içedir.

Aslında kazanmak isteyen herkes ortak politik planlar yapmak zorundadır. Kürtler için de ortak bir politika şarttır. Çok iç içe geçti, bütünlük arz etti. Merkez Bakur'dur tabii, Türkiye'dir. Musul'da düşse, Rakka'da düşse, DAİŞ burada yenilgiye de uğrasa, Suriye ve Irak'ın nasıl yapılacağı konusunda Türkiye'den bir model gelişmezse, buralar çatışma alanı olur, sorunlar asla çözülmez. Ortak politikalar bu üçgendedir ama çözüm olacaksa, sonuca gidilecekse bu Türkiye'den çıkacaktır. Çözüm politikası, çözüm üretici politika yapılanma Türkiye'den gelecektir. Bunu Amerika da biliyor. PKK, AKP yönetimini

yanırsındır. Diğer yarısı da Doğu'da, İran üzerinde olacaktır. İran, nükleer silah anlaşmasıyla çok ustaca bir manevra yaptı. Yoksa şu an çatışmalar İran'a yayılmış olacaktı. Çok usta bir manevra ile geri çekildi ve Türkiye'yi öne sürdü.

Erdoğan'ın politik/stratejik kafası yoktur. Araplar ona göre daha akıl doludur. 3 bin bin yıllık devlet geleneği onları politikanın kurdu haline getirmiş. Gerçekten İran'ı çok ciddiye almak gerekiyor. Politikada İran'ı ciddiye almayan Ortadoğu'da yanılır, kaybeder. İran, Arap devletlerine hiç benzemez. İran devletçi politik gelenekte Türkiye'den daha güçlüdür. Peki, bu hep böyle sürer mi? Sürmez. Bu iş İran'a eninde sonunda kayacaktır. Ne zaman kayacak bilemiyoruz. Kısmi bir çatışma sonucunda reforma mı gidilecek, daha sert bir çatışmaya mı dönüşecek? Bunların hepsi ihtimal dahilindedir ve esas olarak İran'ın tutumuna bağlıdır.

Türkiye de bu yıl içinde yeni gelişmelere gebe dir. PKK, savaş yoluyla zorluyor. Ortadoğu'daki gelişmeler zorluyor. ABD'nin Ortadoğu politikası zorluyor. Türkiye'nin kendi iç ilişkileri zorluyor. Erdoğan'ı zora sokan budur aslında. Gidici kılan, yenilgiyle yüz yüze tutan durum budur. Kaçar mı,

raktığı yerden çözüm çıkacaktır. Bunu iyi biliyor. Çözümü önlemek için en küçük bir boşluk bile bırakmak istemiyor. Bu sebeple sorun kendiliğinden çözülmeyecektir. Mücadele ile olacak, ama bu mücadele nerede nasıl verilebilir? Bu yönlü bazı çabalarımız var. Bazı adımlar atıldı. Demokratik özerklik yönetimleri tartışılıyor.

İhanet kendini çok öne sürüyor. Bu dönemde biraz üzerine gitmeliyiz. Bakur'da bize saldırı halinde olan bir hain grup var. İdelojik-politik açıdan yerle bir etmek gerekiyor. Bunlar durmadan sağı solu karıştırmaya, yurtsever demokratik güçlerin birliğini engellemeye çalışıyorlar. Bunlara fırsat vermemek gerekiyor. Bazıları biraz para kazanmak için herşeylerini satıyorlar. AKP içinde bazıları joker pozisyonunda sürekli AKP'ye akıl veriyorlar. İmralı'daki tecritle gerillanın çekilebileceğini, silah bırakabileceğini söylüyorlar. AKP'de bunu dayattı ve en çok da bu kişilikler bunu dillendirdi. AKP'liler bu tür sesleri duyunca üzerimiz geliyor. Önderlik sert uyardı, eleştirdi bazılarını. Bunlar kendilerini görmediğimizi zannetmesinler. Ferhat-Botan kaçtı. Önderlik, "Çözümü on yıl engellediler" dedi. Düşmana umut verdiler. Biz çözümün eşğine

Önderliğe özgürlüğün yolu topyekün direnişten geçer

Besê Hozat

Önder Apo, tam on yedi yıldır ağır tecrit koşullarında yaşıyor. 5 Nisan 2015 tarihinden bu güne kadar da iki kat ağırlaştırılmış bir tecrit altındadır. Öte yandan 27 Temmuz 2011 tarihinden bu yana avukatları ile görüşürülmeyen Önder Apo, iki yıldır da ailesi ile görüşürülmüyor.

İmralı sistemini geliştiren uluslararası güçler ile TC devleti ve neo-ittihatçı AKP hükümeti, büyük bir insanlık ve hukuk suçu işleyerek İmralı'ya özel bir siyaset uyguluyor. İmralı'da adalet, vicdan ve hukuk değil, hegemonik güçlerin ve sömürgeci TC devletinin ortak çıkar siyaseti işliyor. Bu siyasete bağlı olarak İmralı özel bir statü altında tutularak sistematik özel bir savaş rejimiyle yönetiliyor. Bu uygulamaların tek bir nedeni vardır; o da, Önder Apo'nun temsil ettiği değerler sistemidir. Önder Apo'nun soykırımcı ulus-devlet sistemine alternatif olarak ortaya koyduğu demokratik ulus paradigmasına duyulan büyük öfkedir. Ve onlarca yıldır Kürtlere karşı TC üzerinden oynanan karanlık ve kirl emperyalist oyunlardır.

Önder Apo kolektif bir kimliğe sahiptir

Önder Apo, insanlığın toplumsal ve evrensel değerlerini kişiliğinde temsil eden kolektif bir kimliğe sahiptir. Bu anlamda Önder Apo, her hangi bir kişi değil, yüzyıllardır sömürülen, ezilen bir halkın, halkların varlık ve özgürlük değerlerini kendi şahsında somutlaştırmış ulusal ve toplumsal bir kimliği ifade ediyor. Önder Apo, kişi olmayı aşmış, varlığını bir halkın varlığıyla ve özgürlüğüyle tamamen bütünleştirmiş, tüm yaşamını, nefes alışı verişini dahi halkının ve halkların özgür yaşam mücadelesine adanmış, ideolojik-felsefik-politik bir kurumsal kimliği temsil eden büyük bir halk önderidir. Önderliğini, kırk yılı aşkın soluk soluğa verdiği büyük mücadele, yarattığı devasa değerlerle, bölge halklarının özgürlüğüne ve demokrasisine öncülük eden özgür kadın, özgür halk gerçeği ve demokratik ulus modeliyle ortaya koymuştur.

Kuşkusuz tecrit politikasını özelle Önder Apo'nun geliştirdiği demokratik ulus paradigmasıyla bağlantılı ele almak gerçekçi bir yaklaşımdır. Önder Apo, kapitalist modernitenin toplum kırım sistemi olan ulus-devlet sistemine alternatif olarak demokratik ulus paradigmasını geliştirdi. Bu paradigmayla halkların ve toplumun özgür ve eşit bir şekilde bir arada yaşamasını sağlayacak demokratik sistem projesini ortaya koydu. Demokratik ulus ve demokratik konfederal sistem projesi, kapitalist hegemonik güçleri çok fazlasıyla rahatsız etti. Tecrit politikasını esas olarak bu açıdan değerlendirmek gerekiyor. Önder Apo, bir bakıma kapitalist sistem ve komplocu güçler tarafından 'cezalandırılıyor'. Tecrit politikasıyla Önder Apo'dan adeta 'intikam' alınıyor. Çünkü, demokratik ulus paradigması ve demokratik uygarlık çözümü, kapitalist

İmralı'da Önder Apo'ya karşı kullanılan tecrit politikası Kürt halkı, bölge halkları ve kadınların özgürlüğüne, demokratik sistem modellerine yöneltilmiş büyük bir saldırıdır. Önder Apo, bu vahşi soykırım savaşına karşı tüm gücüyle direniyor ve mücadele ediyor. Aynı duruşu; insanlıktan, özgürlükten, eşitlikten, demokrasiden, adaletten, kardeşlikten, barıştan, hakikatten yana olan herkes göstermelidir.

modernitenin insanlığı ve toplumu yok edici gerçeğine karşı en radikal mücadeleyi ve direnişi ifade ediyor. Bu bakımdan tecrit, Önder Apo şahsında Kürt halkına ve bölge halklarına karşı uygulanan bir tecrittir. Tecrit, kapitalist modernist güçlerin intikam silahıdır, bir şantaj, savaş ve şiddet biçimidir. Tecrit politikası bir bakıma uluslararası komplonun sürmesi anlamına da geliyor. Bu açıdan bakıldığında Önder Apo'ya karşı geliştirilen komplo ve on yedi yıldır uygulanan tecrit politikasını, Kürtlere ve bölge halklarına karşı topyekün bir savaş politikası olarak görmek mümkündür. Zaten tarihsel gerçeklikler de bunu çok açık bir biçimde ortaya koyuyor.

PKK Önder Apo liderliğinde Kürtlerin kaderini değiştirdi

20. yüzyıl paylaşım savaşlarında Kürtler tamamen inkar edilerek yok sayıldı. 1923 Lozan Antlaşması ardından İngiltere ve Fransa eliyle Türkiye, Irak ve Suriye ulus devlet sistemleri kurularak Kürdistan coğrafyası parçalandı ve paylaşıldı. Kürt halkı mutlak bir soykırım sürecine tabi tutuldu. İnkâr ve imha politikalarına karşı tepki gösteren, direnen Kürtlere karşı ise korkunç bir katliam, kültürel ve ekonomik soykırım uygulandı. Kürdistan coğrafyası bölgenin dört büyük ulus devleti ve bu devletleri kuran uluslararası küresel sistem güçleri tarafından tamamen işgal edildi ve sömürgeleştirildi. Kürtlere karşı geliştirilen sistematik, fiziki ve kültürel soykırım uygulamaları ezilen, sindirilen, iradesi kırılan, dilinden, kültüründen, varlığından dahi utanan bir halk gerçeğini ortaya çıkardı. Bir kesim Kürdü sistemin işbirlikçisi, halkının haini haline getirdi.

Önder Apo liderliğinde PKK, Kürtlerin bu lanetli tarihini ve kaderini değiştirdi. Önder Apo ile birlikte Kürdistan tarihinde yeni bir mücadele süreci başladı. Önder Apo verdiği mücadele ile Kürtler üzerine serpilen ölü toprağı attı. 1970'li yıllarla birlikte PKK büyük bir aydınlanma ha-

reketi olarak Kürdistan'a ve Ortadoğu'ya bir güneş gibi doğdu. Önder Apo, geliştirdiği özgürlük ideolojisi ve yeni yaşam felsefesiyle Kürt halkına ve bölge halklarına özgürlüğün kapılarını yeniden açtı. PKK öncülüğünde Kürtler, demokratik ulusal değerleriyle buluştu. Bilinçli, örgütlü, iradeli, onuruna ve özgürlüğüne düşkün, demokratik değerlere bağlı, eşitlikçi ve özgürlükçü yeni bir halk olarak Kürtler, tarih sahnesine çıktı. PKK'nin geliştirdiği devrim dalgası sadece Kürtleri değil, tüm bölge halklarını ve özellikle de kadınları etkiledi. PKK, yürüttüğü özgürlük mücadelesiyle Kürdistan'da ve bölgede tarihte benzeri olmayan muazzam bir zihinsel ve toplumsal devrim yarattı. Adeta bir halk ve kadını küllerinden yeniden yarattı. Kürtleri isyana ve direnişe kaldırdı. Kadınları özgürlüğüne! Önder Apo ve PKK öncülüğünde Kürt halkının verdiği özgürlük mücadelesi bütün bölge halklarını sardı. Bölgedeki direniş ruhunu ve demokrasi dinamiğini harekete geçirdi.

Önder Apo önderliğinde Kürtlerin verdiği özgürlük mücadelesi sömürgeci sistemi zorladı. Çünkü bu mücadele ve direniş Kürtleri sömürge bir halk olmaktan çıkardı. Lozan oyununu bozdu. Sömürgeciliğe karşı Kürtleri ve Kürtlerin mücadelesinden etkilenen kesimleri örgütlü ve direnişçi bir halk durumuna getirdi. Daha da önemlisi Önder Apo'nun kadın özgürlük çalışmaları, toplumsal özgürleşmede ve demokratikleşmede başat bir rol oynadı. Aynı zamanda toplum içerisinde demokrasi ve özgürlük kültürünün kökleşmesinde belirleyici oldu. Uluslararası komplo tüm bu gelişmelere büyük bir müdahale olarak gelişti. Bu açıdan 1998 yılında Önder Apo'ya karşı geliştirilen uluslararası komplo Kürtlere, bölge halklarına ve kadınlara karşı geliştirilen bir komplo olarak değerlendirmek tabii ki çok doğru bir değerlendirme olmaktadır.

Komployla Önder Apo'nun sesi kesilerek Ortadoğu'nun büyük aydınlanma hareketi tasfiye edilmek, Ortadoğu'nun yeniden paylaşım savaşında Önder

Apo ve PKK engel olmaktan çıkarılmak, Kürtler başta olmak üzere tüm bölge halkları tekrardan hegemonik ve sömürgeci güçlerin hizmetine sürülmek istendi ve isteniyor. Komplo bu amaçla gerçekleştirildi. Kürt halkının ve Önder Apo'nun büyük direnişi bu komploya boşa çıkardı. Dört parça Kürdistan'da ve dünyada milyonlarca Kürt ayağa kalktı, onlarca insan bedenini ateşe verdi. Önder Apo etrafında, "Güneşimizi Karartamazsınız" sloganı altında onlarca insan bedenini ateşten çember yaptı, kahramanca ve fedaiçe direndi. Halkımızın, halkların ve kadınların bu görkemli direnişi komplonun başarıya ulaşmasını engelledi. Bu muhteşem halk direnişini ortaya çıkararak gerçeklik tabii ki Önder Apo'nun kendi şahsında temsil ettiği büyük insanlık değerleriyle bağlantılıdır.

AKP 'çözüm süreci' adıyla tasfiye siyasetini yürüttü

Önder Apo insanlık değerlerini kendi kişiliğinde büyük bir anlama kavuşturmuş ve onları layıkıyla temsil ediyor. Bu değerleri her koşul ve şart altında en görkemli ve onurlu direnişi ortaya koyarak savunuyor ve koruyor. Bu anlamda komploya karşı en büyük direnişi Önder Apo geliştiriyor. Önder Apo, İmralı özel savaş rejimine karşı büyük bir iradi direniş ortaya koyarak İmralı'nın işkence koşullarında demokratik ulus paradigmasını geliştirdi. Demokratik ulus anlayışına dayanan demokratik konfederal sistem projesiyle sömürgeci sistemin tarih boyunca geliştirdiği tüm oyunları, hileleri ve komploları deşifre etti. Önder Apo, beş bin yıllık iktidar-devlet sistemi ve kültürünün canavarlaşmış hali olan kapitalist moderniteyi derinliğine çözümlenerek halkların alternatif demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü yaşam modelini kapsamlı bir mücadele programına ve stratejisine kavuşturdu.

Önder Apo'nun İmralı'da verdiği bu büyük mücadele ve geliştirdiği görkemli direnişten beslenen Kürt Özgürlük Ha-

reketi ve Kürt halkı, mücadelesini yükselterek sürdürdü. Bunun sonucunda Rojava'da büyük bir devrim gerçekleştirildi. Kürtler, Rojava'da demokratik özerk yaşam sistemini kurarak ve Bakurê Kurdistan başta olmak üzere bölge genelinde özgürlük ve demokrasi mücadelesini yükselterek, bölgenin demokratikleşmesinde ve yeniden şekillenmesinde temel bir aktör durumuna geldi. 2013 Ocak ayı başlarında İmralı'da başlayan diyalog süreci bu tarz gelişmelerin ve ortaya çıkan siyasi koşulların bir ürünüydü.

AKP hükümeti, Önder Apo ile diyaloga geçtiğinde hedefinde Kürt sorununu demokratik müzakere yoluyla çözmek yoktu. Hedefinde oyalama ve aldatma siyasetiyle ve bir de başarabilirse Önder Apo'dan da yararlanarak Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etmek vardı. AKP, bölge yeniden dizayn edilirken Kürtleri kurulacak yeni düzenin dışında tutma, kimliksiz ve statüsüz bırakma mücadelesi veriyordu ve vermeye de devam ediyor. Bütün çabası Kürtleri bireysel haklara razı ederek soykırım siyasetini sürdürmeye devam etmekte. AKP'nin 2013 Ocak ayından başlayarak 5 Nisan 2015'e kadar yürüttüğü diyalog süreci kendine has yöntemlerle PKK'nin tasfiyesini ve kırk yıllık mücadeleye Kürtlerin elde ettiği kazanımları ortadan kaldırmayı amaçlıyordu. Diyalog süreci boyunca AKP'nin tecrit politikasına son vermemesi, Önder Apo'nun sağlık, güvenlik ve özgürlük koşullarını iyileştirmemesi, karakol-kalekol, baraj ve askeri amaçlı yol yapmaya devam etmesi bu stratejinin bir parçasıydı. Siyasi soykırım operasyonlarının aralıksız sürmesi, ağır hasta tutsakların dahi serbest bırakılmaması, gladyonun DAİŞ usulü yeniden yapılandırılması, DAİŞ ve El Nusra ile ilişkiler, ittifaklar ve bu örgütler yoluyla Rojava'da verdiği şiddetli savaş yeni tasfiye konseptinin birer uygulamasıydı.

AKP'nin 'çözüm süreci' adıyla yürüttüğü tasfiye siyasetini, Önder Apo gerçek çözüm sürecine dönüştürmek için çok büyük bir emek verdi ve mücadele yü-

rüttü. Demokratik çözüme dair birçok proje ve yol haritası geliştirdi. Çok sayıda yol ve yöntem önerdi; İzleme Heyeti, Akil İnsanlar, tahkim edilmiş ateşkes, üçüncü göz, Uzlaşma ve Hakikatleri Araştırma Komisyonu, yeni yasaların çıkarılması ve diyalog sürecinin yasal-hukuksal bir güvenceye kavuşturulması, İmralı'da tartışılan konuların imzalı, kayıtlı resmi belgeler haline getirilmesi, medya ve sivil toplum örgütleri ile görüşme-tartışma ortamı sağlama çabaları demokratik müzakerenin temelini sağlam amaçlıydı. Önder Apo, AKP'de çözüm zihniyetini geliştirmek ve demokratik siyasetin önünü açmak için elinden gelen her şeyi yaptı.

Ayrıca çok tarihi bir adımı ifade eden HDP projesiyle demokratik siyaseti güçlendirerek, Türkiye'de demokratikleşmenin önünü açtı. HDP projesi bu çabaların bir sonucu olarak oldukça gelişti ve güçlendi. 7 Haziran seçimlerinde HDP'nin % 13'ü aşan oy oranı Önder Apo'nun İmralı'da geliştirdiği demokrasi mücadelesiyle doğrudan bağlantılıydı.

7 Haziran seçimleri demokratik ulus anlayışının Türkiye toplumu tarafından da benimsendiğini ve kabul gördüğünü

derece önemli ve tarihi bir gelişmeydi. Henüz yeni başlamış olan Girê Spî hamlesi ve Kobanê zaferi HDP'nin seçim başarısını doğrudan etkiledi. Tüm bu gelişmelere Şengal direnişi de eklenince Kürtler bölgenin demokratikleşmesinde başat bir güç haline geldi.

Türkiye'de ve bölgede Kürtler ve Kürtlerin etkilediği demokrasi güçlerinin büyük mücadele ve direnişle yarattığı gelişmeler tasfiye siyasetinden vazgeçmeyen AKP ile derin devlet güçlerini biraraya getirdi. Erdoğan'ın 7 Haziran seçimlerini yok sayarak demokrasi güçlerine darbe yapıp 1 Kasım seçimlerini kazanması bu gerici faşist ve ırkçı ittifakın bir sonucuydu. AKP, kara ve beyaz faşizmle ittifak yaparak PKK'yi tasfiye etme, Kürtleri ezme ve statüsüz bırakma karşılığında 1 Kasım seçimlerini kazandı. Tecritin derinleştirilmesi bu ittifakın en temel kararlarından biriydi. AKP, 5 Nisan 2015 tarihinden sonra Önder Apo'ya ağırlaştırılmış tecridi daha da yoğunlaştırarak oyalama siyasetine son verdi ve açıktan tasfiye politikasını ve soykırım planını devreye koydu. Zaten AKP, ta 2014 yılı sonbaharında diyalog sürecinin demokratik siyaset zeminini güçlendirdiğini görüp Rojava'daki gelişmelere en-

Önder Apo üzerinde uygulanan ağır tecrit 17 yıldır süregelen tecridin en ağır soykırım aşamasını ifade ediyor. AKP, soykırım planını İmralı'dan başlayarak sonuca götürmeye çalışıyor. Bu açıdan uygulanan savaş yöntemleri tamamen 1925-30-37-38 yıllarında uygulanan savaş yöntemlerinin güncellenmesidir. Çökertme planı, mastır planı denilen, 1925 yılında çıkarılan ve uygulanan Şark Islahat Planının aynısıdır.

Önder Apo üzerinde uygulanan bu ağır tecrit, 17 yıldır süregelen tecridin en ağır soykırım aşamasını ifade ediyor. AKP, soykırım planını İmralı'dan başlayarak sonuca götürmeye çalışıyor. Bu açıdan uygulanan savaş yöntemleri tamamen 1925-30-37-38 yıllarında uygulanan savaş yöntemlerinin güncellenmesidir. Çökertme planı 1925 yılında çıkarılan ve uygulanan Şark Islahat Planı'nın aynısıdır. Adına 'Master Planı' denilen de özde ve biçimde tamamen bir Şark Islahat Planı'dır. Yani hepsi de aynıdır, soykırım planıdır. Benzer biçimde Takri-ri-Sukûn ve İskan Kanunu denilen ve 1925-1936'lı yıllarda Kürtleri ezme, yok etme amaçlı çıkarılan bütün kanunlar günümüzde güncellenerek uygulanıyor.

Uluslararası güçler soykırım savaşından siyasi rant devşirmeye çalışıyorlar

Komployu geliştiren uluslararası güçler de bu politikalara çanak tutuyor. Bu soykırım politikalarının onaylayıcısı ve ortağı durumundadırlar. Çünkü bu güçler, kendi öz gücüne dayanan, bölgede demokratik sistemin öncüsü ve yapıcı

liyetçilik, mezhepçilik, cinsiyetçilik, tekçilik, merkezietçilik ideolojileri tarihe karışır. Faşist ve diktatör rejimler bu coğrafyada artık yaşam şansı bulamaz. Bölge toplumu kapitalist modernitenin hastalıklarından, kaostan, savaştan, kandan ve acıdan kurtulur. Toplum sömürge olmaktan, sömürgeci hegemonik ve kapitalist modernist güçlerin kölesi olmaktan tamamen çıkar. Böylece toplum, modernitenin köleleştirici, ezici ve çürütücü tüm etkilerini aşarak özgürleşir. Ortadoğu, özgür toplumuyla altı bin yıl öncesi gibi yeniden şenlenir, demokratikleşir. Hiçbir egemen ve sömürgeci güç artık bölgeyi işgal edemez ve sömüremez duruma gelir. Çünkü özgür toplum ve demokratik sistem buna müsaade etmez.

Demokratik ulus projesi bölgede hayat buluyor

İşte Ortadoğu'nun bu sureti, kapitalist modernist komplocu güçleri müthiş korkutuyor. Bu korku Önder Apo'ya karşı tecrit politikasını üretiyor. Kürtlere karşı neo-ittihatçı faşist AKP'nin soykırım uygulamasına sessiz bırakıyor. Çünkü özgür ve demokratik Kürdistan'ın ve Ortadoğu'nun mücadelesini Önder Apo liderliğinde Kürtler, kadınlar ve demokrasi güçleri veriyor. Bu güçleri ezerek, susturarak özgürlüğün ve demokrasinin önünü almaya çalışıyor.

Önder Apo, bu soykırım politikalarına karşı güçlü bir biçimde direnir. Neo-ittihatçı AKP faşizmine ve müttefiki-işbirlikçisi kapitalist moderniteye karşı en radikal mücadeleyi veriyor. Bu mücadele Rojava Kürdistan'ında Demokratik Özerk Rojava, Demokratik Federal Kuzey Suriye, Demokratik Federal Suriye sistemiyle yine Bakurê Kurdistan kentlerinde özerklik direnişleriyle, Başûrê Kurdistan'da da Demokratik Özerk Şengal mücadelesiyle karşılık buluyor. Demokratik ulus projesi Rojava devrimiyle, demokratik özerk Rojava sistemiyle bölge toplumunu derinden etkilemeye devam ediyor.

İmralı'da Önder Apo'ya karşı kullanılan tecrit politikası Kürt halkının, bölge halklarının ve kadınların özgürlüğüne, özgür yaşam ve demokratik sistem modellerine yöneltilmiş büyük bir saldırı ve soykırım savaşıdır. Önder Apo, bu vahşi soykırım savaşına karşı tüm gücüyle direnir ve mücadele ediyor. Aynı duruşu; insanlıktan, özgürlükten, eşitlikten, demokrasiden, adaletten, kardeşlikten, barıştan ve hakikatten yana olan herkes göstermelidir. Milyonlar sokağa dökülüp, "Tecrit, soykırım savaşıdır, soykırımı hayır!" demelidir. Dünyanın her yerinde, yediden yetmiş bütün Kürtler meydanlara akmalıdır. İmralı'daki destansı direnişi dünyanın dört bir köşesine yayarak komplocu ve soykırımcı güçlerden hesap sormalıdır.

En yakıcı gerçek şu ki; Önder Apo özgürleşmeden Kürtler özgürleşemez. Ortadoğu'da kaos son bulmaz. Özgürlüğün yolu topyekün direnişten geçer. Sürekli bir mücadele hali ve büyük serhildan hareketi, demokratik yaşam ve sistem örgütlenmesi, özgürlüğün yapı taşı ve mayasıdır.

Direniş, serhildan öncüsü olmaz. Bu süreç Sevê, Fatma, Mehmet Yavuzer, Mehmet Tunç, Pakize Nayır gibi halk önderlerinin en güçlü bir biçimde rol oynayacakları bir süreçtir. Fedaiye bir öncülük ve topyekün bir direniş tecrit politikasına son verecek, 'Özgür Önderlik, Özerk Kürdistan ve Demokratik Ortadoğu'yu somut bir gerçeklik haline getirecektir.

çok açık bir biçimde ortaya koydu. Türkiye toplumu demokratik özerk bölge sistemlerine dayalı cumhuriyetin demokratikleşmesini bir anlayış olarak gittikçe benimsedi. Türkiye toplumu yerel demokrasiyi, Türkiye'nin demokratikleşmesinde temel yapı taşı olarak görmeye başladı. İlk defa, yaklaşık yüzyıl sonra Türkiye'nin tüm farklı etnik ve inanç kimlikleri HDP ile Türkiye Meclisi'nde temsil ediliyordu. 1921'den sonra ilk defa Türkiye Meclisi çok renkli ve kimlikli bir meclis yapısına bürünüyordu. Bu adım aynı zamanda Kürt sorununun demokratik özerklik temelinde çözümüne de bir kapı açıyordu.

AKP-DAİŞ ittifakına karşı savaş Kobanê'de Kürtler kazandı

Diğer yandan Rojava'da yeni gelişmeler ortaya çıkmıştı. Rojava'daki gelişmeler demokratik özerk sistem inşasını bir adım daha ileriye taşıyordu. AKP-DAİŞ ittifakının Kobanê'ye karşı yürüttüğü kırıltı savaşı Kürtler kazandı. Kobanê zaferi ardından Kürtler Girê Spî'yi de DAİŞ işgalinden kurtararak Kobanê ile Cizîrê Kantonlarını birleştirdi. Bu son

gel olamayınca 30 Ekim 2014 tarihinde yapılan Milli Güvenlik Kurulu toplantısında topyekün savaş kararı almıştı.

5 Nisan 2015 tarihinden itibaren başlayan yeni süreç esas olarak çözüm süreci adıyla yürütülen 2,5 yıllık oyalama-tasfiye siyasetinin sonlandırıldığı, yeni yöntemlerle tasfiye-soykırım siyasetinin tüm araçlarıyla açıktan devreye konulduğu topyekün bir savaş sürecini ifade ediyor. Ağırlaştırılmış tecrit politikası, topyekün savaş, soykırım sürecinin startıdır. Önder Apo üzerinde uygulanan ağır tecridin dışardaki ayağı ise çökertme planıdır.

Çökertme planı; Kürdistan'ı Kürtleştirme planıdır. Bu plan çok çeşitli yöntemlerle uygulanmaya çalışılıyor. Kürt kentlerini ve kasabalarını tanklarla, toparla yakıp-yıkamak bu yollardan biridir. TOKİ'leri Kürdistan'a koyarak Kürt şehirlerini ranta açmak, ruhunu öldürmek, devletin rant ve sömürü sistemine açmak ve halkı göçertmek, tehcir etmek bu yollardan bir diğeridir. Mültecilerle, DAİŞ'le Kürtleri, Alevileri göçe zorlamak, çatışma içerisine koyarak katletmek ve göçertmek, Kürdistan demografyasını değiştirmeye çalışmak yine bunun bir diğer yoludur.

Demokratik ulus ve demokratik konfederal sistem projesi, kapitalist hegemonik güçleri çok rahatsız etti. Önder Apo, bir bakıma kapitalist sistem ve komplocu güçler tarafından 'cezalandırılıyor.' Tecrit politikasıyla Önder Apo'dan adeta intikam alınıyor. Çünkü, demokratik ulus paradigması, kapitalist modernitenin insanlığı ve toplumu yok edici gerçeğine karşı en radikal mücadeleyi ve direnişi ifade ediyor.

gücü olan bir PKK'yi değil, sisteme entegre olmuş, varlık gerekçelerinden uzaklaşmış, küresel sistemin hizmetine girmiş bir PKK'yi tercih ediyorlar. Yani bir nevi KDP'leşmiş bir PKK istiyorlar. Tutumlarıyla TC devletini faşist AKP ile derin devlet ittifakını cesaretlendiriyorlar. Türkiye'nin de altına imza attığı Avrupa insan hakları hukuku ayaklar altına alınırken sadece izlemekle yetinmiyorlar. Bunun Kürtlere ve halklara savaş ve soykırım planı olduğunu biliyorlar fakat onay veriyorlar. Kürdistan'daki kırıltı soykırım savaşından siyasi rant devşirmeye çalışıyorlar. Bu anlamda AKP'nin Batı'ya karşı kullandığı mülteci ve DAİŞ şantajı, ABD'nin ve Avrupa'nın Kürdistan'daki soykırımı sessiz kalışının tek nedeni olamaz. Bu olmakla birlikte esas bir neden de savaşla tarafları zayıflatarak politikasını rahatlıkla uygulamaya çalışmaktır. Daha da önemlisi demokratik ulus modelinin bölgede yayılmasına engel olmaktır.

Demokratik ulus modeli halkların demokratik, özgür ve eşit yaşam modelidir. Bu model milliyetçi ulus-devlet modelinin panzehiri ve alternatifidir. Demokratik ulus modeli, bölgede bir sistem olarak gelişir ve yayılırsa; mil-

Ortadoğu'daki politik-askeri durum

Kürdistan özgürlük devriminin ulaştığı aşama ve görevlerimiz

Duran Kalkan

Kürtler, kendilerini DAİŞ faşizmi karşısındaki direnişle dünyaya daha güçlü biçimde tanıttı. Dünyada böyle bir mücadele içerisinde Kürt halkının varlığını ve özgürlüğünü tanıyan, dolayısıyla inkarı ve imhayı aşan bir zihniyet ve siyaset durumu gelişmektedir. Bu açıdan Kürdistan'daki özgürlük mücadelesiyle, Ortadoğu'da yaşanan dünya savaşı iç içe geçmiş, bu biçimde bir düğümlenme oluşturmuştur.

Cok önemli, yoğun, karmaşık, tarihi özellikler taşıyan, siyasi ve askeri süreçten geçtiğimiz açık bir gerçektir. Bazıların Ortadoğu Savaşı, bizim 3. Dünya Savaşı dediğimiz, Ortadoğu'daki çatışma ve mücadele sürecinin böyle bir kritik noktaya gelip dayandığı açıkça gözükmektedir. Öyle ki, merkezinde Kürdistan'ın bulunduğu Türkiye-Suriye-Irak üçgeninde odaklanmış bir durum yaşanmaktadır. Böyle bir odaklanmanın merkezinde de Bakur, Başûr ve Rojava Kurdistan'ı yer almaktadır. Böylece Türkiye, Suriye ve Irak'taki siyasi-askeri gelişmeler neredeyse bütünlük düzeyinde birleşip, iç içe geçerken, Kürdistan'ın söz konusu üç parçası da her zamankinden daha fazla bütün hale gelmiştir. Kuşkusuz düğüm Kürt sorunun çözülmesi olacaktır. Zaten böyle yoğunlaşmış, karmaşıklaşmış siyasi ve askeri çatışmada düğümün Kürt sorunun çözümüyle ortadan kalkacağı açık bir şekilde görülmektedir. Kürt sorunun çözümünün de Türkiye ve İran devlet sistemlerinde zihniyet ve politika değişikliklerini gerektirdiği açık bir biçimde görülmektedir. Kürt sorununu bağnaz bir biçimde yaşatan, dahası Kürt soykırımını temelinde sonuçlandırmak isteyen esas olarak bu iki devlet kalmıştır.

Bu sorun bir küresel sorundur; 1. Dünya Savaşı içinde ve sonrasında kapitalist modernite sisteminin küresel hegemonik bir güç haline gelirken yarattığı siyasi ve askeri sorundur. Kürdistan'ın bölünüp parçalanması, her parçanın farklı bir ulus-devlet egemenliğine bırakılması ülkesi, tarihi, adı, kimliği, varlığıyla Kürt toplumunun yok sayılıp, ortadan kaldırılmak istenmesi böyle bir küresel hegemonik sistemin Ortadoğu'daki şekillenmesi içerisinde zihniyet ve siyaset olarak ortaya çıkarılmıştır. Yaklaşık yüz yıldır böyle bir zihniyet ve politik uygulama yaşandı. Söz konusu ulus-devletler, kendilerine verilen Kürt soykırımı görevini yerine getirmeye çalıştılar ama böyle bir insanlık suçunu işlerken tüm küresel kapitalist sistemden de destek aldılar. Başta Bakurê Kurdistan olmak üzere Kürdistan'ın dört parçasında da vahşi katliamlar yaptılar. Kültürel soykırım uyguladılar. Demografik yapıyı değiştirmeye çalıştılar. Kürt tehcirini yaşatmak istediler. Kürdistan'da Türkleştirme, Araplaştırma, Farslaştırma çok yoğun bir biçimde yaşandı. Bütün bunları kuşkusuz egemen ulus-devlet sistemleri yaptı. Bunları yaparken de ihtiyaç duydukları gücü küresel sistemden aldılar. Hem de küresel kapitalist sistemin kabulüne dayandılar. Bu, günümüze kadar da böyle geldi. Fakat şimdi bir çok devlet gücünde bir ölçüde zihniyet ve siyaset değişimi yaşanmaktadır. Hem küresel düzeyde hem de bölgede bir çok güç, geçen yüzyılın kaba Kürt inkarı ve imhasının artık sürdürülemez duruma gel-

ve çözüm arayışındır. Başta Kürt sorunu olmak üzere sorunların çözüm sürecine girdiğinin belirtisidir. Bakurê Kurdistan'daki devrimci halk savaşının ortaya çıkacağı Demokratik Özerklik Devrimi Türkiye'de demokratik devrimin başarılması olacaktır. Aynı zamanda Kürdistan'ın diğer parçalarında ve Ortadoğu'da da bir demokratik devrimin gelişmesini, sorunların çözümünün önünün açılmasını ifade edeceği görülmektedir.

İran geri çekilerek Türkiye'yi çatışmalarda öne çıkarıyor

Bölgedeki sorunların önemli bir kilit noktası kuşkusuz Türkiye'dir ama tek nokta da değildir. Benzer konumda olan bir diğer yer İran'dır. Bölgede sorunların kalıcı çözüme kavuşması için Türkiye'ye benzer biçimde İran'da da zihniyet ve siyaset değişikliğinin yaşanması gerekir. Mevcut durumda İran yönetiminin usta bir manevra yaparak kendini geri çektiği, Türkiye'yi ise çatışmada öne çıkardığı bir durum yaşanmaktadır. Bunu bir İran manevrası olarak değerlendirebiliriz. Sovyetler Birliği'nin çözülüşü ardından bölgedeki çatışmanın bir ucu küresel güçlerken diğer ucu hep İran'dı. Bölge çatışması bu güçler arasında sürmekteydi. Şimdi ise İran savaşı kendi dışına iten, Zagrosların batısına kaydıran, kendini ikinci plana düşüren bir konuma geldi. Bu sadece İran'ın politik tutumu, çabasıyla, ustalığıyla mı oldu, yoksa başka güçlerin de çıkarı bunu gerektirdi, tam bilinmemektedir. Ama İran siyasetinin bu konuda rol oynadığı tartışma götürmez bir gerçektir. Bu durumun hep böyle olacağını düşünmek de doğru değildir. Bir süre daha devam edebilir ama bizce bu durum çok uzun süreye yayılmayacaktır. Zagrosların batısında, çözümün kapıları aralanır hale geldikten sonra çatışma Zagros'un doğusuna kayacaktır. O zaman İran ve Rojhilat Kurdistan da şimdi Türkiye-Suriye-Irak üçgeninin yaşadığına benzer bir çatışmanın içine sürüklenecektir. Daha kapsamlı, sert ve yoğun bir askeri çatışma yaşanması da güçlü bir ihtimaldir. Ortadoğu sorunları ve Kürt sorununun çözümü şimdi Türkiye ve arkasından İran'da gerçekleşecek çözümlerle gelişeceği görünmektedir. 3. Dünya Savaşı'nın, Kürdistan'daki mücadelenin durumu kısaca böyle tanımlanabilir.

Böyle bir duruma nasıl gelindi? Bu sorunun cevabını verebilmek için tarihe bakmak gerekir. Bu gelişmelerin tarihsel temelleri vardır. Fakat yakın tarihe bakarak da kimi tanımlar geliştirilebilir. Bu son çeyrek asırdır yaşanan bir durumdur. Öncesinde beş bin yıllık iktidarcı-devletçi egemenlik sisteminin ortaya çıktığı toplumsal sorunlar, bunun beş yüz yıllık kapitalist modernite sistemi altında ulaştığı düzey ve çözümsüzlüklere dayalı olarak Ortadoğu'da 20. yüzyılda yaşanan yoğun bir mücadelenin olduğunu biliyoruz. 1. Dünya Savaşı ve ardından Ortadoğu hep savaş konumunu yaşamıştır. Fakat esas olan 1990 başında Reel Sosyalizm'in çözülüşüyle birlikte, onunla eş zamanlı gelişen Körfez Savaşı üzerinden bu süreç gelişti.

Sovyetler Birliği'nin çözülüşüyle birlikte dünyanın yeni bir savaşı sürecine girdi. Ortadoğu'da çatışmalı durum geliştiği de bu görüş daha geniş çevreler tarafından kabul edilir hale geldi. Bu

savaşın, 1. ve 2. Dünya Savaşı'na göre farklılıkları vardır. Siyasi yoğunluk, çatışan güçler, çözüm aradığı siyasi sorunlar göz önüne getirildiğinde yaşananın bir dünya savaşı olduğu değerlendirilmesinin doğruluk payı fazlasıyla öne çıkmaktadır. Fakat askeri boyut gündeme getirildi mi de 1. ve 2. dünya savaşlarındaki askeri şiddet yoğunluğu bu 3. Dünya Savaşında yürümektedir. 3. Dünya Savaşı önceki iki dünya savaşından farklı olarak daha çok ideolojik ve siyasi boyutun önde olduğu bir çatışmadır. Askeri boyut düşük yoğunluklu olsa da çözüm aranan siyasi sorunlar küresel düzeydedir. Bu sorunlar önceki dünya savaşlarının gündemeleştirip çözmek istediği ideolojik-siyasi boyutlara sahiptir.

Körfez Savaşı ABD'nin Ortadoğu'yu kontrol etme hamlesiydi

Sovyetler Birliği'nin çözülüşü, ona dayalı olarak ortaya çıkan gelişmelerin ABD tarafından yok edilmek istenmesinin, dünyanın ABD çıkarları doğrultusunda yeniden yapılandırılmasını gündeme getirmiştir. Amerika yönetimi bunu 'Yeni Dünya Düzeni' olarak tanımladı. Tek kutuplu bir ABD hegemonyasının ortaya çıkacağı değerlendirildi. Buna 'Amerikan imparatorluğunun kuruluşu' da dendi. Körfez Savaşı'nın, ABD'nin Ortadoğu'yu kontrol etme hamlesi olduğu şimdi geriye dönüp bakıldığında daha iyi görülmektedir. ABD yönetimi Körfez krizi ve savaşıyla yeni dünya stratejisi doğrultusunda Ortadoğu'nun belli bölgelerinde asker çıkarıp bölgeyi denetim altına almaya, bölgenin güçlü askeri varlığı haline gelmeye çalıştı. Böyle bir hamleyle Saddam Hüseyin yönetimi zayıflatıldı, Irak üç bölündü. Körfezden Irak'ın çeşitli alanlarına kadar ABD, büyük bir askeri güç mevzilendirdi. Yine küresel ve bölgesel düzeyde Saddam Hüseyin yönetimi karşı olan 'Müttefik Kuvvetler' adı altında kendi öncülüğünde bir ittifak gücü açığa çıkardı. Bunlar ABD hamleleriydi. ABD, bu hamlenin öne çıkardığı denetime dayanarak 90'lı yıllar boyunca iki yönlü yeni dünya düzeni çabalarını yürüttü.

Birincisi, Ortadoğu'da Filistin ve Kürdistan devrimlerini kontrol altına almaya, denetlemeye çalıştı.

İkincisi, Doğu Avrupa'da, Kafkasya'da, Balkanlar'da, Uzak Asya'da, Amerika'da ve Afrika'da Sovyetler Birliği'nin varlığına bağlı olarak gelişen siyasi ve askeri yapıları kendi kontrolü ve denetimi altına almaya çalıştı. Bu alanların durumuna göre ekonomik, siyasi, askeri müdahalelerde bulunup, buraları bir müdahaleyle kendi denetimine almak istedi. Bu konuda önemli bir mesafe de katetti. İkinci hamle; 11 Eylül 2001, El Kaide'nin İkiz Kule saldırısıyla başladı. Saddam Hüseyin yönetiminin Kuveyt'e saldırısı, Kuveyt'i işgal etmesi olarak gerçekleşen Körfez krizi ve savaşı nasıl ki 90'lı yıllar boyunca ABD'ye böyle bir hamle yapma fırsatı verdiyse, 11 Eylül saldırısı da özellikle Ortadoğu'ya dönük ikinci bir askeri siyasi hamle yapma imkanı verdi. Bu olaylardan ABD bu şekilde yararlandı. Bunları ABD mi yarattı, yoksa olaylar ortaya çıktı da ABD mi yararlandı, bir şey diyemeyiz. Sonuca baktığımızda ise ABD kurgusu olarak yaşanmış olaylar biçiminde görülmektedir.

Saddam Hüseyin yönetiminin 2 Ağustos 1990'da Kuveyt'i işgal etmesi de ABD siyaseti için böyle bir sonuç ortaya çıkardı. El Kaide'nin 11 Eylül saldırıları da benzer bir siyasi ortam yarattı. ABD bu olay ardından hiç duraksamadan Ortadoğu'ya dönük ikinci büyük hamlesini başlattı. Önce Afganistan'a askeri müdahalede bulundu. Afganistan, El Kaide ile ittifak halinde olan Taliban egemenliğinde bir alandı. Afganistan'ı onların elinden almak üzere bir saldırıda bulundu. Ardından 2003 Newroz'u da Bağdat'a saldırdı. 1990-91 Körfez Savaşı'nda Irak'ı üçe bölmüş, Saddam Hüseyin yönetimini Bağdat ve çevresiyle sınırlanmış, bir tür kuşatmaya almıştı. Bu sefer de doğrudan askeri müdahaleyle bu yönetimi yıkmak istedi. Öncesinden böyle bir planlamasının olduğu, özellikle Önder Apo'ya yöneltilen Uluslararası Kompo pratiği çerçevesinde açığa çıkmıştı.

ABD'nin Irak ve Afganistan saldırıları bu iki alana askeri saldırıydı. Irak ve Afganistan'ın rolü şuydu: Afganistan Güney Asya'da merkezi, tayin edici bir özellik taşıyordu. Irak ise Ortadoğu'da merkezi, belirleyici bir özellikteydi. Dolayısıyla Afganistan ve Irak'a siyasi ve askeri müdahale demek Güney Asya ve Ortadoğu'ya müdahale demekti. ABD yönetimi bu iki alana askeri müdahalede bulundu ama bu askeri müdahalelere dayalı olarak Güney Asya ve Ortadoğu'ya ağır bir siyasi müdahalede bulundu. Irak Savaşı'ndan etkilenmeyen hiçbir Ortadoğu devleti ve gücü kalmadı. Müdahale askeri boyutta Irak'a, siyasi olarak ise bütün Ortadoğu'ya dönüktü. Bu müdahalenin Kürt Özgürlük Hareketi'ne dönük boyutları da vardı. Bu da Uluslararası Kompo olarak ortaya çıktı ve yaşandı. İran ve Suriye de bu müdahalede ideolojik olarak ABD'nin baş hedeflerindendi.

Ortadoğu krizi Suriye'de derinleşti

Bu temelde yürütülen bölgesel müdahaleyle ABD, Ortadoğu'da, 'Büyük Ortadoğu Projesi' adını verdiği bir düzeni kurmak istedi. Askeri müdahale ile karşısına aldığı güçleri şiddetle ezse bile ABD'nin müdahalede bulunduğu yerlerde tam hakimiyet kurması ve çözüm üretmesini getirmede. Dolayısıyla yeni bir Güney Asya ve Ortadoğu siyasi yapılanması ortaya çıkaramadı. Tersine çözümsüzlük derinleşti. Bu durum, bu savaşı yürüten güçlerin iktidardan düşmesini getirdi. Bush yönetimi düştü, Demokratlar yeniden ABD'de iktidar oldu. Bu iktidarın uygulanması olarak Türkiye-Irak ittifakı bölge için bir çözüm modeli yapılmak istendi. İran ve Suriye'yi değiştirmede her ne kadar Türkiye ve Irak ittifakı ve modeli öngörülme çalışılrsa da, o da başarılı olmadı. Sonuçta kaosun ve krizin, çözümsüzlüğün daha çok derinleştiği ortamda Arap coğrafyasının değişik yerlerinde toplumun tepki hareketleri ortaya çıktı. 2011 Ocak'ından itibaren Tunus'ta varolan diktatörlüğe karşı halk ayaklanması denilecek bir kalkışma gerçekleşti. Bu, hızla çevre ülkelere ve Arapların en büyük devleti olan Mısır'a yayıldı. Sonunda Suriye'ye kadar ulaştı.

Bu hareket Tunus'ta, Mısır'da, ardından Libya'da yönetim değişikliklerine yol açtı. Körfez'in değişik alanlarında

ve Yemen'de ise iç çatışmalar ortaya çıkardı. Sonuçta savaş gelip Suriye'ye dayandı. Kriz ve savaş, Suriye'de odaklandı ve çözüm orada bulunmak istendi. Bir çok çevre bu kez çözümün Suriye'de gerçekleşeceğini değerlendirirdi. Gelişmeler, gerçeğin böyle olmadığını ortaya çıkardı. Suriye'de Türkiye'nin kışkırtıcılığı ve dış güçlerin yoğun etkisiyle giderek merkezi otoriteyi zayıflatan bir iç çatışma ortaya çıksa da bu, ne askeri olarak ne de siyasi olarak herhangi bir çözüm gücü ortaya koymadı. Tersine Suriye'de kriz derinleşti.

Afganistan ve Irak çözümsüzlüğü; Tunus, Mısır ve Libya çatışmaları ardından gelişen Suriye kaosu, DAİŞ denen faşist saldırı gücünü ortaya çıkardı. Nasıl ki, 2000 öncesi Irak, Afganistan gibi yerlerde yaşanan krizler El Kaide'yi ortaya çıkardıysa, İslami kendine maske yapan, Arap toplumunun baskı altına alınmasından, hakarete uğramasından, Arap öfkesi ve milliyetçiliğinden beslenen bir saldırı gücü olarak El Kaide ortaya çıktıysa, 2011 başından itibaren giderek bütün Arabistan'a yayılan ve adına Arap Baharı denen çatışma ortamının çözümsüzlüğü de bu faşist DAİŞ yıkım ve saldırı gücünü ortaya çıkardı. İslam adına hareket eden çeşitli gruplar arasında DAİŞ hızla beslenip büyütülerek 2014 yılının başında Rakka'ya, Haziran'dan itibaren de Irak'ın ve Suriye'nin önemli bir bölümünü denetim altına alacak düzeye ulaştı. Bir taraftan Musul'u aldı, diğer taraftan Bağdat'a ve Şam'a dayandı. Zaten 'Irak-Şam İslam Devleti' diye de kendini isimlendirdi. Irak ve Suriye kaosunu daha da derinleştiren, çözümsüzlüğü daha çok arttıran bir güç haline geldi. Böyle bir yıkım gücüne karşı Ortadoğu'daki, Irak ve Suriye'deki duruş yeni bir mücadeleyi, siyasi ilişki ve ittifaki ortaya çıkardı.

Türkiye, Suudi ve Katar DAİŞ'e büyük destek verdi

Birinci aşamada; DAİŞ saldırıları Irak ve Suriye'de belli Arap merkezlerini ele geçirip kendini güçlendirirken, ikinci aşamada ise bir taraftan Şengal'e, Kerkük'e, Maxmur'a saldırarak Başûrê Kurdistan'ı; diğer yandan Kobanê'ye saldırarak Rojava Kurdistan'ı tehdit eden bir güç konumuna ulaştı. DAİŞ saldırıları Başûr ve Rojava Kurdistan'ı tehdit eden bir konum kazandı. DAİŞ saldırılarına karşı İran sınırından Akdeniz'e kadar geniş bir Kürt mücadele cephesi ortaya çıktı. Bu, yeni ve önemli bir durumdu. Arap milliyetçiliğinden, dincilikten beslenen, bölgenin ulus-devlet statükoculuğunu korumak isteyen güçler kendi siyasi çıkarlarını ve geleceklelerini DAİŞ faşizminin güçlenmesinde gördüler. Türkiye, Suudi ve Katar gibi güçler DAİŞ'e büyük destek verdi. Özellikle de AKP hükümeti, Kürtlere karşı saldırı gücü olması nedeniyle DAİŞ'e büyük güç ve destek verdi. DAİŞ'in örgütlenmesi, faşist çete grupları arasında birinci güç haline gelmesi esas olarak AKP desteğiyle gerçekleşti. DAİŞ'e sadece AKP destek vermedi. Ortadoğu'da ve küresel düzeyde bir çok gücün desteği oldu. Fakat DAİŞ'in yönlendirilmesinde AKP'nin çok etkili bir pozisyon kazandığı tartışmasızdır. Özellikle Kobanê saldırısının bu boyutta geliştiğini biliyoruz. Dahası neredeyse bir AKP-DAİŞ ortak planlamasının var olduğu bile söylenebilir. Bunu 'Çöktürme Eylem Planı' olarak isimlendirdiler. Bu konuda çeşitli belgeler açığa çıktı, tartışıldı.

Şöyle bir planın var olduğunu görürüz: DAİŞ'in Kobanê saldırısı, ardından Afrin saldırısıyla Rojava Devriminin ezilip tasfiye edilmesi, ardından AKP faşizminin Bakurê Kurdistan'daki saldırısıyla PKK'nin ezilip imha edilmesi,

böylece Kürt soykırımının gerçekleştirildiği bir sonuca ulaşılması hedeflenmiştir. Buna Sri Lanka'nın Tamil saldırısı da deniliyor. Suriye ve Irak'taki gelişmeler, KDP ile ilişkiler, DAİŞ'in güçlenip Rojava Devrimine saldıracak pozisyona ulaşması AKP iktidarını ve TC devletini böyle bir siyasi plana yöneltmiştir. Bu tartışmasız olarak açığa çıkmıştır. Bu plan dahilinde 2014 güzünden bu yana hareket ve halk olarak yeni bir saldırıyla karşıyız. Önce Şengal soykırımıyla Kürt iradesi kırılmak, moral ve psikolojisi yıkılmak istendi. Ardından Kobanê saldırısıyla Rojava Devrimi ezilmek istendi. Bunları tamamlayacak olan da Bakurê Kurdistan'da AKP faşizminin topyekün özel savaş konsepti temelinde geliştireceği imha ve tasfiye saldırısı olacaktır.

Buna karşı hem HPG ve YJA-Star güçlerinin Êzidî soykırımını önleyen Şengal direnişi hem de DAİŞ'i büyük yenilgiye uğratıp iradesini kıran Kobanê direnişi ve zaferi bu planı önemli ölçüde bozan ilk büyük askeri gelişmeler oldu. Ardından bu durumu tersine çevirmek üzere 2015 Nisan'ında TC Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan, İmralı görüşmelerini sona erdirdi. 7 Haziran seçimleri sonuçlarına dayalı olarak kendi planladıklarını yeniden uygulamak istedi. Fakat 7 Haziran seçim sonuçları da

ta Türkiye-ABD ittifakı olmak üzere bir çok iç ve dış ittifaka dayalı olarak Şengal'de, Kobanê'de ve 7 Haziran seçimlerinde yenen darbeyi tersine çevirmek üzere 24 Temmuz 2015 özel savaş saldırısını başlattı. Bu saldırıyla 1 Kasım seçim komposu gerçekleştirildi. Böylece iktidardan düşmüş olan AKP, yeniden tek başına iktidar haline getirildi. Topyekün özel savaşla iktidarı gasp etti. Ortaya çıkarılan faşist diktatörlükle son 7 aydır süren kapsamlı faşist soykırımcı saldırı ortaya çıkartıldı.

'Çöktürme eylem planı' bir soykırım planıdır

Kobanê'de DAİŞ başarı kazansaydı, ona dayalı olarak 7 Haziran seçimini çok daha yüksek oyla AKP kazanabilecekti ve saldırı da o zaman başlayacaktı. Ya da Kobanê'de DAİŞ iradesi kırılmış olsa bile, eğer AKP 7 Haziran seçimini kazanmış olsaydı söz konusu topyekün özel savaş saldırısını başlatacaklardı. Bu saldırı 'Çöktürme Eylem Planı' denen imha ve soykırım planına dayanıyordu. Bu planın 2015 Eylül ortasında DAİŞ'in Kobanê'ye saldırdığı dönemde hazırlanıp açığa çıktı. Ardından sistemleştirildi ve 30 Ekim'de Milli Güvenlik Toplantısı'nda resmi karara dönüştürüldü.

kararı ve fermanı bu biçimdedir. 'Çöktürme Eylem Planı' denen de budur. Diz çöktürmeyi ve irade kırmayı ifade ediyor. Önder Apo'ya, 'Gerilla silahı bırakın ve sınır dışına çıkın' diye bir dayatmada bulundular. Hala da bu dayatmayı sürdürüyorlar. Bu temelde de diz çöktürmek ve teslim almak istiyorlar. Bu soykırım dayatmasıdır.

Böyle bir plan karşısında Kobanê direnişi ve elde edilen zafer, böyle bir direniş ve zaferin 3. Dünya Savaşı'nda yarattığı bloklaşma, DAİŞ faşizmine karşı oluşturduğu demokratik koalisyon çok önemliydi. DAİŞ'e dayanarak PKK'yi imha etmek isteyen AKP ve TC yönetimlerine öldürücü darbeyi vurdu. Kürt direnişini uluslararası alanda tanıttı. YPG-YPJ güçlerinin kahramanca direnişinin özgür insanlık açısından nasıl büyük bir anlam ve önem taşıdığını ortaya koydu.

Kürt sorununun çözümü, Kürdistan'ın ve Kürt halkının özgürlüğü, Ortadoğu demokratik devrimi ve dünyada özgürlük ve demokrasi hareketinin gelişimi açısından Kobanê direnişi ve zaferi dönüm noktası, bir kıvılcım, yeni bir başlangıcı oluşturdu. 'Çöktürme Eylem Planı'nın kırılmasında, başarısız kılınmasında çok önemli bir etken oldu. Ardından 7 Haziran seçim sonuçları da siyasi ba-

anlayamadı ve değerlendiremedi. Yanlış kararlar ve politikalar belirlendi. Dolayısıyla kazandığı seçimin sonucunu aktif siyasi pratiğe dönüştürmedi. Ciddi bir pasifizm ve iradesizlik durumu yaşadı. İç ve dış faşist güçler yeniden toparlandı. Eğer Tayyip Erdoğan, 7 Haziran seçim yenilgisini reddedip yeni bir seçimi gündeme getirecek, bunu da 24 Temmuz faşist sömürgeci saldırısıyla birlikte yapacak bir performans gösterdiyse, bunu 7 Haziran seçim sonuçlarını aktif politikaya dönüştürmedeki zayıflığımızın yarattığı zemin üzerinden yaptı. Bu çok ciddi bir hata ve eksiklikti.

7 Haziran'da HDP'nin aldığı oy oranı büyük bir demokratik zaferdi

Bu noktada, aktif siyaset zemini ne kadar vardı ve bu güç ne kadar gösterilebilirdi? HDP üzerinden aktif bir siyaset yapılabilirseydi bu savaş süreci kesinlikle önlenebilir miydi? Bu sorulara yüzde yüz "Evet" cevabı verilemez. 7 Haziran seçiminde HDP'nin aldığı oy oranı büyük bir demokratik zaferdi. Türkiye toplumunun demokratik yeniden yapılanma istediğini ortaya koyuyordu. Ama siyaseti tümünden belirleyecek bir güçte de değildi. O sonucu verebilmesi için siyasi mücadelede çok yaratıcı, aktif ve çok esnek olmak gerekiyordu. Öyle olabilseydi belki 24 Temmuz faşist saldırısı önlenebilir ya da geciktirebilirdi. Bu ihtimal güçlü olmasa da önemli bir ihtimaldi. En azından böyle bir çaba içerisinde HDP siyasi olarak çok büyüyecaktı. Örneğin 1 Kasım seçiminde HDP çok daha ileri düzeyde oy alma şansı bulacaktı. Ama yanlış siyasi kararlar ve pasif duruş, faşist güçlere sivil darbe yapma, örgütlenme fırsatı verdiği gibi 1 Kasım seçiminde de HDP'yi zayıflattı. Her ne kadar seçim barajı altında kalmayarak demokratik siyasetin belli bir güce ulaşmış olduğu iç ve dış kamuoyuna gösterilmiş olsa da, aktif siyaset yaptığında ulaşacağı siyasi güce ulaşamadığı net olarak ortaya çıktı. Buna bir de 1 Kasım sözde seçim sürecinde AKP faşizminin HDP'yi sindirmek ve baraj altında bırakmak üzere yürüttüğü saldırılar, katliamlar; Suroç ve Ankara katliamlarının etkileri eklenince HDP 1 Kasım'da zorlandı. Yine de o şartlar altında barajı geçmiş olması da siyasi başarı olarak görülebilir.

Bütün bu gelişmeler bizi AKP hükümetinin ve TC'nin, esas olarak da Tayyip Erdoğan yönetiminin soykırım saldırısıyla yüz yüze bıraktı. 7 Haziran seçim sonuçlarını ters yüz ederek 1 Kasım seçiminde tek başına iktidarı AKP'nin kurması, Tayyip Erdoğan'a askeri saldırılarla siyasi başarılar kazanılabildiği izlenimini verdi. Oradan aldığı güçle 'Çöktürme Eylem Planı'nda hedeflenenin gerçekleştirilmesini üzere Bakurê Kurdistan'ın kent ve kasabalarına saldırı yürüttü, yürütüyor. Toplumunu ezme, yurtsever bilincin geliştiği sokakları, mahalleleri, kasabaları, şehirleri ezme, katliamlarla, sürgünlerle, tutuklamalarla sindirip Kürt Özgürlük Hareketi'ni bu temelde imha ve tasfiye edebilmek için söz konusu kuşatma ve ezme operasyonlarını gündeme getirdi. Bunu önce Cizir'de, Gever'de, Farqin'de, Kerboran'da, Nisêbin'de kısa süreli kuşatmalar ve imha operasyonları biçiminde yürüttü.

Buna karşı Kürt halkı demokratik öz yönetimlerini geliştirme temelinde direnince, özellikle gençlik YDG-H örgütülüğü temelinde, öz savunma direnişi temelinde karşılık verince 14 Aralık'tan itibaren savaş tümüyle orduya teslim edildi. Kürt sorunu Genelkurulmaya emanet edildi. Ordu tüm özel savaş güçlerini harekete geçirecek yurtsever bilincin ve örgütülüğünün en çok gelişmiş olduğu mahallelerden başlamak üzere Kürt

söz konusu plana ikinci büyük darbeyi vurdu. Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezilip imha etme planı ikinci kez ciddi bir darbe almış, boşa çıkartılmış oldu.

Gerillanın sınır dışına çekilmesini istemek soykırım dayatmasıdır

Kompo gerçeği Önder Apo'nun imhasına dayalı olarak PKK'yi tasfiye etmek, Kürt Özgürlük Hareketi'nin imha ve tasfiyesine dayalı olarak Kürt soykırımını başarıya götürmekti. Şimdi İmralı zeminine dayanarak, Önder Apo'nun İmralı işkencehanesinde tutuklu olmasına dayalı olarak, PKK yani Kürt Özgürlük Hareketi ezilip tasfiye edilerek, ona dayanarak da Kürt kültürel soykırımını başarıya götürülmek istendi. Bu Şengal, Kobanê ve 7 Haziran 2015 seçimleriyle adım adım başarıya götürülmek isteniyordu. Ama her üç adımda da plan darbe yedi. Planı örgütleyip yürütenler başarılı olamadı.

AKP'nin, DAİŞ'ten beklentileri de, kendi siyasi saldırıları da yenilgiye uğradı ve tersine 7 Haziran'dan sonra demokratik Türkiye'nin önü açıldı. Demokratik Türkiye'den korkan herkes yeniden Tayyip Erdoğan etrafında birleşerek ona iktidarda kalma şansı vererek bir sivil faşist darbenin tezgahlanmasını gündeme getirdiler. AKP, baş-

MGK kararına dayanarak 'İç Güvenlik Yasası' çıkarılıp 7 Haziran'a doğru önemli bir hazırlığın yapıldığı anlaşıldı. Sonuç olarak, 7 Haziran'da seçimi AKP kazansaydı, 24 Temmuz'da başlatılan özel savaş saldırısı 8 Haziran günü başlatılacaktı. Neden? Çünkü seçim başarısının verdiği etkinlik ve moral güçle AKP faşizmi kendine bağlı güçleri ve tüm şöven milliyetçi güçleri saldırıya geçirecekti. Fakat seçim başarısızlığı, çeşitli güçlerle ittifak yaparak kendini saldırı yürütecek konuma getirme ve bunun zeminini yaratmak zorunda bıraktı.

Planın amacı açıktı; başta diz çöktürmeyi hedefliyordu. Son günlerde Devlet Bahçeli'yle Tayyip Erdoğan'ın açıklamaları bu planın gerçeğini daha iyi anlamamıza hizmet ediyor. Bahçeli, Nisêbin için, "Taş üstünde taş, omuz üzerinde baş bırakılmayacak" dedi. Bu söz bir katliam fermanıdır ve tıpkı Cengiz Han-Moğol katliamları gibidir. Kürdistan'da demokratik özerklik direnişini bastırabilmek için böyle bir Kürt katliamının yapılması öngörülmektedir. Diğer yandan ise devlette resmi görevli ve yetkili olan Tayyip Erdoğan durumu daha iyi ifade etti: "Ya baş eğecekler, ya baş verecekler" dedi. "Ya teslim olacaklar ya da yok edeceğiz!" Şu an özgürlük isteyen Kürtler için TC devletinin resmi yönetiminin, Tayyip Erdoğan'ın

kımdan önemliydi. Kobanê zaferi kadar küresel düzeyde etki yapmasa da, Türkiye'nin iç siyasetinin belirlenmesi açısından gerçekten de onu tamamlayan çok önemli bir siyasi sonuç oldu. Şengal'de, DAİŞ'in Êzidî katliam girişimini HPG/YJA-Star güçlerinin durdurmasına bu gelişmelerin de eklenmesi, 2015 Haziran ortasında Kürdistan ve Özgürlük Hareketi'ni dünyaya kendini geniş biçimde tanıtmış, askeri-siyasi olarak çok önemli başarılar kazanarak zirve yapmış bir güç haline getirdi. Pozisyonumuz çok güçlü olmuştu. Buna dayanarak 7 Haziran seçim sonuçlarını demokratik siyaset temelinde aktif pratikleştirebileydik belki bu topyekün özel savaş konseptini, 'Çöktürme Eylem Planı'nı demokratik siyasi mücadeleyle boşa çıkarabilirdik. Fakat Şengal'de, Kobanê'de 7 Haziran seçiminde kazanılan başarıya denk bir siyasi etkinliği, demokratik siyasi başarıyı 7 Haziran seçim sonuçları üzerinde ve seçim sonrasında gösteremedik.

Bu konuda hareket olarak biz durumu doğru analiz eden, doğru siyaset belirleyen ve kararlar alan güç olmamıza rağmen, kendi politikalarımızın hiçbirini bu dönemde uygulamaya koyamayarak zayıf ve başarısız bir konuma düştük. HDP öncülüğündeki demokratik siyaset ise 7 Haziran seçim sonuçlarını doğru

yurtsever toplumunun ezilip imha edilmesi için kış boyu en vahşi, faşist saldırıları geliştirdi. Başta Silopî, Cizîr, Sûr saldırıları olmak üzere hemen hemen Bakurê Kurdistan'ın tüm yurtsever mahallerinde, kasaba ve kentlerinde böyle bir saldırıyla yüz yüze geldik. Buna karşı demokratik özyönetim direnişleri gelişti. YDG-H kendini YPS olarak örgütleyip tüm sivil toplumu direnişe çağdı. Kürt gençliği kahramanca mücaadeleyle AKP'nin faşist saldırılarına karşı demokratik özyönetim direnişlerini sürdürdü. Mahalleri, sokakları çok az eğitim ve örgütlülüğe sahip olmasına rağmen savundu. Ciddi bir hazırlığı olmadan da böyle bir direnişi gösterebildi.

Pratik olarak da şu tespitleri yapabiliriz: 24 Temmuz topyekûn özel savaş saldırısı ardından, hazırlık var mı yok mu sorularına bakmadan direnişe geçilmesi doğru bir tutumdur. AKP yönetiminin 'Çöktürme Eylem Planı' temelinde demokratik toplum yapısını ezme saldırısı karşısında söz konusu direniş önemliydi ve gerekiyordu. Bu direniş adımları atılmaması, Özgürlük Hareketi açısından çok olumsuz bir sonuç ortaya çıkarabilirdi. Tayyip Erdoğan'ın şimdi dile getirdiği ve ulaşmak istediği baş eğdirme gibi bir durum gündeme gelebilirdi. Oldukça kritik ve tehlikeli bir dönemden geçildi. Kobanê ve 7 Haziran seçimlerinde elde edilen başarıyı sürdürecektir adımlar atılması o başarılı bir anda çözülmeye ve çöküşe dönüşebilirdi. Bunu 24 Temmuz saldırısı karşısında direniş önledi. Bu direniş demokratik özyönetimleri savunma biçiminde kentlere çekilmesi, kış boyunca direniş sürdürme imkanı verdi. Bunlar tarihi adımlardı. Faşist saldırı karşısında her koşulda direnme imkanı verdi. Kış koşullarına rağmen ilk defa Bakurê Kurdistan'da böyle bir halk direnişi geliştirme imkanı bulmamıza yol açtı. Ciddi yenilikler ortaya çıktı.

Bakurê Kurdistan'da ilk defa kış sürecinde böyle bir direniş yaşadık. İlk defa böyle büyük bir şehir savaşı, şehir direnişi yaşadık. Bu direniş, faşist soykırımcı güçlerin iradesini kırdı. 'Çöktürme Eylem Planı'nı başarısız kıldı, hem de Kürdistan Özgürlük Mücadelesi tarihinde, özellikle de Devrimci Halk Savaşı pratiğinde çok zengin dersler içeren önemli bir tecrübe birikimine yol açtı.

Fakat şunları da bilmek gerekir: Böyle bir direniş sürecine girerken, TC devleti ve AKP hükümetinin Sri Lanka-Tamil planı uygulamaya hazırlandığı, fırsat bulduklarında Özgürlük Hareketimizi ezip tasfiye etmeye üzere saldırı yürütecekleri biçiminde tartışmalar yürütülmüş, değerlendirmeler yapılmış, kararlar alınmıştır. Buna rağmen bütünlüklü olarak Bakurê Kurdistan'da böyle bir saldırıya karşı ideolojik, siyasi ve askeri planda yeterli hazırlık yapılmadığı 24 Temmuz saldırısından sonra ortaya çıkan gelişmeler kapsamında görüldü.

Gerillanın belli bir hazırlığı vardı. Komalên Ciwan'ın kısmi bir hazırlığı vardı. Onun dışında ideolojik, siyasi, toplumsal bakımdan böyle bir direniş için hiç hazırlık yoktu. Hazırlık da değil, böyle bir direnişe ihtimal verme yoktu. Böyle bir direnişe göre kendini zihinsel, psikolojik, siyasi olarak hazırlama yoktu. Özellikle demokratik siyaset denilen yapı başlangıçta direnişe aktif katılmadı. Neredeyse karşıt durdu. Çünkü buna ihtimal vermiyordu ve hazır değildi. Bir çoğuna göre artık İmralı görüşmeleri sonuca gitmişti, Kürt sorunu çözülmüştü, Önder Apo sorunu çözülmüştü, ortaya bir sürü imkan çıkmıştı! Bakur'da siyaset adına çıkan sonuç, bu imkanları kimin paylaşacağı, hangi köşe başını kimin ele geçireceği kavgası olmuştu. Siyasetten anlaşılman buydu.

AKP'nin faşist soykırımcı saldırıları karşısında direnişin topyekûn geliştilir-

mesini bu hazırlıksızlık engelledi. Hazırlıktaki zayıflığa rağmen, iki aydan fazla Cizîr'de, üç buçuk ay Sûr'da yaşanan direnişler tarihin en büyük ve en uzun vadeli direnişlerinden oldu. Buradaki kuşatmalar tarihte yaşanan en uzun kuşatmalardı. Bu kuşatmalara karşı direnişler de tarihin en uzun süreleri direnişleriydi. Bu direnişler bize şunu gösterdi: Ortalama bir eğitim, örgütlenme ve hazırlık temelinde demokratik özyönetim direnişlerine girilirse zafer kesindir. Hazırlığın en az olduğu, bazı alanlarda ise hiç olmadığı ortamda bile içine girilen direnişler, hem de kış gibi olumsuz bir mevsimde, iki-üç ay bulan bir sürece yayıldı. AKP faşizminin kırılmasına yol açtı.

Bize,"yürüyün ve kazanın!" dediler

Şehir savaşında AKP'nin özel savaş güçleri ağır darbe yedi. AKP, bu güçlerin kırıldığını görünce o faşist katliamları, özellikle Cizîr'de yakıp-yıkma ve katliamlarına yöneldi. Başarısızlıklarını Türkiye toplumundan gizlemek için bu kadar mahalleleri, sokakları, evleri yakıp yıktılar; insanları yaralı haldeyken benzin döküp yaktılar. Bu katliamlar, yenilgi ve kırılmalarının oluşturduğu psikolojik baskının çığınca, vahşi ve sadist saldırıya dönüşmesini ifade ediyordu. Bunların siyasi ve askeri olarak herhangi bir değeri yoktur. Bütünüyle psikolojik ve irade kırmaya dönük saldırılar olarak ortaya çıktı.

Buradan çıkardığımız sonuç önemli. En zor dönemde, imkan ve fırsatların olduğu bir ortamda, AKP hükümetinin ve TC devletinin uzun süre hazırlanarak geliştirdiği topyekûn özel savaş saldırılarını başarısız kılmaya gücünü ve iradesini gösterdik. Şimdi baharla birlikte kuşkusuz böyle bir zemin üzerinde çok daha avantajlı bir konuma hareket ve halk olarak ulaşmış bulunmaktayız. Zor dönem geride kaldı. Bedeli ağır oldu, acısı ve tahribati çok oldu; bunlar düşmanın vahşeti kadar bizim hazırlıksızlıklarımızın da bir sonucudur. Ama bütün bunlara rağmen kış boyunca özellikle Cizîr ve Sûr'daki direnişin Kürt halkının varlık ve özgürlük mücadelesinde kalıcı, tayin edici ve belirleyici etkisinin olduğu tartışmasızdır. Kürt varlığı ve özgürlüğü bu direnişlerle var oldu. Mehmet Tunç'a, Pakize Nayır'a özgürlük ve kardeşlik için son nefese kadar direnme iradesi ve bilinci veren, direnerek yaşamayı tarihin en gurur verici olayı olarak bilinci kazandıran bu direnişin anlamıdır. 1980 Amed zin-

Tayyip Erdoğan'ın sözü çok açıktı: "Baş eğecekler! Diz çökecekler!

Hiçbir irade kabul etmeyeceğiz!" Ahmet Davutoğlu, "Sınır dışına çıksınlar, silahları da bıraksınlar her şey yoluna girer" diyor.

İnsanların başına silahlyken bunları getiriyorsun, silahı

birakırlarsa neler yapacağın görülmüyor mu! Sen bu kadar

katliam yap, yak, yık, zulmet ve ondan sonra da "silahı bırak!" de.

Bu ukalaca bir durumdur.

dan direniş gerçeği gibi Cizîr ve Sûr'da yaşanan büyük bir irade savaşıydı. İrade kırma savaşıydı. Bu işi yürüten "Baş eğdireceğiz" diyordu ama baş eğdiremedi. İnsanlar dik başlarıyla ölüme yürüdü ama asla faşizm önünde baş eğmedi. Tıpkı Mazlumlar, Kemaller, Hayriler, Ferhatlar ve Saralar gibi... Zindan direnişi nasıl 12 Eylül faşizmi karşısında ulusal onuru koruyan büyük bir kahramanlık iradesini ortaya çıkardıysa Cizîr ve Sûr direnişleri de benzer bir iradeyi, onuru ortaya çıkardı.

Şimdi 2016 bahar ve yaz hamlesine böyle büyük bir mücadelenin, kahra-

manca direnişin ortaya çıkardığı birikim, yarattığı değerler ve içerdiği zengin dersler üzerinde girilmektedir. Tehlike büyük ölçüde aşılmış, zorluklar ise önemli ölçüde yenilmiştir. Kuşkusuz tehlike de, zorluk da tümünden ortadan kalkmamıştır. Faşist sömürgeci zihniyet ve siyaset sürmektedir. Bahçeli-Erdoğan faşist soykırımcı saldırganlığı sürdürmektedir. Bunlar Kürt soykırımını gerçekleştirmek için her türlü vahşeti uygulamaktan geri durmuyorlar. Kendi varlıklarını ve iktidarlarını da buraya bağlamışlardır. Bu faşist güruh ezilene ve yenilgiye uğratılana kadar da yeni vahşi yöntemlerle saldırılarını sürdüreceklidir.

Hazırlıktaki zayıflığa rağmen, iki aydan fazla Cizîr'de, üç buçuk ay Sûr'da yaşanan direnişler tarihin en büyük ve en uzun vadeli direnişlerinden oldu. Buradaki kuşatmalar tarihte yaşanan en uzun kuşatmalardı. Bu kuşatmalara karşı direnişler de tarihin en uzun süreli direnişleriydi. Bu direnişler bize şunu gösterdi: Ortalama bir eğitim, örgütlenme ve hazırlık temelinde demokratik özyönetim direnişlerine girilirse zafer kesindir.

Zorluklar geçen süreçteydi. Tehlike o zaman daha büyüktü. Cizîr'in, Sûr'un kahramanca direnerek şehit düşen insanları zorlukları yendi, tehlikeleri aştı. Hareketimize ve halkımıza, bütün Türkiye toplumuna AKP faşizminden kurtulmanın zeminini, yol ve yöntemini ortaya çıkarıyor. Bize, "Yürüyün ve kazanın!" dediler. Bize düşen de yürümek ve kazanmaktır. Şimdi karşı karşıya bulunduğumuz siyasi süreç böyle bir süreçtir.

Bu süreçte çeşitli güçlerin siyasi tutumları, neyi ifade ettiği ve bu güçler karşısında nasıl bir politika izlememiz gerektiği de önemlidir. Başlangıçta 25 yıllık bir mücadele sürecinden söz ettik ve buna 3. Dünya Savaşı süreci diyoruz. Bu sürecin çeşitli stratejik ve taktik aşamaları var. Bu aşamalarda her bir aktörün siyasetinde şu veya bu düzeyde değişiklikler de oldu. Ama 2015-2016 kış mücadelesi ardından 2016 bahar ve yaz sürecine yürürken bölgede aktif ve etkin bir biçimde yer eden siyasi güçlerin mevcut zihniyet ve politikalarına ilişkin şu kısa formülasyonları verebilir.

Birinci aktör, küresel güçlerdir. Bunlar içerisinde ABD ve Rusya öndedir. Avrupa Birliği faydacı, çıkarıcı, mücadele içerisinde ekonomik kazanç sağlamaya çalışan pragmatist bir güç konumdadır. Belirleyici bir inisiyatife sahip değildir. Çin, bazen ve kısmen rol oynamak istediye de, o da Ortadoğu'daki savaşta

şandığı gibi bir çatışma içerisinde girmiyorlar. AKP hükümeti böyle olacağını sanarak provokasyonlara girdi ama suç üstü yakalandı. Şimdi zararını çekmekte ve daha fazla çekecektir. Ama böyle değil diye ABD ile Rusya'nın bir bütün aralarında çelişki-çatışma yok da sanmamak gerekir. Yoğun mücadele halindeler, birbirlerini kolluyorlar, fırsat buldular mı birbirlerine karşı hamle yapmaya hazırlar.

Rusya'nın özellikle Türkiye'yi sınırlandırmak üzere bir hamlesi oldu. ABD ile anlaşmaya vardılar. Bu anlaşmayla Türkiye'yi sınırlandırmak üzere güçlerini de kısmen geri çekti. Türkiye ise Rus-

ya'nın Suriye müdahalesine bir misilleme olarak Azerbaycan-Ermenistan savaşını kışkırttı. Mevcut durumda daha aktif durumda olan ABD'dir. ABD politikası açısından ise şunlar söylenebilir: 7 Haziran öncesinde değişiklik öngören bir konuma gelmişti. Fakat 7 Haziran seçimi ardından AKP, TC sistemi yıkılacak gibi bir hava yarattı. Bunun üzerine bir Türkiye-ABD anlaşması yapıldı, Erdoğan'ın yönetimde kalması için yeniden bir şans verdi. Fakat Suriye ve diğer alanlarda çok fazla kendi siyasetiyle çelişki yaşamaması sonucunda biraz burnunun sürütülmesi için Bakur'daki savaşın önünü açtı. ABD, AKP hükümetini ve TC devletini bizimle savaşa teşvik etti. 24 Temmuz saldırısında ABD'nin onayı, izni, hatta biraz teşviki vardı.

Bunun iki amacı vardı: PKK'yi zayıflatmak ve AKP'yi de zayıflatarak burnunu sürütüp, ABD politikalarıyla uyumlu hale gelmesini sağlamak. AKP hükümeti, ABD'nin bu yaklaşımından güç alarak kış koşullarından yararlanıp PKK'yi ezip süreçten güçlü çıkma hesabı yaptı. Bakur'daki savaş böyle bir politik denklemde gelişti. Sonuç: AKP ve TC başarılı olamadı. Planları başarısız kılındı. ABD kısmi başarı sağladı. PKK'nin zayıflaması yönündeki beklentisi tıpkı 2008 Zap Savaşı'nda olduğu gibi başarısızlıkla sonuçlandı. AKP yönetimi ise ciddi bir darbe yedi, sarsıntı yaşadı. Kürtlere 'teslim ol!' çağırısı yapan Erdoğan'ın son ABD ziyareti, Amerika'ya, Obama'ya teslim bayrağını çekmek içindi. Teslim olduğunu söyledi ama Amerika mevcut teslimiyeti de kabul etmemekte.

Şimdi çatışma öyle bir noktaya gelmiş ki; AKP politikaları yıkımla yüz yüzedir. Bundan dolayı ABD de zor durumdadır. Başlattığı savaşı durduramamaktadır. Durdurmak için baskı yapıyor, çaba harcıyor. İşin içinden çıkmak üzere taraflar üzerinde baskı uyguluyor. Türkiye'yi iyice teslim aldığı noktada Bakur'da süren savaşı durdurarak, bu sonuçları Rakka ve Musul operasyonlarında siyasi ve askeri mücadeleye dönüştürmeyi planlamaktadır. Yaz sürecinde bu iki alanı DAİŞ'ten kurtarıp, Ortadoğu'da DAİŞ karşısında zafer ilan etmek istemektedir. ABD'nin politik hedefi Türkiye'yi yıkımdan kurtarmak, Rakka ve Musul'u düşürmek ve bunlara dayalı olarak Türkiye-Suriye-Irak üçgeninde kendi siyasi yaklaşımlarını öngören bir sistem yaratarak, Kasım ayında yapılacak seçimlerde Demokrat Parti'nin yeniden seçim kazanmasını sağlamaktır. Nasıl ki, dört yıl önce Bin

Ladin operasyonu sonrası Obama ikinci kez seçimi kazandıysa şimdi de Rakka ve Musul operasyonlarında başarı kazanarak yeniden Demokrat Parti'nin Amerika'da seçim kazanmasını sağlamak istemektedir.

Ortadoğu'daki savaşın sistemle bağı, stratejik boyutları derindir ama günlük siyasetle de bağı güçlüdür. Yani Amerika'daki iktidar kavgasıyla da bağı güçlüdür. Hem Amerika hem de Fransa'da seçimler var. Mevcut iktidarda olan partiler seçim kazanabilmek için DAİŞ karşısında yeni zaferler kazanmaya fazlasıyla muhtaçlar. Bunun için de DAİŞ karşısında kendilerine başarı kazandıracak siyasi ittifaklar oluşturmaya çalışmaktalar.

ABD, daha önce Türkiye ile "YPG-YPJ güçleri Fırat'ın batısına asla geçmeyecekler" üzerine anlaşti. Fakat Rakka operasyonunu başka biçimde yürütemeyeceğini anlayınca Tısrın operasyonuna girmek zorunda kaldı. Kürt güçleri Fırat'ın batısına geçti. Kış sonunda Rakka'ya hazırlanmak üzere Şeddadé operasyonu oldu. Kürt güçlerini Şeddadé operasyonuna katabilmek için Minbiç operasyonunu kabul etmek zorunda kaldı. Mevcut durumda Minbiç'e dönük operasyon gündemdedir. Amerika, 'Orada durulsun ve ardından Rakka operasyonu gerçekleştirilsin' istiyor. Rojava yönetimi ise Kobanê ve Afrin'i birleştirmek istiyor. Yoğun bir siyasi mücadele bu konuda da sürüyor. ABD, Türkiye ile müttefik ve karşı karşıya gelemiyor. Ama Rakka'ya alabilmek içinde Rojava Kürtlerine muhtaçtır. Her ikisini nasıl bir siyasetle uzlaştıracak, onun çabası ve arayışı içerisinde. Türkiye, Rojava Kurdistan'ın statü kazanmasını istemiyor. Rojava Kürtler, Kobanê ile Afrin birleşmeden, Rojava Kurdistan bir siyasi statü kazanmadan Rakka operasyonuna girmek istememektedir. Amerika şimdi bu çelişkiyi çözmekle uğraşmaktadır. Bir uzlaşma yolu bulma çabasıdır. Böyle bir durum Rojava Kürtlere önemli bir manevra alanı tanımaktadır.

Diğer yandan Musul operasyonu açısından da durum benzerdir. ABD Başkan Yardımcısı John Biden Ankara'ya geldi. Oradan Bağdat ve Hewlêr'e geçti. Açıkça, "Ben Musul'u kurtarmaya geliyorum" diye ilan etti. Ardından planlama yaptılar. Irak ordusunu Ramadi'ye hücum ettirdiler ama sonucu başarısız oldu. Ondan sonra görüldü ki, DAİŞ ölmemiş ve DAİŞ'i yenilgiye uğratmak öyle kolay bir iş değildi! Bunun üzerine hem Irak hem Amerika yeni bir ilişki ve ittifak arayışına yöneldi.

Türkiye ve İran'ın Kürt düşmanlığı

Irak'ta şimdi üç güç var. Bir; ABD kendine göre bir politika yürütüyor. Rusya'nın Musul operasyonunda çok yeri yok. İki; TC-KDP ittifakı var. Üç; bir de Irak-Iran ittifakı var. TC-KDP ittifakıyla Irak-Iran ittifakı birbirine karşı. ABD onların üzerinde bir güç. Bu ikisini uzlaştıracak Musul operasyonu yapmak istediler ama gördüler ki böyle bir operasyonla başarı elde etmek mümkün değil. Bunun üzerine dördüncü bir güç aranıyor. Tıpkı Suriye ve Rojava'da olduğu gibi özgür Kürt güçleri. Onun için Şengal'e gidilmiştir. YBS'yı Irak yönetimi resmen kabul etti. ABD ilişkiler kurmaya yöneldi. Yeni bir ittifak oluşturuldu.

YBS'nin de Musul operasyonuna katılmasını, KDP ve AKP'nin itirazlarına rağmen Amerika ve Irak gündeme getirdi ve kabul etti. Musul operasyonunun ikinci hamlesi de böyle başladı. Bir Maxmur üzerinden, bir Ramadi üzerinden, bir de Şengal üzerinden üç alandan hamleler yaptılar. Zayıf hamlelerdi. Kısmen ilerleme sağlandı. Yeni

hazırlık yapıyorlar. Musul operasyonunu parça parça yürütüyorlar. Birden Musul'a saldırma değil de geniş çevrede DAİŞ temizlenerek Musul'u kuşatmak, sonunda da Musul'u kurtarmak istiyorlar. Böyle bir durumda ABD politikası şu: Tarafları birbiriyle çatıştırıyor, zayıf bırakarak kendine bağlamaya çalışıyor. Bu usta bir politika ama Ortadoğu'daki çelişkiler ve çatışmalı durum o kadar fazla ki, uzlaştırmak da kolay olmuyor. Mesela Suriye krizi için Cenevre-3'ü toplamak istediler ama şimdiye kadar herhangi bir başarı sağlanamadı. Çünkü yerel zemin siyasi ve askeri bakımdan buna uygun değildir. Irak'ta da bunu yürütemiyorlar.

Bölge statükocu güçleri yaşanan değişimden çok rahatsız

DAİŞ karşısındaki savaş ve DAİŞ'i gerileterek hem Ortadoğu stratejilerini yürütmek hem de seçimi kazanmak için Musul ve Rakka'nın DAİŞ'ten kurtarılması gerekiyor. Bunun için de Kürt güçleriyle, Suriye'de YPG-YPJ güçleri ile olduğu gibi, Irak'ta YBŞ hatta HPG ve YJA-Star güçleriyle ilişki kurma, ittifak oluşturma zorunda kalıyorlar. ABD, zihniyet ve siyaset olarak Kürdün tümünden inkar eden 1. Dünya Savaşı statükosunu bu temelde aşmıştır. Rojava'daki pratik bunun açık sonucudur. Benzer durum Irak'a da taşıyor. Amerika, tümünden olmasa da artık Kürdün inkar eden ve imhasına onay veren zihniyet ve siyasetle Ortadoğu'da istikrar ve barış getirilemeyeceğini, sorunların çözülmeceğini önemli ölçüde görüyor. Bu anlamda Kürtlerin güç olduğunu görüyor ve bu gücü kendi çıkarları doğrultusunda politikaya dönüştürmek istiyor. Türkiye'nin, AKP ve Tayyip Erdoğan'ın kabul etmediği, "Eyy Amerika!" diyerek feryat ettiği gerçeklik budur. Onların istediği Kürdün yok edilmesidir.

Bölgenin ulus-devletçi, statükocu güçleri bu değişimden büyük rahatsızlık duyuyor. Bunların başında da Türkiye ve İran geliyor. Türkiye ve İran'ın politikaları kısmi farklılık arz etse de birbirine benziyor. O politik çerçevede ittifak da yapıyorlar. Bu politikanın iki boyutu var. Birincisi; ABD'nin, küresel sistemin Ortadoğu'daki ulus-devlet statükonu ulus üstü sermayenin çıkarları doğrultusunda değiştirmek istemesine karşı eski statükoyu savunmak üzere direnmektir. İkincisi; Kürt Özgürlük Hareketi'nin eski statükoyu parçalayarak Kürdistan'ı özgür, Ortadoğu'yu demokratik yapmak isteyen mücadelesi karşısındadır. Kürt soykırım savaşını etkin bir biçimde yürütmektir. Bu da Ortadoğu'da 1. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı ulus-devlet statükosunu savunmak anlamına gelmektedir.

"Kürdün olmasın da kimin olursa olsun" diyorlar. "Kürt kardeşlerimiz, Kürt vatandaşlarımız" sözlerinin ne kadar sahte olduğu ortaya çıktı. Baştan beri Türk ve İran ulus-devlet sistemleri Kürdün inkarı ve imhası üzerine kurulmuşlardı. Onun için Önder Apo, 1970'lerde çıkış yaparken: "Düşman Asur'u aratmayacak cinstendir" demişti. Kürdistan üzerindeki ulus-devlet diktatörlüğünü Dehak'a benzetmişti. Eski Ergenekoncu klik bunu kaba yöntemlerle yaparken AKP, 14 yıldır çok sins ve maskeli yöntem izledi. Söзде halkçı, söзде Kürt dostu! "Kürt sorunu benim de sorunum diyerek" yıllardır kendi iktidarlarını güçlendirmek üzere zaman ve zemin kazanmaya çalıştılar. Oyaladılar. Hala Tayyip Erdoğan'ın 2023 yılını şiddet kullanarak hedefliyor olmasına bizim izlediğimiz hatalı politikaların da payı vardır. AKP'yi tanıma, onu zayıf düşürecek mücadeleleri, politik adımları zamanında atmada yeterli olmadık. Bunu

özeleştiril temelde değerlendirerek hatalarımızı düzeltmemiz gerekiyor.

Bu ulus-devlet statükoculuğunun ve Kürt karşıtı zihniyet ve siyasetin maskesi düşmüştür. Bunu değerlendirmeye bile gerek yoktur. Tayyip Erdoğan'ın sözü çok açıktı: "Baş egecekler! Diz çökecekler! Hiçbir irade kabul etmeyeceğiz!" Ahmet Davutoğlu, "Sınır dışına çıksınlar, silahları da bıraksınlar her şey yoluna girer" diyor. İnsanların başına silahiyken bunları getiriyorsun, silahı bırakırlarsa neler yapacağın görülmüyor mu! Sen bu kadar katliam yap, yak yık, zulmet ve ondan sonra da "Silahı bırak!" de. Bu ukalaca bir durumdur. AKP, bir dönem Kürt varlığını kabul ediyor, Kürt sorununu çözecekmiş gibi görünüyordu. Bunun bir maske olduğu ve oyalama olduğu açığa çıktı. Gerçek yüzü faşist, soykırımcı, Türk-İslam sentezci gerçeği ortaya çıktı. MHP ile AKP arasında hiçbir farkın olmadığı anlaşıldı. Şu an

Devlet Bahçeli'yle Erdoğan arasında bir fark yoktur. Aslında eskiden de yoktu. Sadece iktidarını güçlendirmek için farklı konuşuyordu.

AKP siyasetiyle mevcut İran yönetimlerinin siyaseti bir birine çok benzer. Zaman zaman İran da Kürt dostu geçinmeye çalışsa da Ağrı'dan Körfez'e kadar bütün Kürdistan sınırına yol çektir, her tepeye karakol kurdu. Kürdistan'ı ortadan ikiye öyle böldü ki, "Zagros'un ötesinde Kürt ve Kürdistan yok, tersini söyleyenin dilini keserim!" demektir.

Geçtiğimiz günlerde Türk eski genelkurmay Başkanı İlker Başbuğ konuştu. Söyledikleri şu anlama geliyordu: "Sorun Musul sorunudur. Biz Musul'da Kürtlerin etkili olmasını engelleyerek Kürt inkarını dünyaya kabul ettirdik. Şimdi Başika'ya giden askerler de aynı amaçla gidiyorlar. Dolayısıyla doğru yoldadırlar. Ne olursa olsun Musul'da Kürt etkinliğine izin vermemek lazım" diyordu. Suudi savaşında neredeyse İran ve Türkiye savaşacak gibi görüntü oldu. Bunun üzerinden 10 gün geçmeden Ahmet Davutoğlu Tahran'a gitti, Kürtlere karşı ittifak yaptı. "Rojava statü kazanmamalı, Başürê Kurdistan devlet ilan etmemeli, Türkiye ile PKK arasında bir anlaşma olmamalı" konularında anlaşılabilir. Ortadoğu'da birbiriyle kavgalı olsalar da Kürtler karşısında ortaklıktır. Bu noktada PKK'yi birinci tehlike görmekteler. PKK'nin gelişmesini ve güçlenmesini engellemeye çalışıyorlar. Türkiye ve İran sadece PKK'yi değil KDP'yi de dahil bütün Kürt örgütlerini tehlikeli ve düşman görmekteler. AKP, KDP ile ne kadar dost görünürse görünsün, en büyük KDP düşmanı AKP'dir. Tayyip

Erdoğan bir kaç kez "Başürê Kurdistan'da böyle bir statü kurulmasına biz izin verdik, hata yaptık" dedi. Bununla "Gücümüz olsa yıkaçacağız" demektir.

KDP ise bu dönemde olumsuz bir rol oynadı. Küresel sistemle ulus-devlet statükosu arasındaki çatışma çok önemli bir fırsat yaratmıştı. Bundan yararlanarak Kürdistan'da büyük bir devrimsel hamle yapılabilirdi. Bunları dile getirerek ulusal kongre oluşturma yönünde önemli bir mesafe de katedildi. Fakat basit aşiretsel, bireysel çıkarlar nedeniyle ulusal demokratik çizgi sürdürülmedi. AKP ve ABD içinde bazı kliklerin buna müdahalesi oldu. KDP'yi kendi çıkarlarında kullanmak üzere ulusal kongreden vazgeçirerek ulusal demokratik siyasete karşı bir çizgiye götürdüler. AKP'yi en çok besleyen, Bakurê Kurdistan'da böyle bir vahşete fırsat veren, AKP'nin, Rojava Kürtlerini bu kadar tehdit etmesine fırsat veren KDP'nin verdiği des-

Önümüzdeki dönemde dikkatli olmamız gerekiyor. ABD kısmi değişiklikler yaparak TC sistemini ayakta tutup, Ortadoğu çözümünü ona dayandırmak istiyor. Biz ise böyle bir mücadele içerisinde Demokratik Türkiye ve Özgür Kürdistan'ı yaratacak sonuçları elde etmek istiyoruz. Demokratik Özyönetim mücadelemiz böyle bir noktaya gelmiştir. Zor süreçler aşıldı. Kürt halkı direnenek kazanmayı öğrendiği gibi Türkiye'nin demokratik güçleri ve halkları da mevcut durumda AKP yönetimine tepkili durumdadır. Onun için Türkiye'nin sosyalistleri, devrimci güçleri Halkların Birleşik Devrim Hareketi'nde bir araya gelerek bu süreci demokratik Türkiye devrimine taşımak istiyorlar. 70'lerin başında Mahir Çayan, Deniz Gezmiş, İbrahim Kaypakaya'nın başlattığı Türkiye Demokratik Devrimi'ni Özgür Kürdistan çözümlüne dayalı olarak başarıya götürme adımı atmaya çalışıyorlar. Bu çok

Doğru anladığımız, kendimizi iyi örgütlediğimiz, yaratıcı tarz, kazanımcı üslup ve yüksek tempoyla özgürlük mücadelesini sürdürdüğümüz ölçüde kazanacağız. Zafer de başarısızlık da bize bağlıdır. Parti ve gerilla öncülüğünün durumu zaferin belirleyicisi haline gelmiştir. Gençlik ve kadın öncülüğü hem direnişte hem de inşada görev ve sorumluluklarını başarıyla gerçekleştirse zafer kesindir. Bundan kimsenin kuşkusu olmamalıdır.

Örneğin, Cizir'de Halk Meclisi Eşbaşkanları vardı ve varolan yönetim onlara karşı sorumluydu. Bir biriyle uyumlu hareket ettiler ve son nefeslerine kadar direndiler. Tarihe iz bırakan bir direniş gerçekleştirdiler. Kürdistan'ın ve Kürt halkının özgürlüğü bu direniş ruhu ve çizgisinde gerçekleşecektir. Böyle bir yenilmez ruhu, örgütlülük ortaya çıkarmıştır. Birbirini dinleyen, yoldaşça yaklaşımlar ortaya çıkardı. Parti ruhu ve bilinci, parti öncülüğü ortaya çıkardı. Bundan dolayı da 'Partileşme' denilip geçilmemelidir. Biz PKK'yiz. PKK demek birlik ve bütünlük demektir. Parti demek direniş demektir. Parti demek saygı ve sevgi demektir, yoldaşlık demektir, karşındakinin görüşünü kabul etmek demektir, eleştiri-özeleştiri yapmak demektir. Parti, örgüt ve birlik olmak demektir. Parti birliğinin, örgütün ve direnişin harcıdır.

Hiç kimse unutmamalıdır ki, böyle bir birliğin oluşmasında Önder Apo'nun İmralı'daki duruşu ve direnişi tayin edici rol oynamaktadır. Esas direnişi yürüten Önderlik gerçeğidir. Bu kadar baskı ve tehlide rağmen, bu kadar katliama rağmen Önder Apo direnişte ısrar etmektedir. "Ya doğru çözüm olacak ya da hiçbir şey olmayacak" diyor. Doğru çözümden kasıt demokratik siyasi çözümdür. "Direniş olur" diyor ve direnişte ısrar ediyor. Direnenek de bize mücadele etmenin önünü açmaktadır. Baskı, tecrit ve psikolojik savaşa rağmen Önder Apo her şeyi göğüsleyip Demokratik Özyönetim direnişlerinin başarıya gitmesi için mücadele etmektedir. Önderlik çizgisi, Demokratik Özerklik Devrimi'ni zafere götürme çizgisidir. Bize kalan ise örgütsel ve eylemsel olarak bu direniş çizgisini pratikleştirmektir. Biz bunu yaptığımız oranda kazanacağız ve 2016 yılı zafer yılı olacaktır. Bunu gerçekleştirdiğimiz zaman da Önderlik çizgisinde yürümüş, Önder Apo'nun eleştirilerine doğru özeleştiriyile cevap vermiş, Önderlik çizgisinde partileşmiş militanlar haline geleceğiz. Buna göre süreç anlaşılmalı ve süreç katılımla gösterilmelidir. ■■■

Bunun için kendi stratejik tabanımızı bilinçlendirip örgütleyerek doğru tarz, üslup ve yeterli tempoyla mücadeleye sevk etmemiz gerekiyor.

Birincisi; Demokratik Özyönetim direnişlerini zafer kazanacak, bedeli az başarısını büyük bir tarza kavuşturmak gerekiyor.

İkincisi; Bu direnişleri demokratik ulus inşasıyla, Demokratik Konfederalizmin örgütlenilmesiyle birleştirmek gerekiyor.

Üçüncüsü; Direniş ve demokratik ulus inşasını bütün Kürt demokratik güçlerini içine alacak düzeyde genişletirken, AKP'ye teslim olmuş uşak ve hainler dışında, bütün Kürtleri bunun içerisinde katmayı başarmak gerekiyor.

Dördüncüsü; Kürdistan'daki direniş Türkiye ile birleştirerek Demokratik Türkiye Devrimi'ne dönüştürmek gerekiyor. O halde Türkiye'nin bütün devrimci-demokratik güçleriyle ortak güç ve eylem birliğini yürütmek gerekiyor. AKP çanağında yemlenen, ağzı salıyalı güçler var. Bunların ipliğini pazara çıkarmak, toplumdan söküp atmak gerekir. Bunlara karşı amansız bir öfkeyle dolu olmak lazım. Faşist güç zalimliği, kendi diktatörlüğü için yapıyor. Bunlar ise kendilerini faşizme satıyorlar. Son Med kralı, "Hiç olmazsa kendi iktidarın için yap alçak! Niye Farslara satıyorsun iktidarımızı!" diyor. Bunlar kadar tehlikeli

Tecavüzü kurumlaştıran sistemle yaşanacak her an soykırım anıdır

Dilzar Dilok

Toplumun kendi öz örgütlülüğünü geliştirmesi devletin anlamsızlığını, gereksizliğini ve zararlı karakterini de ortaya koymaktadır. Bu anlamda örgütlü olmak, devlete rağmen ve devlet dışında toplumsal örgütlülüğü geliştirmek kadın ve çocuk tecavüzlerine karşı geliştirilecek en önemli mücadele yöntemlerindedir. Zindanlar, karakollar, vakıflar, eğitim mekanları, okullar gibi tecavüzün uygulandığı ve giderek kurumlaştığı devlet mekanları olmazsa tecavüzler de olmaz.

Soykırım sistemlerini inceledikçe karşımıza bu sistemi uygulayanların beden politikası çıkar. Özellikle kapitalist sistem açısından baktığımızda durum daha çarpıcıdır. Soykırımı en derinlikli uygulayan sistem kapitalist modernite sistemidir. Kapitalist modernitenin en derinlikli soykırım uygulayıcısı olması, beden politikasının derinlikli olarak ele alınması, bunun zihniyetinin oluşturulması, bunun zihniyetinin oluşturulması, bunun zihniyetinin oluşturulması haline getirilmesi ve toplumlara uygulanması birbiriyle direkt bağlantılıdır. Toplumlara uygulanan beden politikalarının başarısı toplumu inşa eden, onusuz olmayan kadına uygulanan beden politikasında somutlaşır. Her tür toplum kırımı uygulaması, kendi proto uygulamasını kadına yönelik politikalarda ve uygulamalarda bulur, oradan genişleyerek tüm topluma nüfuz ettirilir.

Felsefi damarlarını Dekart'ın ruh beden ayırımına dayandıran kapitalizm, giderek kendini merkezi uygarlığın binlerce yıllık kriziyle besleyerek tam bir kriz sistemi olarak yapılandırır. Krizin yeni adı kapitalizm olsa da kendini yeni bir sistem olarak sunması ve hükümünü icra etmesi kapitalizmin en büyük başarısıdır. Temelinde insan bedeninin ruhundan ayrılması, giderek insan hakikatinin bütünlüğünün parçalanması, ruh beden ikileminin oluşturulması ve insan hakikatinin ötesinde

bir insan tanımının yaratılması vardır. Bundan dolayı kapitalizmle mücadelelenin temelini sınıf mücadelesi, büyük ve örgütlü ordular mücadelesi kadar zihniyet mücadelesini koymadan başarıya ulaşılacağını düşünmek büyük bir eksiklik olur.

Kapitalist sistemin doğuşuna kadarki tüm sistemlere bakalım, hiçbirinde kapitalizmde olduğu kadar toplum mühendisliği yapılmamıştır.

Feodal sistemin cesedinden türetilen kapitalizmin habercileri olan savaşlar, açlık, hastalıklar ve ölüm mahşerini dört atlısı olarak insan bedeninin sermayeleştirilmesi üzerinden yeni bir sistem inşasının gerçekleştirildiğini de göstermektedir.

İnsan kutsallıkların başlangıcıdır

16. ve 17. yüzyıllarda kadınlar kendi tarihlerinin en büyük güç kaybını yaşamışlardır. Kadınların kimi ülkelerde resmi olarak 'geri zekalı' ilan edildiği, mahkemelerde kendini savunma hakkının dahi elinden alındığı, kendini ifade eden kadınların 'şirret' kadınlar olarak ilan edilip başına kafes ya da hayvanların ağızına takılan gem takılarak teşhir edildiği uygulamalar da aynı döneme rastlar. Cadı avı ya da kadın katliamları denilen süreç, kadınların mülksüzleştirildiği, ev kadınlığı kavramının geliştirilerek kadınlığın stasüzeleştirildiği ve yeni bir kadınlık

formu olarak itaatkar, az konuşan, hep işiyle meşgul olan, tutumlu, sadık, ideal eş ve edilgen tipin öngörüldüğü bir süreçtir.

Kapitalizm, insanı öldürerek başladı. Kapitalizm, toplumsallaşmayı yaratan insan olarak kadını öldürerek başladı. Önder Apo'nun 'Derinleştirilmiş kölelik' tanımlaması yapması, kapitalizmin salt bu bağlamda ele alınmasının dahi birçok önemli sosyolojik sonuca ulaşacağını gösterir. 'Tanrı öldü' sözüne karşılık, 'Öyleyse insan da öldü' sözünün söylenmesi, sistemi kısa yoldan anlatan iki özdeyiştir. Daha da ötesi, kutsallıkların toplam ifadesi olan tanrının ölmesinden öncedir insanın ölümü. Çünkü insan, kutsallıkların başlangıcıdır.

Yaşamın varolması insan türünün toplumsallaşmasıyla mümkün olduğundan, tüm inançlarda insan kutsal görülür. İnsan bedeni, insan sözü, insan sesi, insan yüreği, insan dokunuşu, hatta insana dair organlar kutsallığı oluşturan öğeler olarak toplum yaşamında yerini alır. Tüm bunlar, insan ruhunun insan gerçeği olarak ve de insan bedeninin de bu ruhunu kendi sınırında sınımsız tutmuş olan kafes olarak tanımlanmasından önceki tanımlardır. Yaşamın kutsallığına kapitalist sistemdeki kadar tecavüz edilmediği zamanlarda yani...

Merkezi uygarlık sistemi yaşadığı krizden kendini yeniden üretme yöntemi olarak kapitalizmi doğurabilmişse bunun kaynağı dünya insanlığının bü-

yük bölümünün işçileştirilmesidir. Kapitalizmin işçilerin bedeni üzerine kurduğu iktidar ve sömürü de yine işçiler yoluyla yaygınlaştırılmıştır.

Bu bağlamda kapitalizm, insanlığın emeğinin özgürleşmesinin önünü açmamış, tersine insan bedeninin daha da köleleştirilmesini ve bu köleliğinin derinleştirilmesini sağlamıştır. Bu konudaki tezleri görmek için öncelikle özgür düşünebilmek gereklidir.

Bedenin iktidar sistemi kapsamında denetime alınması, kapitalizmin gelişmesinin temel koşuludur. Ve bununla da aklın bedene üstünlüğü, toplum içinde aklı temsil eden kesimlerin üstünlüğü konusu ortaya konularak bilimcilik geliştirilmiştir. Çünkü yıldız yeni parlayan devlet, toplumsal bedene hükmetme görevini üstlenirken, her kişinin zihninde yeni yaratılan kişiliğin egemeni olmaya hazırlanmaktadır.

Tecavüz iktidar sisteminin en temel uygulamalarındandır

Yakılan cadılar, zincirlenen insanlar, işçileşmeyi özgür emeğin karşılık bulması olarak değil, bedenin ruhtan ayrılarak köleleştirilmesi olarak gördüğü için kabullenmeyen, işçileşmektense aklıktan ölmeyi, dilenci veya hırsız olmayı ya da bugünkü algılarımızla kabullenemediğimiz başka tür yaşam biçimini tercih eden yüz binlerce insan, kapitalizmin beden politikasına karşı en büyük red hareketlerini geliştirenler

olarak tarihte yerlerini almıştır.

Son yıllarda giderek artan tecavüzler, kadın ve çocuklara yönelik istismarlar ve insan bedenine yönelik saldırılar, merkezi uygarlık krizinin kendisi olan kapitalist sistemin yeni bir aşamaya girdiğini gösteriyor. Bu krizi demokratik uygarlık güçleri çözemediği müddetçe de bu yeni aşama, derinleştirilmiş köleliği daha da derinleştirerek sürdürecektir. Bu sürecin en belirgin yanı kadınla birlikte çocuklara saldırması, bedenleri sömürmek kadar hücre hücre bir kölelik yaratmaya çalışmasıdır.

Tecavüz hakim sistemin en temel uygulamalarındandır. Özgecan'a yapılanlar bu sistemin en görünür yüzüdür. Baba-oğul işbirliği, tecavüzün katliamla sonlandırılması, egemen erkeklik dininin ritüelidir. Cinsiyetçiliğin dincilikle birleştiği sömürü düzeninin sonucudur. Bu ritüel bugün de Ensar vakfında sürdürülmemekte, eyleme geçmekte, savunulmakta ve burada eğitim adı altında çocukların iradeleri kırılarak bu çocuklar üzerinden toplum, anlamsız bir yığın haline getirilmek istenmektedir. Daha da vahimi, bu ritüelin özel ve genel evlerde hazırlanması, tüm erkeklerin tecavüzcü, kadın düşmanı, kadın kırımının tetikçisi olacak tarzda motive edilmesi, tüm kadınların ve çocukların da tecavüzün nesnesi olmaya, tecavüz karşısında çaresizlikle başlayan bir boyun eğişe motive edilmesidir.

Toplum dilsizleştirilmektedir

Tecavüz, cadı avının bir başka versiyonudur. Taciz, tecavüze uğrayan kadınlar ya da çocuklar üzerinden kendini gerçekleştiren sistemin amacı, tüm kadınları ve çocukları köleleştirmek, iradesizleştirmek ve yeni iktidar sisteminin hazırlığını yapmaktır. İnsanlığın robottan öte bir sömürgeye, anlamsız bir yığına dönüştürülmesinin en çirkin eylemidir tecavüz. Türkiye başbakanı ve cumhurbaşkanının "Kadın da olsa, çocuk da olsa" sözünün aslı, "Kadın da olsa, çocuk da olsa öldürün, tecavüz edin, bitirin, kullanın" şeklindedir. Sistemin temsilcilerinin yaptıklarının toplumsal akılla ölçülmesi mümkün değildir. Bundan, sistemi temsil eden kadın(!)lar da payını almakta, giderek aynı söylemleri dillendirmeye başlamaktadırlar. AKP'li aile (!) bakanın söylemleri bu anlamda tecavüzcü erkek zihniyetinin bir kadın bedeninde dile gelmesidir. Bu ve bu tip kadınların içine erkek kaçmıştır aslında. Bundan dolayı da onlarda dile gelen, en geri egemen erkekliktir. Sistemi savunma adına tecavüzü de savunmaları tam da bundandır.

AKP'nin tecavüzcü yüzünün gizlenecek bir yanı kalmamıştır. Bunu salt yaşanan olaylardan, ortaya çıkan ve gizlenemeyen durumlardan anlamamak, büyük bir akılsızlıktır. AKP'nin kurmaya çalıştığı sistemin kendisi zaten bunu amaçlamakta, bunun için çalışmakta ve her şeyi bunun için yapmaktadır. Tüm anayasal, kanuni erkeklik savunularına, ulus-devlet hukukunun tecavüzcü erkeğe arka çıkmasına rağmen bugün AKP hükümeti ve cumhurbaşkanında somutlaşan yeni bir sistemle, anayasal kılıflara dahi ihtiyaç

duymayan bir çete devlet gerçeğiyle karşı karşıyayız.

Tüm bunlara rağmen AKP'nin geliştirdiği, tahrik ederek saldırganlığı pratikleştirdiği tüm tecavüzcü sisteme rağmen güçlü ve sonuç alıcı toplumsal reflexlerin olmaması toplumsallığa yapılan saldırıların vahametini de göstermektedir. Toplum dilsizleştirilmektedir. Toplumun AKP'yi destekleyen kesiminin bir bölümü AKP'yi din üzerinden siyaset yapan bir parti olarak görmektedir. AKP din istismarı temeli üzerinden kadın, çocuk, beden ve emek istismarı yapmaktadır. Toplumun inancından yola çıkarak susturulmasının en çirkin örneği AKP icraatında ortaya konmuştur. Bundan dolayı bir kesim, AKP'yi tartışmanın kendi inançlarını tartışmak olacağı kaygısını yaşamaktadır. Bir kesim, AKP'nin bu yüzünün farkında değildir. Bu durum, yaşanan beden köleliğinin ruhla giderek bütünleştiğini göstermektedir. Köle insan, ona yapılan saldırıyı bilir, acıyı bilir. Acının farkında olmak, -söz konusu olan bir köle de olsa- insanın kendi bedeninin farkında olması, beden var olması, bedenini hissetmesidir. Ancak bugün, bu saldırıyı ve acıyı hissetmemesi, toplumsal bir anestezi durumunu düşündürmektedir. AKP toplumu narkozlamakta, zehirlemektedir. İnsanlık dışı olan uygulamalara karşı koyamamak, toplum olmaktan uzaklaşmak, toplum olma düzeyinden geriye düşmektir. Türkiye toplumu, tarihi boyunca ilk kez bu kadar toplum olma tanımından uzaklaşmaktadır. Nasıl ki feodal sistemin cesedi üzerinden hastalıklar, açlıklar, ölümler ve savaşlar, toplumsal hastalıklar olarak yükselmişse bugün de kapitalist sistemin bir döneminin kapanışı üzerinden yeni hastalıklar, yeni açlık türleri, yeni ölüm türleri ve yeni savaş türleri yükselmektedir. Bunların tamamını, derinleştirilmiş kölelik döneminin dibe vurması olarak görmek gerekir. Kan davası, töre cinayeti gibi kavramlar karşısında devletin, hukukun, devlet kurumlarının ve devlet dilinin gösterdiği reflexler bugün filmelerde dahi yer almamaktadır. Çünkü bunlar, kapitalist sistem tarafından çoktan yok edilmişlerdir.

Bu uygulamalara karşı çıkışı dahi topluma düşmanlık üzerinden yürüten kapitalist zihniyet adeta toplumu dilsizleştirmektedir. Bir anlamda dilini konuşamayan, kendi dilinde eğitim göremeyenler sadece Kürtler değildir. Günümüzde uygulanan tecavüzler, katliamlar, tacizler ve bedenini sonsuz köleleştirilmesi, yığınlaştırılması karşısında toplumun dilsizliği ancak toplumun ahlakî politik kıstaslardan ne kadar geriye düşürüldüğünü gösterir. Bu durum, toplumu oluşturan her kesimin ya da tüm toplum bireylerinin bu uygulamaları kabul ettiği, benimsediği anlamına gelmez. Ancak benimsememek salt bir fikir işi değildir. Hakim sistemin bu saldırılarını benimsememek, karşı koyuşu gerçekleştirebilmenin eylemidir. Bu anlamda, toplum silahsız, dilsiz bırakıldığı kadar eylemsiz de bırakılmaktadır. Sistem sınırlarında geliştirilen bireysellik, bireycilik, kendin olma kavramları toplumda bir edilgenlik formunun farklı tezahürleridir. Edilgenlik artık 17. yüzyılda oluşturulan bir kadınlık formu değildir. Edilgenlik bugün tüm topluma empoze edilen bir 'karılık' formudur ve tüm toplum edilgenleştirilerek sistem inşası tamamlanmaktadır.

AKP'nin toplum mühendisliği, 'iyi çocuklar' ya da 'öfkeli çocuklar' ile başlamışsa da bir ucu DAİŞ'e diğer ucu da Ensar vakfına uzanan bir toplum yaratmayı amaçlamaktadır. Dindar nesil söyleminin ilk adımları münferit

taşkınlıklar gibi görünse de çeteleşen, tecavüze uğrayan, giderek tecavüz sisteminde yer almayı kabullendiği için tecavüz mağduru olmaktansa tecavüzcü olmayı seçen bir yığın oluşturmaya yönelmektedir. Dindar ve kindar nesil olarak aydınların tartışmaya açtığı bu tip, din ve kin duyulacak fikir-sistem-yaşam her neyse onun karşısında bir duruş içinde görünerek de kendi çürümüşlüğüne telafisini yapmaya çalışacaktır. Özüde bu sözlemlerin topluma varacağı nokta dincilik, bilimcilik, cinsiyetçilik ve milliyetçiliğin birleşimidir. Akademisyenlerin son süreçte yürüttüğü mücadele ise bilimi bilimcilikten ayırma çabasını ifade etmektedir.

Tecavüz AKP sisteminde bir 'eğitim' yöntemidir

Şiddetin tek tek erkeklerin uygulanması olmaktan çoktan çıkarak sokağa taşması, erkek egemenlikli devlet şiddetinin tekil erkek şiddetiyle bütünleşerek kurumlaşması artık bilinen bir durumdur. AKP, bu durumu vakıflar, karakollar, hastaneler ya da benzer devlet kurumları ve devlet uzantılı kurumlar yoluyla yaygınlaştırmakta, giderek cinsel şiddeti geliştirmektedir. Zindanda çocuklara uygulanan yöntemlerin vakıflarda ve okullarda uygulanması, AKP iktidarının eğitim tarzının tecavüzü bir yöntem olarak esas aldığını göstermektedir. Tecavüzün bir

göstermesi ve bunun nedenlerini anlatacak zengin mücadele yöntemleri yaratması gerekmektedir. Hakim sistemi tanımak ve karşı durmak yetmemektedir. Çünkü giderek hakim sistem toplumu güçsüzleştirmekte, dilsizleştirmekte, eylemsizleştirmekte ve kutsallıkları öldürmektedir. Giderek insan toplulukları, toplum olmaktan çıkarılmaktadır. Bu durum karşısında farkındalığı yaşayanların mücadeleyi derinleştirmesi, örgütlü güç olmayı geliştirmesi gerekir.

Tarihin ilk örgütlenmesi toplumdur. Bugün ise örgütlülükten en uzak olan olgu toplum olmuştur. Devlet, kendini toplum üstü bir örgüt olarak konumlandırırken toplumun kendi öz örgüt-

Kadın çocuğunu koruyabilecek güce erişmeli

Bu anlamda Kadın Özgürlük Hareketi olarak bizlerin bu faşist sistemin erkek egemenlikli tecavüz politikaları karşısında yürüteceğimiz mücadelenin temelinde kadın özgürlük perspektifini geliştirmek vardır. Erkek egemenlikli zihniyetin çözülmesi, verili kadın kimliğinin çözülmesi, erkek belirlenmediği, erkeğin şekillendirmediği ve verili erkek-kadın kimliklerinin arz-talep dengesine girmeyen özgür cins duruşlarının yaratılması kadın özgürlük mücadelemizin temelini oluşturmaktadır. İnsanı, doğayı, evreni ve evrendeki her bir zerreyi, hatta cansız denilen maddeleri anlamayan, onlara doğru anlam vermeyen ve bu doğruyu yerinde ve zamanında anlamayan, kendi yaşamını inşa edemeyen insan özgür olamaz. Bu gerçekten hareketle doğru bir bakış açısını yaratmak, zihniyet devrimi için şarttır. Bununla birlikte mücadele safamızda kadın özgürlük ordumuzla yürüttüğümüz öncü kadın öz savunma mücadelesini tüm toplumsal zeminlere yaymak, toplumda yaşayan kadınların kendi öz savunmalarını yapar hale gelmesini sağlamak temel mücadele amaçlarımızdır.

2015-2016 kışı boyunca geliştirilen tarihsel öz yönetim direnişleri, Kürdistanlı kadınların kendi öz savunmalarını nasıl yaptığını, nasıl yapacağını, Kürdistanlı anaların nasıl AKP çeteleri karşısında dimdik duracağını, durduğu göstermiştir. Bin yılların en geri, en yozlaşmış, en insanlık dışı vahşi uygulamalarını esas alan AKP çetelerinin bu direniş karşısında tüm devlet imkanlarına, NATO üyesi bir ordunun teknik donanımına ve basın başta olmak üzere iradesizleştirdiği tüm iletişim kanallarına rağmen yıkamadığı öz yönetim direnişlerinin mimarı Sevê, Pakize ve Fatma yoldaşlar olmuştur. Ve aynı zamanda direnen kadınla doğru direniş yoldaşlığı yapmayı başaran Mehmet Tunç ve Mehmet Yavuzerlerin duruşu olmuştur.

Bu direnişlerin bizlere verdiği sorumlulukla; bizler tüm tecavüzcü, faşizan politikalar karşısında özgürlük mücadelemizi yükseltme, halkımızı özgür yaşamını kendisi inşa eder hale getirene kadar direniş yükseltme ve başarıyı sağlama göreviyle karşı karşıyayız. Bu tarihsel görevin gerektirdiği mücadelenin bir yönü kadın kurtuluş ideolojisinde derinleşmek, tüm kadınları bu temelde bilinçlendirmek ve mücadele eder hale getirmek olurken, bir diğer yönü de her bir kadının ve çocuğun kendini savunabilecek bilinç ve güce kavuşturulması, bunu yapabileceği bir toplumsal yaşam sisteminin inşa edilmesidir.

Sistemin günlük-anlık olarak gerçekleştirdiği, gerçekleştirmeyi hedeflediği tecavüzler, kırımlar, katliamlar önlenmediği sürece tüm sokaklar, tüm dünya bir pogromdur, her yer Maraş'tır, Gazi'dir, Cizîr'dir, Silopi'dir. Şiddeti ve tecavüzü kendinde kurumlaştıran bu sistem ortadan kaldırılmadan, her an bir soykırım anıdır ve her yer soykırım mekanıdır. Tüm toplumsal kesimlerin de bu temelde bir mücadele dinamiği yaratarak tarihsel dönemlere yaraşır bir mücadele yürütmesi gerekmektedir. Dünyayı başta çocuklar ve kadınlar için soykırım mekanı değil, güvenli ve özgürce yaşam mekanı haline getirmek gerekir. Bunu sağlayacak olan da kadındır. Kadın çocuğunu koruyabilecek güce erişmelidir. Bunun için de öz yaşam ve öz savunma kaçınılmazdır.

Tecavüz, cadı avının bir başka versiyonudur. Taciz, tecavüze uğrayan kadınlar ya da çocuklar üzerinden kendini gerçekleştiren sistemin amacı, tüm kadınları ve çocukları köleleştirmek, iradesizleştirmek ve yeni iktidar sisteminin hazırlığını yapmaktır. Türkiye başbakanı ve cumhurbaşkanının "Kadın da olsa, çocuk da olsa" sözünün aslı, "kadın da olsa, çocuk da olsa öldürün, tecavüz edin, bitirin, kullanın" şeklindedir.

AKP'nin toplum mühendisliği, 'iyi çocuklar' ya da 'öfkeli çocuklar' ile başlamışsa da bir ucu DAİŞ'e diğer ucu da Ensar vakfına uzanan bir toplum yaratmayı amaçlamaktadır. Dindar nesil söyleminin ilk adımları münferit taşkınlıklar gibi görünse de çeteleşen, tecavüze uğrayan, giderek tecavüz sisteminde yer almayı kabullendiği için tecavüz mağduru olmaktansa tecavüzcü olmayı seçen bir yığın oluşturmaya yönelmektedir.

Tamamı topluma, toplumsallığa ve kutsallıklara saldırı anlamına gelen bu AKP uygulamaları karşısında öncelikle yapılması gereken, tek tek yaşanan olayları gündemleştirmek kadar bu olaylar üzerinden bu olaylara vesile olan sistemi ve zihniyeti derinden sorgulamak olmalıdır. Tecavüzcüler kadar bu tecavüzlere koşul ve zemin oluşturan kurumların her biri, toplumsallığa düşman kurumlar olarak ilan edilmeli ve ortadan kaldırılana kadar da iktidar karşıtı mücadele yürütülmelidir. AKP, iktidarı boyunca verilen birçok demokrasi, toplumsal barış ve kardeşlik fırsatını toplum düşmanı, kadın düşmanı ve çocuk istismarcısı tutum, politika ve uygulamayla geri tepti. Bunun karşısında yapılacak tek şey tabii ki tüm topluma yapılan saldırıların, toplum karşıtıklarının, kadın ve çocuklar başta olmak üzere tüm kutsallıklara yapılan tecavüzlerin hesabının sorulmasıdır.

eğitim yöntemine dönüşmesi AKP sistemi ile yaygınlaşmıştır. Yaygınlaşmakla birlikte, tekil olayların artarak toplumun gündemine alınması da AKP'nin toplum düşmanı saldırılarından. Bu noktada eğer bu konular toplumun gündemine alınacaksa AKP'nin toplum ve kadın düşmanı yöntemleriyle değil, toplumun kendi özgür, demokratik, ahlaki ve politik yaşamı temelinde gündeme alınmalıdır. Toplumun kendini savunmadığı, kendisi için söz söyleyemediği, tercih dahi yapmadığı bir sistemde toplumun özgürlüğünden söz edilemez. Bundan dolayı özgür yaşamak isteyen her toplum bireyinin bu konuda mücadele kararlılığı geliştirmesi gerekir. Tabii bu konuda toplumun tamamından böyle bir mücadeleyi ilk elden beklemek de yanlıgıdır. Toplum içindeki örgütlü, demokratik kesimlerin güçlü öncülük yapması, sistem karşıtı duruşlarını toplumun tüm kesimlerine anlatması,

lenmesini oluşturmasını engellemiştir. Daha da vahimi, öz örgütlülüğünü geliştirmeye yönelişi devletin varlığına kast olarak ele almış ve yok etmeye çalışmıştır. Bu yanlış da değildir. Toplumun kendi öz örgütlülüğünü geliştirmesi devletin anlamsızlığını, gereksizliğini ve zararlı karakterini de ortaya koymaktadır. Bu anlamda örgütlü olmak, devlete rağmen ve devlet dışında toplumsal örgütlülüğü geliştirmek kadın ve çocuk tecavüzlerine karşı geliştirilecek en önemli mücadele yöntemlerindedir. Zindanlar, karakollar, vakıflar, eğitim mekanları, okullar gibi tecavüzün uygulandığı ve giderek kurumlaştığı devlet mekanları olmazsa tecavüzler de olmaz. Devlet kurumları tecavüz mekanları haline getiriliyorsa bu kurumları işlevsizleştirmek, anlamsızlaştırmak ve kendi toplumsallığını devlet dışı olarak kendi öz örgütlenmesiyle inşa etmek, tecavüz saldırılarına karşı geliştirilecek olan ilk adım olmalıdır.

Önder Abdullah Öcalan değerlendiriyor:

Halk savaşı özgürlük savaşıdır

Düşman baskısının altında olan halk için tabii ki Önderlik gereklidir. Önderlikten söz edildiğinde, öncelikle ideolojik önderlikten bahsetmek gerekir. İdeoloji tek başına yetmez. Örgütlenme, yaratıcılık, buna göre beyin, buna göre aydınlanma ancak seni yürütebilir. Hem yaşam hem savaş içinde her engele karşı zorlu yollarda düşmeden ayakta kalabilmek için parti içindeki örgütlülük çok önemlidir. Çok hızlı, düşmeden, sağlam bir birlik içinde yürümeyi bileceksin.

Bugün partileşme ve halk ordusuna ilişkin birkaç soru daha soracağız. Parti de, ordu da tek başına ne bir amaç ne de çözümdür. Süreç içerisinde halk için kendini ne zaman yaratırsa, o zaman amaçları doğrultusunda mevcut duruma göre yaşamsal bir araç olmaktadır.

Her yönüyle yaşamı elinden giden bir halk için yaşamı bir yana bırakalım, ülkesi ve hatta adı bile elinden alınmış, insanlık namına elinde hiçbir şeyi kalmamış bir halk için her şeyden önce ne yapılmalıdır? Eğer bu halk yaşamı, özgür yaşamı istiyorsa bazı şeyleri düşünmek gerekir. Halkın başına ne geldi, ne getirildi? Kim neyi, nasıl başına getirdi? Bunların hepsi ideolojik tespit meseleleridir; tarihle bağlantılıdır ve gereklidir, bilimsel yöntemle açığa çıkarmak gerekir. Ne kadar doğruysa o kadar doğru yol açılır. İdeoloji olmadan Kürt halkı nasıl yürüyemeyeceğine, bu halkın çalışması, bu halkın savaşı da yürümez.

İdeoloji bir ışık gibi insanın önünü sürekli aydınlatır. Eğer bu yürüyüş savaşsa, kirlî savaşa ve katliama karşı bir savaşa, ışıksız bir savaş içerisinde nefes almak mümkün müdür? Akıllı olmak gerekiyor. Kendinizi cahil bırakmış, sonuna kadar düşürmüşsünüz. Ayıplarınızı, kusurlarınızı fazla açmak istemiyorum. Ama kendinizi ilk ilkelellik sürecindeki hayvandan daha çok düşürmüşsünüz. Nefsinizle mutlaka savaşmak zorundasınız. Her şeyden önce ideolojiden bu kadar kaçış hayvanlıktır, hatta hayvanlıktan daha aşağı bir durumdur. Gözünüzü dört açın. Eğer burada insanı bir yaşam varsa, amaç varsa, bu ideolojiye, insanlık sorununa her şeyden önce sahip olacaksınız. İdeolojiden kopuklukta ısrar etmek, hayvanlıkta ısrar etmektir.

Tekrar söylüyorum: Biz kirlî bir savaş içindeyiz, katliamı dayatan bir savaş içindeyiz. Eğer bu savaşı tanıyamazsan, bu savaşa ilişkin büyük düşünceyi, büyük irade gücünü oluşturamazsan ne yapacaksın? İnsan biraz dürüst ve akıllı olur. Bir nefes bile alamıyorsunuz, bir lokma yemek bile yiyemiyorsunuz. Bu durumun içindeyiz. Bunun için Kürt halkı diyoruz. Kürt halkı dediğimiz zaman ideolojiden bahsediyoruz. Katliam sürecinde olan

bir halkın başına gelenleri ideoloji aydınlatıyor. Bunun için ideolojik meseleler ihmal edilemez. Yemeği içmeyi ihmal edebilirsin ama ideolojik mesele ihmal edilmeye gelmez.

Partileşme dersinde bu konuları işlediniz. İçimizde ahmaklığımızı, serseriliğimizi sürdürmezsiniz. Köylü kurnazlığımızı çok fazla konuşuyorsunuz. Sizi ne kadar doğruya çekmeye çalışıyorsa da, emeğimiz üzerinde hayvanlığınızı dayatıyorsunuz. Sizin oyunlarınız bunlardır; köylü kurnazlığınız, ahmaklık oyunlarınız bunlardır. Ama bunlar doğru şeyler değildir. Burada kendi gericiğinizi, düşmanın hizmetinde olan yaşamınızı cesaretle sürdürüyorsunuz. Tekrar diyoruz ki, bunlar doğru şeyler değildir. Bu noktalarda dürüst olacaksınız. Eğer dürüst olmazsanız olmaz. Neden kişiliklerinizde yücelme olmuyor, neden kişilikleriniz birkaç basit şeyi birbirinden ayırt edemiyor, neden ciddi ve dürüst olamıyorsunuz? Sebepi ne? Sebepi ideolojik meselelere kendinizi sokmadığınız, bu meselede sahtekarlık yaptığınız içindir.

İdeolojiyi anlarsanız yaşarsınız

Bize rağmen yaşamak istiyorsunuz; düşünce savaşı vermeden, başkalarının emeği üzerinde, hatta kendi ölümünüz üzerinde yaşam istiyorsunuz. Bunlar doğru değildir. Size bunları zorla kabul ettirmiyorum; yaşamın koşullarını, yaşam şartlarını söylüyorum. Biz bunu sizden ne rica ediyoruz ne de size minnet ediyoruz. Ama eğer yaşam istiyorsanız, yaşam için ne kadar netlik ne kadar aydınlık gerekiyorsa ona ulaşacaksınız. Bu sizi düşman karşısında ayakta tutar, yaşam düşüncenizde netlik ve aydınlığa yol açar. Bunlar mecburiyetten değildir, yaşam şartlarıdır. Bu dersi verirken sanmayın ki size bunları zorla kabul ettiriyoruz ya da sizi zora sokuyoruz. Hayır! Bunlar doğru değildir.

Parti ideolojisine ilişkin söylediklerimizi tekrarlamak istemiyorum. Tarifi böyledir. Eğer dürüstseniz, size her şeyden önce yürek ve düşünce kadar gerekli olanıdır. Bu meseleler yürek ve düşünce işidir. Anlarsanız yaşarsınız, anlayamazsanız yaşayamazsınız. Savaşmayı bırakalım, yaşayamazsınız. Birinci nokta budur.

Tabii beyni çalıştırmak, aydınlanmak tek başına yeterli değildir. Sadece büyük tavır, büyük netlik de yetmez. Ezilen bir halk her gün düşman kılıcının altındadır. Düşman baskısının altında olan halk için tabii ki Önderlik gereklidir. Önderlikten söz edildiğinde, öncelikle ideolojik önderlikten bahsetmek gerekir. İdeoloji tek başına yetmez. Düşünce vardır; ama kolun olmazsa, bacağın olmazsa, fiziğin olmazsa, ayağın olmazsa faydası yoktur. Tek başına beyin vücudun yaşaması için yeterli değildir. Her şeyden önce diğer gerçeklikler de gereklidir. Bu gerçeklikler nelerdir? Senin bütün fiziğindir. Bunlar ne anlama geliyor? Örgütlenme, yaratıcılık, buna göre beyin, buna göre aydınlanma ancak seni yürütebilir. Hem yaşam hem savaş içinde her engele karşı zorlu yollarda düşmeden ayakta kalabilmek için parti içindeki örgütlülük çok önemlidir. Çok hızlı, düşmeden, sağlam bir birlik içinde yürümeyi bileceksin. Budur.

Siz tüm bunlardan kaçuyorsunuz, örgütlenmeden kaçuyorsunuz. Birkaç şey öğrenmişsiniz fakat onunla yürümeyi bilmiyorsunuz. Burada hasta bir insan veya yarı ölü bir kişi gibi duruyorsunuz. Başkalarının emeği üzerine kendinizi yaşıyorsunuz. Parti içerisindeki durumunuz böyledir. Kendi gücü, emeği üzerine yaşama değil, her zaman Önderliğin yürütmesini bekleme durumundasınız. Sizin elinizden gelen, hasta bir insan gibi kendini üzerimize atmaktır. "Beni yürüt yıllarca" diyorsunuz. Gece gündüz sabırla sizi yürütüyoruz. Ama bu doğru değil. Kendinizi ıslah edeceksiniz. Eğer amaçlar doğrultusunda yürümek istiyorsanız, görevlerinizi her zaman yerine getirecek ve bu temelde yürüyeceksiniz. Başka türlü de doğru değildir.

Parti örgütünü inkar ediyorsunuz, birçok temsilci komitelerle oynuyorsunuz. Özellikle örgüt sorumluluğu, örgüt temsilciliği adı altında sahtekarlık yapıyorsunuz. Bu sizin köylü kurnazlığınızın ikincisi biçimidir. Bu çok pis ve kötü bir durumdur. Köylü kurnazlığıyla siyaset olmaz, akıl yürütülemez. Ucuz bir kandırmadır. Hırsız da değilsiniz. Hırsızın bir sanatı vardır, sizinki bundan daha da beterdür. Böyle öğrenmişler, olmaz! Ayaksız yürüme olur mu? Eltsiz bir şey kaldırabilir

missin? Gözsüz bir şey görebilir misin? Bu şekilde parti içerisinde yaşıyorsunuz.

Parti içi yaşamı kendinize esas alacaksınız

Komite çalışması nasıldır? Parti toplantıları nasıldır? Partinin rapor ve talimat sistemi nasıldır? Nasıl yerine getirilebilir ve yürünelir? Bu sorunlar sizin için çok önemli değildir. Bu cahillikle parti adına hareket edilemez. Şimdiye kadar bu şekilde kendinizi başımıza bela ettiniz ve yürüttünüz. Hayır, olmaz! Sahtekarca yaşamak istiyorsunuz; iyi niyet adı altında sahtekarca yaşam içindesiniz. Bunlardan elinizi çekeceksiniz! Neden kişilikleriniz partinin politik kişiliğine ulaşamıyor? Çünkü sahtekarlıkla olmaz. Örgüt savaşını, örgüt görevini, parti programını, ideolojisini amaçlar doğrultusunda yürütemesen, sen nasıl dürüst ve başarılı olabilirsin? Sahtekarlıkla insan ancak hırsız olur. Sahtekarlıkla en sonunda kaybeder ve düşersin.

Bunun için diyoruz ki, parti içi örgütlenmeyi, parti içi yaşamı kendinize esas alacaksınız. Onsuз yaşam olmaz! İçinizde birçok ahmak var, görüyorum. Bir parti dersini almak istemiyor. Eğer bir dersi bile alamayacak düzeydeysen burada ne arıyorsun? "Gücüm yok, beynim kaldırmıyor, hazır değilim" diyor. Hazır değilsen kendini öldür, yok et. Bu halinle savaş içerisinde, parti içerisinde bıraksak bir gün bile yaşayamazsın. Kendini kandırıyorsun, sahtekarlıkla kendini kandırıyorsun. Artık bunu bırak! İçimizde bazı arkadaşlar ciddiyeti görmüyorlar. Biz parti yaşamına, parti örgütlenmesine muhtacı. Onlar kendilerini bundan uzaklaştırıyorlar, hatta engel bile oluyorlar.

Bunları fazla tekrar etmek istemiyorum. Bu biçimde insan nefes bile alamaz. Parti içinde sorumluluk almayı ve komutanlık yapmayı bir yana bırakın, düşmanlıktan başka bir şey yapamazsınız. İçimizde böyle birçok insan var. Umarım parti dersinde bu sorunları çözmüşsünüzdür. "Ben çözemedim, anlayamadım" diyeni sonuçta düşman sayacağız. Kabul edilemez. Belki ülkede böyle yaşadınız ama bundan sonra böyle kabul edilemez. Dikkat edin, parti içerisinde örgütlenmeye

yaşamsallaşma olur. Nedir bunlar? Bunlar komite, toplantı, talimat, propaganda, denetim, tartışmadır. Bunlar yoksa parti içinde kalmayın. Biz bunlara işleyiş kuralları, tüzük diyoruz. Bu temeller üzerinde parti yaşamını sürdürmek gerekiyor.

Parti ve tarih üzerine birçok şey söyledik. PKK olmasaydı adımız bile olmazdı. Özgür yaşam bir yana, bir tek insanın bile adı olmazdı. Sadece bizim içimizde değil, sempattan halkımız, hatta hainlerimiz bile PKK' siz bir gün bile yaşayamaz durumdadır. Barzani'den tutalım bütün koruculara kadar birçok oluşum, PKK'nin gücü olmasa bir gün dahi karınlarını doyuramaz. Kürdistan'da partisiz ne sempattan ne de hain yaşayabilir. Bunun için PKK'yi yaşamın en esaslı şartı olarak algılayacaksınız. Bir sigaraya nasıl değer veriyorsanız, bin kez daha fazla partiye vereceksiniz.

Sizin için her şeyi imkan dahiline koyan parti doğrulardır. Parti doğruları olmazsa Kürdistan'da kendi adını dilinin ucuna bile getiremezsiniz, "Ben Kürt'üm" diyemezsiniz, "Ben insanım" diyemezsiniz, iğne ucu kadar şerefte bahsedemezsiniz. Parti bu kadar büyük bir güç konumundadır. Kendi canınızdan önce partiye değer vereceksiniz. Neden? Çünkü bu parti diğer partiler gibi değildir. Kürdistan ve PKK birleşmiştir. Onsuz hiçbir şey olmaz, kimse halk partisi kuramaz. Bundan binlerce yıl öncesinde de olmadı, binlerce yıl sonra da kimse bunun gibi parti kuramaz. Bunun için dürüst olun, akıllı olun.

Kürdistan tarihine bakın, birçok şey bakın: Bazı şeyler mümkün mü, değil mi? Bu büyük fırsattır, önünüze koymuşuz, binlerce kez değer verin. Bu partinin ideolojisi, örgütlülüğü, silah binlerce yılın gerçeğini elinize fırsat olarak vermiştir. Büyük bir müjdedir, değer vereceksiniz. Bu konuda da tekrar yapmak istemiyorum. Umarım anlamışsınız, yaşamın esas şartını almışsınız, kararlı çalışmayı yaşamınıza hakim kılmışsınız. Hepsini de gördünüz. PKK tarihi nasıldır? Şehitler tarihidir. Her şehidi nasıldır? Bunları gördünüz. Bir ihanet tarihidir ama nasıl bir ihanettir? İçte ve dıştaki ihanetin tarihidir. İşkence tarihidir, zulüm ve baskı tarihidir. Başlangıçtan şimdiye kadar nasıl üstesinden gelindi? Dağda, zindanda korkunç işkenceler altında, açlıkta, susuzlukta, soğukta, sıcakta bu tarih yaratıldı. Bu tarih büyük bir politik tarihtir. Bu tarihi karanlık binlerce yıldan alıp bugüne getirdik. Böyle bir insan ne tarihte ne dünyada vardır. Bu tarih kapsamlı ve görülmeye değer bir tarihtir. Herkes kendini bin kez güçlendirebilir. Bu tarihi bilmeyenin elinden hainlikten başka bir şey gelmez. PKK tarihi olmadan yaşam olmaz, siyaset olmaz, savaş olmaz. Bunları yavaş yavaş beyninize koyun.

Sizi kabul etmiyorum

Yaşam mı istiyorsunuz? Yaşam sizin hakkınızdır, ama nasıl bir yaşam? Büyük bir sorunuz var. Sadece size söyleyemiyorum, bütün Kürt halkına söylüyorum: Yaşam güzeldir. Sadece karınınızı doyurup hayvan gibi soyunu sürdürmekten değil; bazı şerefli şeyler uğruna ülkeye sahip olan, tarihe sahip olan, bir özgür ruha sahip olan, bir partiye sahip olan yaşamdan söz ediyoruz. Hatta maddi olarak da bazı şeylerin elde edilmiş olması gerekir. Bir çalışmaya sahip olma, bir sağlığa sahip

olma, bir öğrenime sahip olmadır. Yaşam bunlarla güzeldir. Biz Kürtlerin elinde bunlar yoktur, bunlar daha önce ellerimizden alınmıştır. Size bakıyorum, sanki hepsi özgür olanların evlatlarıymış gibi, dedelerinin ve babalarının hepsi özgürleşmiş, ülkeye sahiplermiş, şerefe sahiplermiş, tarihe sahiplermiş, her yönüyle iyilermiş gibi davranıyorlar. Sanki bir şerefe sahiptiniz, zaten özgürlük için fazla bir şeye de ihtiyacınız yoktur, önceden özgür doğmuşsunuz gibi davranıyorsunuz.

Duruşunuz budur. Bu duruş en büyük ihanettir.

Kürt'ün kendini kandırma olayı bu noktadadır. Özgür olmadıkları halde kendilerini özgür sanıyorlar. Ülkesizdir, kendini ülke sahibi sanıyor; partisizdir, kendini parti sahibi sanıyor; çaresizdir, kendini güç sanıyor; cahiller kendini akıllı sanıyor. Bunun için de doğru şeylere tenezzül edip öğrenmiyor. Bu büyük bir çelişkidir ve sizi felçli duruma getirmiştir. Her şeyden önce yaşamınızdaki bu çelişkiyi çözmelisiniz. Kendinizi dönüştürmeyi bile ihtiyaç olarak görmüyorsunuz. Bu biçimiyle yürüyorsunuz, bunca yıldır bu durumla karşıdasınız. Sizi kabul etmiyorum. Köle insanı, düşürülmüş insanı, yaşamdan bir şey anlamayan insanı ben nasıl şerefli ve örgütlü güç olarak sayacağım? Bunu beyninize iyi yerleştirin. Kendi derdini bilmeyene nasıl ilaç verebiliriz? Kendi hastalığını bilmeyen, nasıl sağlığının değerini bilebilir? Kendi yüreksizliğini, kendi imansızlığını bilmeyen, nasıl yürek ve iman sahibi olabilir?

Burada biraz dürüst olun. Bunların hepsi yaşamın esaslarıdır. Eğer içinizde bazı arkadaşlar, hatta bütün arkadaşlar gelişmek istemiyorsa açık belirtinler. On yıldır savaş içindeler, o dağlarda düşmana karşı büyük bir güç olamamışlar, büyük bir örgüt ola-

Doğru yaşam sizden ne istiyor? Parti sizi buna mecbur etmiyor. Bu sizin şerefinizdir. Özgürlük yaşamının yolu açılmazsa, başka türlü de yaşam olmaz. Anlamadan, bu temelde savaş verilmeden yaşam olmaz. Ben kendimi nasıl yokluktan var ettimse, siz benden daha fazla kendinizi yapacaksınız. Neden? Çünkü önünüze koyduğumuz imkanlar benimkinden daha fazladır. Partinin temsil edilmesi meselesinde, hatta insanlık temsilinde bile bu sorunu çözeceksiniz. Tekrar etmek istemiyorum. Eğer bu noktada kendinizi çözümlerseniz, sonunda halk içinde, düşman karşısında, savaş ortamında, nerede olursa olsun, doğru yürüyebilirsiniz, savaşta yerinizi alabilirsiniz. Parti çizgisinin temsili temelde kendinizi çözmüşseniz, o zaman büyük savaşa da el atabilirsiniz.

Savaşımız sadece dağda savaşmayla, gerilla savaşıyla sınırlı değildir. Halk arasındaki siyasi savaş, ideolojik savaş, örgütsel savaş, kültürel savaş, sanatsal savaş bir bütün olarak rolünü oynayabilir. Ama insan ancak belirttiğim kişilikle bu rolü oynayabilir. Bu savaşı getirip üzerimize attılar. Halk içinde halk gerçekliğine dayanarak ne yapabilirsin? Kadın örgütlenmesine, çocuk örgütlenmesine, yaşlılar örgütlenmesine, köylüler örgütlenmesine, şehir örgütlenmesine, işçi örgütlenmesine, burjuva örgütlenmesine, ağa örgütlenmesine nasıl yaklaşırsın? Ne alabilirsin, ne verebilirsin? Bunların hepsi için bu özellikler gerekiyor. Özelliklere göre yaklaşım gerekiyor. Burada kendini bazı yönleriyle geliştirmek isteyen varsa, bu gerçekleri mutlaka görmelidir. "Ben gerillayım, halk beni kabul etsin, ben ideolojik bir insanım, halk beni her şeyimle kabul etsin" demekle olmaz. Bu böyle olsaydı biz, "Bu parti halk içindir" demezdik. Halkın kendisi ayağa

Savaş bir sanattır

Gerilla savaşı, askeri savaşım kollarına gelelim. Burada da şunu görüyoruz: Yüzde doksan düşmanın vermediği zararı, siz gerilla savaşı adı altında partiye verdiniz. Savaş bir sanattır. Siz savaş sanatı üzerinde durmuyorsunuz. Bir savaş ki parti esaslarını yüzde yüz parti önderlerinden istiyor. Siz bundan da kaçırıyorsunuz. Halk savaşı tamamen halkla bağlantılı olarak yürütülür; siz halkı da ayaklarınızın altında ezdiniz. Gerilla savaşı dağ savaşlarıdır. Gerilla savaşı nasıl rolünü oynar, yeri nedir? Bunları da göz ardı ettiniz. Serseri bir grup gibi dağda asi-avare grupları olarak kaldınız. Avare bir grup gibi işlevsiz, çalışmaz o dağlarda büyük zorluklarla yaşadınız. Elinize de imkanları vermişiz, çok zor ve büyük zahmetler çekilerek elinize o silahı vermişiz. Bunları çok ahmakça, hatta eşkıya grubundan daha ahmakça bir keyfiyetle harcadınız; kendinizi de, çevrenizi de mahvettiniz.

Her şeyden önce savaş tarihi, halk savaşı, halk ordusu tarihi derslerini ve bizim savaş tarihi derslerimizi özümseyerek kendinizi bilinçlendireceksiniz. Sizin yürüttüğünüz bu savaş üzerinde çok durdum. Nefes nefese on beş yıldır, 15 Ağustos'tan bugüne hazırlık yapıyorum. Ülkeden çıkışımız, buradaki on sekiz yıldır yürüttüğümüz çalışmalarımız bu savaş içindedir. Maalesef siz daha bu savaşta nasıl, ne kadar rol oynadığınızı, savaş gerçekliğini ne kadar kavradığınızı, ne kadar uyguladığınızı hesabınızı bile vermekten korkuyorsunuz. İçinizde on yıldır, yirmi yıldır bu savaşta kalanlar var. Doğru dürüst hesap vermekten korkuyorsunuz. Kendi zayıflığımız hakkında, kendi ihanetiniz hakkında, savaş sanatının dışında, parti esasları dışında, halka verdiğiniz zarar, dağla oynama hakkında

iyi tanımamışsınız. Bazıları komutanlık adı altında sizi cahil bırakmış. Yaşamın temel çelişkileri konusunda kendinizi ahmak gibi bırakmış, kendinizi kandırmışsınız.

Bunların söylüyorsa sizi zorlamak için değildir. Bunlar PKK'nin esaslarıdır. Şehidimiz Hayri Durmuş'un kendisi "Borçluyum" demişti. Halbuki bu arkadaşın çok fazla hatası da yoktu. Partiye zarar vermemiştiniz; partinin silahını, parasını, örgütünü düşmana vermemiştiniz. Fakat bazı görevleri vardı. Neydi bu görevler? Ucuз düşmanın geline geçmemekti, düşmanın elinde partiyi zora sokmamaktı. İşte bu noktada kendini çok borçlu sayıyordu. "Ben borçluyum" diyordu. Hatta çok büyük bir direniş de sergiledi. Yine de kendini borçlu sayıyordu. Bunlar emirdir, PKK'de bunlar benim için bir emirdir. Biz bu temelde partiyi yürütüyoruz. "Ben bunu duymuyorum, görmüyorum" diyen bu kesimi artık kabul etmiyoruz. Böyle söyleyenleri kabul etmemiz mümkün mü? Biz şehitlerin vasiyetine sahibiz, şehitlerin anılarına sahibiz. Bunlar bizim gerçek esaslarımızdır. Bunların dışındaki her şey yalandır. Şehitlerin gösterdiği yol doğru yoldur. Ben birisinden bahsediyorum ama PKK'nin binlerce şehidinin hepsi de böyledir. Onlar bizim için esastır, emirdir.

Bunları boşa çıkarmak istiyorlar. "Biz unuttuk, keyfimiz nasıl isterse" diyerek ve hatta çok ilginç bir karşı çıkışla, gece gündüz düşünmeden. Peki, bu parti ne için var? Maalesef partinin verdiği bu kadar imkanı arkadaşlar kullanmıyorlar. Kahraman arkadaşlar yanı başlarında. Para, silah var, hepsini etraflarına dağıtıyorlar. Hatta bayan arkadaşlar bile bizi anlamıyorlar. Hepsini dağıtıyorlar, halen doymuyorlar. Şunu çok iyi bilmelisiniz ki, ideolojisi düşmanın elinde olan çok kötü bir durumdur bu. Hırsızdan da daha beterdir, çok namussuzcadır. Bu namussuzlukla komutanlık yapıyorsunuz. Ahmaklıktır, çaresizliktir. Ben bile böyle şeylere cesaret edemiyordum. Siz nasıl cesaret ediyorsunuz? Sizdeki cesaret değil, ahmaklığınızdır, cahilliktir. Cahillik insanı kör cesaretli yapar ama cehaletten kaynaklanan bu kör cesaret çok tehlikelidir. Hırsızların kör cesareti, gafleti çok tehlikelidir. Bu kör cesaretle tarihsel ve yüce amaçlar uğruna yürümen mümkün müdür? Bununla ancak ihanet yürür.

Dışarıda düzenleniz kalmamış. "Ne olursa olsun, bir canım var, onu da verdim, bundan başka benden ne isteniyor?" diyorsunuz. Sorun bu değildir, bir can vermekle sorunlar hallolmaz. Sadece can vermekle bu iş olsaydı, bu kadar şehit verdik. Sorun yaşamın esaslarıyla hallolur, sorun savaş esaslarıyla hallolur. Burada kendini sorumlu tutacaksınız. Savaşmak tek başına yetmez. Savaşçılığımızın düşman karşısında bir değeri olmazsa, hatta savaşta kendi silahınla kendini vuruyorsanız -yüzde doksan kendi silahınızla kendinizi vuruyorsunuz zaten- olmaz.

Bir görevin var, bunun karşısında kendini bile savunamazsınız. "Ben kendimi nasıl bir gerilla yaptım, nasıl şerefli bir gerilla oldum" diyemezsiniz. Sen kendi silahınla kendini vurdun, parti silahıyla partiyi vurdun, ayrıca herhangi bir başarın da yoktur. Düşmanı geriletmedin, bir dağda düşmanı sıkıştıramadın.

Her şeyi benim omuzlarıma yıkmışsınız. "Ne kadar yetersizliğim olsa da, nasıl olsa başarı Önderliğin çalışmasıyla gelir" diyorsunuz. Biraz vicdanlı olun,

mamışlar. Sebabi nedir, neden? Şimdiye kadar da bu çelişkiler içinden çıkamamışlar. Esas çelişkilerini, yaşam ve özgürlük çelişkilerini çözmemişler. İnsan ahmaklık temelinde, kölelik temelinde büyüyemez ki! Sizin büyümemenizin, çaresizliğinizin altında yatan neden budur. Bu sizin suçunuz değil; aile sizi kandırmış, devlet sizi kandırmış, parti içinde önderlik adı altında sizi kandırıyorlar, siz kendi kendinizi kandırıyoruz. İşte çare bu söylediklerimizdir. Kendiniz bu durumu çözeceksiniz.

kalkardı. Eğer birkaç sözle olsaydı, şimdiye kadar halkı yüz defa kurtuluşla götürmüştüm.

Bizden çalışma istiyorsunuz, halk için çalışmak istiyorsunuz. Bunun üzerinde çok derinlikli durduk. Derin bir halk çalışmasını isteyen de yoktur. Küçük bir çalışmadır. Bu temelde rahatlıkla yapabilirsiniz. İdeolojik çalışmaların hepsini kendiniz yürütüyorsunuz. Yürüye bilmeniz için size ne kadar gerekirse, o da hazır önünüze konulmuştur. Partinin stratejisini, partinin taktiklerini derin ele alıp çözmüşüz.

iki kelime söylemeye korkuyorsunuz. Anlayışınız da kalmamıştır.

Daha önce de söyledim: Cahilliğiniz çok derindir. Her şeyi kendi ellerinizle kaybetmişsiniz. Sonra da geliyorsunuz, "Biz gerillayız" diyorsunuz. Serseriler gibi bu yaşamı sürdürmek istiyorsunuz. Size diyorum, bu böyle olmaz! Biraz dürüstlüğünüz varsa, size birçok imkan yaratıktır; her şeyden önce diyebilirim ki size sunduğumuz imkanlar var.

Gençsiniz ama cahilsiniz. Savaş sanatını yakalayamamışsınız, savaş gerçekliğini tanıyamamışsınız, partiyi de

Soykırıma karşı toplumsal direniş sanatı

Soykırıma karşı direniş örgütlemek çok yönlü bir sanattır; savaş sanatlarının en bilinçli, en hızlı, planlı ve yoğun olanıdır. Bilinç gerektirir çünkü soykırımın farkında olmayan soykırıma karşı direnemez. Farkında olmak ise, soykırımın hazırlık aşamalarını ve yöntemlerini kavramayı, buna göre bir propaganda-ajitasyon ve örgütlenmeyi zorunlu kılar. Hız gerektirir. Çünkü soykırım rejimi, dünyanın tüm teknik ve maddi olanaklarını sonuna dek kullanırken buna karşı yavaş işleyen, ağır ve hantal bir direniş yenilmeye mahkum olur.

Şiyar Amed

"Naziler, her bir Yahudi'yi öldürmek istedi. Yahudi, asimile olmuş, üç nesilden beri Hıristiyanlarla evlenmiş olabilirdi ama bunun önemi yoktu. Naziler en küçük Yahudi mirasına sahip herkesi öldürme eğilimindeydi. Almanlar savaşmada çok usta olduğu için bu çabuk olmuştu. Hava desteği ile zırhlı saldırı sanatını mükemmelleştirmişlerdi. Buna BLITZKRIEG, yani 'yıldırım savaş' diyorlardı." (Yahudi Tarihi-Anonim)

Şimdi AKP'nin 'Çöktürme Planı' Hitler'in 'yıldırım savaş' ile yürütülüyor.

Hitler orduları gettolarda direnen Yahudilerin bodrum katlarında toplanması karşısında binaları yıkıyor ve içindkilerle birlikte yakıyordu. Tıpkı Cizir'de olduğu gibi... Amaçları sadece direnen Yahudileri imha etmek değil tüm direnme potansiyelini yok etmek, başkalarına da gözdağı verip sindirmekti. "Direnenlerin başına bunlar gelir" mesajını verdiklerinde direnme eğilimi gösteren birçok Yahudi, "Benim direnişim yüzünden başkaları zarar görmesin" diyerek sessiz kalmıştı. Oysa bu sessizlik soykırımı önlememiş aksine hızlandırmıştı.

21. yüzyıl soykırımının vardığı düzey: Toplumkırım

Faşizmin sessiz kalanlara dokunmama gibi bir kuralı yoktur. Bu gerçeğin farkında olan halklar sadece Türkiye rejiminden değil dünyadaki hiçbir devletten medet ummaz, ne pahasına olursa olsun kurtuluşlarını sağlayacak direniş örgütler. Bunun için soykırımın güncellenmiş halini iyi kavramak gerekir.

Önder Apo, soykırımın son halini toplumkırım olarak tanımlamış ve uygulama yöntemlerini şöyle tarif etmiştir: "Dayatılan savaş hali iki kanaldan yürütülmektedir. Birincisi; gerçekçi yol kanalı olan iktidar ve devlet aygıtlarının toplumun tüm gözeneklerini bir ağ gibi sarıp gözetim, denetim ve baskı altına almasıdır. İkinci yol; son elli yıl içinde niteliksel bir devrimle gelişen bilişim teknolojisi kanallarıyla (medya tekelleri) sanal toplumun gerçek toplum yerine ikame edilmesidir. Her iki savaş haline de toplumkırım demek mümkündür. Eskinin daha sınırlı uygulanan soykırımlarıyla birlikte, bu yeni toplumkırımlar daha yoğun ve sürekli halleriyle toplumsal doğanın sonunu hazırlamaktadırlar. Belki insan türüne benzeyen yaratıklar var olmaya devam eder; Ama sürü kitle, faşizm kitesisi olarak toplumkırımın bilançosu soykırımlardan daha ağır olarak tüm toplumun ahlaki ve politik niteliğini yitirmesinde kendini gösterir. En ağır toplumsal ve ekolojik felaketlerde bile sorumluluk duymayan insan yığınları bu gerçeği kanıtlar. Bunalm ve kriz ötesi bir durumun yaşandığı inkar edilemez."

Toplumkırım sisteminin Kürdistan'da bugünkü yürütücü gücü olan AKP; baskı, şiddet, katliam uygulamalarını medya dayanaklarıyla birlikte oluşturduğu 'faşizm kitesisi' sayesinde pervasızca sürdürmektedir. Bunca vahşete rağmen 'nasıl oluyor da toplum sessiz kalıyor' sorusu da cevabını burada, yani de-

politizasyon ve sürüleştirme hareketinde buluyor. Fakat tüm toplumun sessiz kaldığı söylenemez, çünkü 'faşizm kitesisi' dışında kalan önemli bir toplum kesimi bulunmaktadır ki direniş potansiyeli nedeniyle soykırım rejiminin esas hedefi durumundadır.

Soykırımın hedefinde olanların neler yapabileceğinden önce soykırımın neler yaptığını, yapmak istediğini anlamak gerekiyor. Bilinmeyen bir düşmana karşı en iyi bilinen strateji ve taktikler bile boşa çıkar. Bu anlamda soykırımın uygulama aşamaları ve yöntemlerini irdelemek gerekir.

Soykırımı görmek görünmeyeni anlamaktan geçür

Hiçbir soykırım aniden gerçekleşir. Bir hazırlık aşaması vardır ki, sonraki uygulama aşamaları için belirleyici olmaktadır. Soykırım için yapılan hazırlıklar anlaşılmadan soykırımın da anlaşılamayacağı, tecrübelerden çıkarılan sonuçlarla genel kabul gören bir kanıdır. Soykırım için yapılan hazırlıklar soykırımın niteliğini de belirler.

En eski soykırım uygulamalarından beri işletilen bir kural vardır: Soykırıma uğrıtılacak olanları tehdit olarak göstermek! Bunun için gerekli olan psikolojik zemin, propaganda çalışmalarıyla hazırlanır. Siyasi, sosyal, ekonomik, kültürel vb hazırlıklar tehdit tanımına göre yapılır. Önemli olan husus, tehdit söylemlerinin arkasında yatan hedefler, planlar, ilişkiler ve kararlardır. Tehdit söylemleri ve diğer hazırlıklara bakılarak soykırım yöntem ve kapsamı hakkında bir fikir sahibi olunabilir. Fakat çoğu zaman soykırım uygulamasından sonra gerçekler açığa çıkar. Bu durumda bile gerçeği tam anlamak için hazırlık süreçlerinin iyi anlaşılması gerekir. Çünkü soykırımın şifreleri hazırlık argümanlarında gizlidir.

Devletlerin stratejik yönelim ve planlamaları genellikle "dış düşman" veya

"iç düşman" tanımlarına göre şekillenmiştir. Emperyalist yayılma durumunda bir dış düşman icat etmek temel taktik olmuştur. Fazla güçlü olmayıp risklerden kaçan ve içe kapanmacı olan devletler, iç düşman tariflerine daha çok başvurmuştur. İç-dış tehditlere, yakın-uzak tehdit algı ve tanımlamaları eşlik etmiş ve birbirini tamamlar şekilde kullanılmıştır.

Soykırım zihniyeti, karşısındaki tüm toplumu tehdit olarak görür. Tehdit propagandası bir soykırım propagandası ve hazırlığıdır. Toplumsal psikolojiyi yönetmenin yöntemlerine sarf edilen enerji, soykırım uygulaması için sarf edilen çabadan daha az değildir. Toplum terörize edilir, militarist zihniyet aşılanır ve soykırıma hazır hale getirilir.

Şiirde, yazıda, şarkıda, havada, suda, her taşın altında terör vardır! Bunun anlamı soykırımın her alanda uygulanacağıdır. Bir ses, bir bakış, bir işaret bile soykırım için kolaylıkla gerekçe olur. Küçük-büyük, kadın-çocuk, yaş-kuru demez; sonuç alıcı oluncaya kadar hiçbir ahlaki, hukuki ve siyasi engel tanımaz. Propagandayla başlayan hazırlık süreci komplolarla ve şiddet uygulamalarıyla sürdürülür. Okullar, kitaplar, gazete ve televizyonlar, ibadethaneler, hastaneler, hapishaneler vb her şey bunun için kullanılır.

Tehdit algısı ve tanımlı soykırım yöntemleri açısından belirleyici olur. Fiziki, kültürel veya diğer soykırım yöntemleri buna göre belirlenir. Devletlerin amaç ve hedefleri görünenin ötesinde analiz edilebilirse soykırım tehlikesi çok önceden görülebilir. Soykırım hazırlığı sadece propagandadan oluşmaz. Karar süreçleri uygulama safhasında genellikle komplocu bir tarza bürünür. Genellikle de hazırlık süreci birçok soykırım uygulamasını kendi içinde barındırır. Kimi zaman doğrudan fiziki soykırım uygulanırken kimi zaman diğer yöntemlerle sonuç alınmaya çalışılır ve

eğer sonuç alınmazsa tüm uygulamalar fiziki soykırımın zemini olarak kullanılıp imha aşamasına geçilir. Aslında soykırım 'geliyorum' der. Fakat yapılan hazırlıkları anlamayanlar soykırım uygulamaları kapısına dayanmaya kadar ne olup bittiğini de anlamaz, hatta çoğu zaman katledilirken bile niçin katledildiklerini anlamazlar. Şêx Said isyanına katılmış ve soykırımdan kurtulmuş Palu-Atik köyünden (Hatyek) yaşlı bir Zaza'nın anlattıkları bu durumu ifade etmektedir.

"Züver başta olmak üzere köylerimizi yaktılar. İnsanlarımızı öldürdüler. Biz askerlere bir şey yapmamıştık. Köylerimizi niye yaktılar, bizi niye öldürdüler anlamadık. Sonra insanları tutuklayıp idam etmek için Elazığ'a götürdüler, kimisini yolda öldürdüler. Ben de dağa çıktım. Sonradan öğrendim ki bir isyan başlatmışız!"

1925 'Şark Islahat Planı' kapsamında olduğu gibi ince detaylara varıncaya dek hesaplanmış, sınırsız bir soykırım kararı uygulanırken bunun farkında olmamak en büyük acıydı.

Soykırımın başladığı dönemde soykırımı anlamak bir yana 90 yıldır sürdürülmesine rağmen bugün bile soykırımı herkes anlayabilmiş değildir.

Soykırım için yapılan hazırlıklar Osmanlı İmparatorluğunun hasta yatağına düştüğü döneme denk gelmektedir. Osmanlı'yı hasta adam olarak tanımladıktan sonra İngiliz ve Rus devlet adamları bir araya gelip tartışılar; "Bu hastaya doktor gibi mi mirasçı gibi mi yaklaşmalıyız?" İngilizler soruyu 'mirasçı olmak' biçiminde yanıtlar ve Ruslar da bu konuda hemfikir olur. Hasta adam 1. Dünya Savaşı sonunda ölünce Türkler küçük bir Türkiye ulus devletine mahkum edilirken diğer halkların boyuna soykırım yaftası asılır. Önce Ermeniler ve Rumlar, sonra Kürtler...

Tek tip bir ulus yaratmayı, ulus-devlet kurmayı hedeflemek, halklara

karşı soykırım hazırlığı yapmak demektir. Fakat bin yıllık kardeşlikten soykırım beklemeyenler yanılmışlardır. Hazırlığı anlamadıkları için soykırımı da anlamışlardır.

Soykırım anlaşılmadan karşısında durulamaz ve boşa çıkarılamaz. Bu durumda soykırımın zihinlerde yarattığı etki milyonlarca insanın öldürülmesinden daha korkunç ve silinmez izler bırakır. Bu izlerin ne kadar derin olduğunu, siyah derili bir insanın sorusu basitçe anlatır: "Hiç kendine beyaz diyen bir beyaz derili insan gördünüz mü? Neden beyazlar kendine beyaz demez?"

Beyazlar kendine beyaz demez ama siyahlara, kızillara, dünyanın ötekilerine isimler takarak kendisini farklı kılar, dünyanın efendisi ilan eder. Bu çok önemli değildir. Asıl önemli olan 'ötekilerin' kendini öteki görmeye başlaması, kendini 'beyazların' gözüyle görmesidir. En büyük soykırım budur işte! Zihinsel kırım, öz benlik kırımı, öz irade kırımı, öz bilinç kırımı, öz kimlik kırımı...

Yıkılan kentlerin yeni kimliği: Kültürel soykırım kampları

Soykırımın bugün vardığı düzey katliamlar ve faşizan baskılar eşliğinde Kürdistan kentlerini kırımdan geçirmek, yıktıkları ve göçerttikleri kentleri kültürel soykırım kamplarına dönüştürmektedir.

Geçmişte köyler göçertildi, bugün kentler göçertiliyor. Bunlar sadece Bakurê Kurdistan'da uygulanmadı. Başûrê Kurdistan'da da Saddam rejiminin uyguladığı Enfal katliamında da tüm kırsal alanlar hedef alınmıştı. Köyler göçertildikten sonra yeni toplu stratejik köyler oluşturulmuş ve buralarda denetime alınan halk üzerinde her türlü kültürel soykırım uygulaması geliştirilmişti. Üretim tamamen kopartılmış, işsizleştirilmiş halk çeteciliğe, koruculuğa, ajanlığa, fuhuşa zorlanmış; köyden göç edip kent büyüklüğündeki stratejik köy-

● **Kürtlerin manevi gücünü sınırsız bir direniş gücüyle pekiştirmesi zorunludur. Çünkü, Hitler gibi yıldırım savaşlarıyla üstümüze geliyorlar ve biz Yahudiler gibi maddi-para gücüne ve devletlerin yardımına sahip değiliz. Fakat bizdeki direniş kültürü her türlü maddi güçle donatılmış tüm soykırım saldırılarını parçalayacak kudrettedir. AKP-Saray yenilgisi Hitlerinkinden daha hızlı olacaktır.**

rekli cevap her yer ve zeminde verilir. Önemli olan bu direniş örgütünü ve planlı yürütmektir. CHP konusunda uyanık olunması gerektiğini belirttik. CHP yarın Alevi halkımızın hamiliğine de soyunmak istese AKP'yi soldan tamamlayan işbirlikçi çizgide olduğu hep akılda tutulmak kaydıyla bu soykırım projesini önlemeleri istenebilir. Böylece sorumluluk altına konulup hesap sorulabilir.

Öte yandan direniş evlerinde, çadırlarında uluslararası çapta bireysel ve kitlesel katılımları teşvik edecek komünler oluşturulabilir. Nasıl ki, her yıl Munzur festivali için on binler hatta yüz binler Dersim'e akıyorsa şimdi imha tehdidi altındaki Pazarcık yöresi ve tüm Alevi halkımız için Terolar'a yüz binlerin akınına sağlamak gerekir.

Direniş komünlerine dünya çapında tanınmış simaların ziyaretini sağlamak, yine çeşitli uluslararası sivil kuruluşların yerinde inceleme yapmasını, halkın kaygılarını dinlemelerini sağlamak önemli bir gündem oluşturacaktır. Yine Maraş katliamı ve günümüzdeki tehdidi işleyen dosyalar hazırlanıp direniş destekleyebilecek devrimci-demokrat çevrelere sunulabilir. Bu yönlü detaylı planlamalar Avrupa sahasında daha iyi örgütlenebilir.

Saldırının ve tehdidin büyüklüğüne karşı yapılması gereken en önemli çalışma ise gençlerin-kadınların her türlü gelişmeye hazır hale gelmesini sağlamak; saldırı açık hale gelmeden, önleyici ve caydırıcı direniş geliştirmek, buna rağmen saldırı sürdüğünde ise özyönetim anlayışına uygun öz savunma konumunu pekiştirmektir.

Zihniyette başarmak için basın-yayın tedbirleri

Sadece Sür'da değil Silopî, Cizir başta olmak üzere tüm direniş potansiyeli olan kentlerde 'dönüşüm' hedeflemekte, ülkeyi baştanbaşa kültürel 'gaz odaları ve insan yakma fırınları'na dönüştürmek istemektedirler. Bu konuda tereddüt göstermek telafi edilemez bir gecikme yaratır ki, toplumun bir bölümünün halen bu tereddütten arınmadığı düşünülürse direnişin zihniyet çalışmalarına ve basın-yayın boyutuna daha fazla ağırlık vermek gerektiği anlaşılıyor.

Çöktürme Planı tüm direniş odakları gibi basın-yayını da hedef kapsamına almış, şimdiden birçok saldırıyı düzenlemiştir. Fakat asıl saldırılarını henüz devreye koymuş değildir. Basın-yayının tümünden susturulması için komplo girişimleri eşliğinde özellikle Avrupa'da NATO gücünü kullanmak istemektedirler. Rejim temsilcilerinin yer yer yaptıkları açıklamalarda basın-yayını hedef göstermeleri ve Avrupa'ya 'serzenişte' bulunmaları tıpkı Brüksel'deki çadır olayında olduğu gibi şizofrenik bir saldırı zihniyetinin ürünü olup muhtemel saldırıların habercisidir.

Olağan diplomatik girişimlerle sonuç alamadıkları için özel savaş yöntemleriyle basın-yayın alanına yöneleceklerdir. Ekonomik saldırıları da aynı planın parçası olarak gündeme almış durumdadırlar. Bunlara karşı hukuki bahaneleri ortadan kaldırmaktan yedek güç ve olanak oluşturmaya dek çok yönlü tedbirlere ihtiyaç vardır. Almanya'daki tutuklamalar bir ön saldırı dalgası olarak neler yapabileceklerini göstermektedir. Paris katliamından çık-

ılan sonuçların her an göz önünde bulundurulması ve buna göre tedbir-direniş dengesinin oluşturulması önem kazanmaktadır.

Soykırımı parçalayacak direniştir

Soykırımı karşı direniş örgütlemek çok yönlü bir sanattır; savaş sanatlarının en bilinçli, hızlı, planlı ve yoğun olanıdır. Bilinç gerektirir, çünkü soykırımın farkında olmayan soykırımı karşı direnemez. Farkında olmak ise, soykırımın hazırlık aşamalarını ve yöntemlerini kavramayı, buna göre bir propaganda-ajitasyon ve örgütlenmeyi zorunlu kılar. Hız gerektirir. Çünkü soykırım rejimi, dünyanın tüm teknik ve maddi olanaklarını sonuna dek kullanarak 'yıldırım imha' hareketleriyle sonuç almaya çalışırken, buna karşı yavaş işleyen, ağır, hantal bir direniş yenilmeye mahkûm olur. Plan gerektirir. Çünkü soykırımın en temel taktiği provokasyondur. Hazırlıksız, zamansız ve tüm gücü yok ettirecek çıkışlar yaptırarak erkenden ezme çalışırlar. Plan, soykırım hazırlığına karşı direniş hazırlığıdır; ne kadar mükemmel görünse de direniş içinde yer yer plan değiştirmek tüm büyük savaşların temel kuralıdır. Bir yerde çok iyi direnirken bile bazen taktik değişikliğine gidilmesi daha büyük kazanımları hazırlar. Son olarak direniş muazzam bir yoğunluk gerektirir. Çünkü; zayıf, etkisiz, kesintili ve parçalı direnişler soykırım saldırılarını güçlendirir.

21. yüzyıl soykırım rejimi olan toplumkırım çağı tüm araçlarıyla takviyeli bir özel savaş şeklinde yürütülmektedir. Buna karşı içgüdüsel tepkiyle sadece hayatta kalma anlamına gelebilecek bir direniş sergilemek, peşinen soykırımı teslim olmak anlamına gelir. Hayatta kalmayı başarmak soykırımı karşı en ilkel ve güdüsel bir tepki biçimi olup günümüzde işbirlikçiliğin ve ihanetin meşrulaştırılması teorisi olarak ileri sürülebilmektedir.

Soykırımı önlemek için hayatta kalma

stratejisi daha fazla intikam için, daha fazla düşmanı püskürtmek için, daha fazla direniş büyümek içinse bir anlamı olabilir ve bu anlayış zaten bağrında ölüm dahil her türlü bedeli göze almayı barındırır. Fakat ne olursa olsun, her şeye rağmen hayatta kalma arayışı, can derdine düşmüş korkakça ve düşküncü bir yaşam peşinde koşmak anlamına gelir ki soykırım rejimi böylesine kölece yönetilebilecek insan kılıklı mahluklar yaratmak için vardır.

Bilinç, hız, plan ve yoğunluk özgürlük tutkusuyla gelişebilecek insani yeteneklerdir. Özgürlük karşısındaki tehdit ne kadar büyükse ona karşı direniş de o kadar büyük olmak zorundadır. Direniş büyük yapan özellikler bu dört temel Önderlik özelliklerinden ileri gelir.

Saldırıların tümü kademeli olarak uygulanırken direniş cephesinin de kademeli olarak kendini örgütlemesi zaruri olmuştur. Fakat bazen plan dışı olarak toplumsal direnişin parçalı gelişmesi enerji kaybına yol açmıştır. Soykırım rejimi 'böl, parçala, imha et' tarzında bir strateji izlerken, halkların ortak direniş cephesine kavuşması hayati önemdedir. Bu anlamda Halkların Birleşik Devrim Hareketi'nin (HBDH) kurulması tarihi bir adım olmuştur. Ülkede, Türkiye'de ve yurtdışı sahalarda nasıl bir direniş ortaklığının geliştirileceğine dair, Rojava ve özellikle de Kobanê direnişinde yakalanan ortak ruh, gerekli perspektifi oluşturmuştur. O zihniyeti ve ruhsal ortaklığı yakalamak her şeyden daha önemlidir. Gerisi taktik planlamalar ve koordineyi sağlamak kapsamında görülebilir.

Halkların direnişini ortaklaştırmak kadar bölgeler ve topluluklar arasında da doğal takip ve ortaklaşma ruhunu da yaratmak gerekiyor. Bir yerdeki yoğun direnişe karşı başka bir yerde hiç ses çıkmaması bir yönüyle toplumsal psikolojiyle açıklansa da devrimciler açısından esasen örgütsüz duruşun ve dağınıklığın ifadesi olmaktadır.

Günümüz açısından örgütlülüğün

hızla gelişmesi tehlikelerin yeterince görülmesine bağlıdır. Önder Apo, "Ortaya bir yılan atılsa etrafında rahatça durabilir misiniz?" sorusuyla farkındalığın önemine dikkat çeker.

Bir bölgede saldırı ve direniş varken diğer bir bölgede sessizliğin olması, 'bana dokunmayan yılan bin yaşasın' anlamına gelir ve sıranın hızla kendisine gelmesinden başka sonuç yaratmaz. Ayrıca, 'Biz direnirken filan bölge destek veremedi, şimdi biz niye onlara destek verelim' gibi çok çarpık yaklaşımlara girilemeyeceğine göre her yerde, her şekilde gelişen direnişlere katılmak ve onu büyütme soykırım karşısında yutulmanın tek güvencesidir.

Soykırımı karşı korunmanın tek yolu öz savunmadır

Soykırımı karşı toplumsal-kültürel direniş ve öz savunma dışında toplumun kendini koruyabilmesinin başka yolunun olmadığı tarihsel gerçeklikle kanıtlanmıştır. Bunun için soykırımın ve sonuçlarının bilince çıkarılmasının önemine bir başka açıdan da bakabiliriz:

Soykırımın en etkili sonuçları unutmak, benzeşmek, farkında olmamak kavramlarıyla sıralanırken Dori Laub çarpıcı bir tespitte bulunmuştur: "Soykırım geride hiç tanık bırakmaz!" Çünkü: "Tam da olayın içinde olma durumu... Taniğin -yani olayın meydana geldiği totaliter ve insanlıktan çıkaran referans çerçevesinin dışına çıkabilecek ve olayın gözlenebileceği bağımsız bir referans çerçevesi sunabilecek birisinin bulunması fikrini düşünülemez hale getirmiştir."

Yahudi soykırımı üzerinden incelemeler yaparken böylesi bir sonuca ulaşıyorsa söz konusu Kürtler (Yahudiler yok edilirken onlara Yahudi deniliyordu, Kürtler yok edilirken Kürt olduklarının bile inkar edilmesi) olunca ne denilmez ki!

Dori Laub şöyle devam eder: "Kişinin işitilme, bir özne olarak tanınma, yanıt alma umuduyula 'sen' diyebileceği bir

öteki yoktur artık. Dolayısıyla soykırımın tarihsel gerçekliği, hitap olanağını, başvurma veya danışma olanağını felsefi olarak söndürmüş bir gerçeklik haline gelmiştir. Ama insan 'sen' dediği birine danışmadığında, kendisine bile 'sen' diyemez. Soykırım bu şekilde insanın kendi kendisine tanıklık edemediği bir dünya yaratmıştır."

İnsan kendisini dinleyebilecek, anlayabilecek birilerine ihtiyaç duyar. Tanıklığına tanık olabilecek birilerinin yokluğu hissi, Tanrının ve insanın öldüğü hissidir.

Şikayet bile, çocukça da olsa kendisinin ve başkalarının var olma halidir. Burada aslında bir yanıt alma umudu vardır; başkalarının varlığına inanmadan şikayette bile bulunulamaz. Yakınında veya uzağında, bugün veya yarın, dinleyecek, anlayacak, paylaşacak kimse yoksa sen de yoksundur. Felsefik bitiş anıdır bu an. Bu nedenle soykırımı karşı, toplumsallığın ve ona olan inancın korunması dışında bir seçenek yoktur.

Soykırımı yenecek güç özgürlük ahlakı, zihniyeti ve ruhudur. Bunun söze ve eyleme gelmiş hali olarak öz savunmaya dayalı özyönetim direnişidir.

1996 yılında İsrail Cumhurbaşkanı Ezer Weizmann, Alman Parlamentosuna hitap ederken: "Hepimiz bir anı ve dua halkıyız. Sözcükler ve umut halkıyız" diyordu. Bugün de Kürt halkı bir umut halkı haline gelmiştir. Fakat bu yetmez. Weizmann devamla, "Ne imparatorluklar kurduk, ne kale ve saraylar inşa ettik. Yalnızca üst üste sözcükler yerleştirdik. Fikirler oluşturduk" derken Yahudiliğin temel stratejik dayanaklarından biri olan manevi-ideolojik gücüne vurgu yapmış oluyordu.

Kürtlerin manevi gücünü sınırsız bir direniş gücüyle pekiştirmesi zorunludur. Çünkü, Hitler gibi yıldırım savaşlarıyla üstümüze geliyorlar ve biz Yahudiler gibi maddi-para gücüne ve devletlerin yardımına sahip değiliz. Fakat bizdeki direniş kültürü her türlü maddi güçle donatılmış tüm soykırım saldırılarını parçalayacak kudrettedir. Hitler'in 'yıldırım savaşı' hızla sonuç almış, aynı hızla da durdurulmuş ve yenilmişti. AKP-Saray yenilgisi ise Hitlerinkinden daha hızlı olacaktır.

Önderliğin varlığı Ortadoğu ve insanlık için bir şanstır

Besê Erzincan

Önder Apo, kişiliğini sistem karşıtlığı temelinde büyük bir iç mücadele ile oluşturmuştur. En temel özelliklerinden biri ise kapitalist modernitenin köleleştirilen yaşam tarzını güçlü çözümlenmesi, buna karşı alternatif yaşam tarzını yaratabilmesidir. Pratikleşen önderlik gerçeği ezilenler açısından direniş ve özgür yaşamının en somut örneğini oluşturmaktadır.

Önderliğimizin alternatif yaşam tarzını oluşturma süreci sürekli devam ederek gelişmekte, kapsamlılaşmakta ve derinleşmektedir. Bu durumda, önceliklerin doğru tespitiyle, stratejik ve taktik yaklaşımların yerinde ve zamanında iç içe bir mücadele ile geliştirilmesi durumu sözkonusudur. Bu tarz ile uzun vadeli stratejik amaçlar için çok esnek bir şekilde taktik uygulanabilmektedir. Zaman ve mekan olguları değerlendirilerek esneklik, çok boyutluluk temelinde, son derece sabırlı, inatçı, inançlı bir yaklaşım sergilenmektedir. Önderlik tarzında radikalizm, dogmatik bir şekilde ilkelere kendini kelepçeleme tarzında değildir. En olmaz denilen bir noktada kendine yüklenme, çözüm iradesini kendisinde görme durumu söz konusu olabilmektedir. Atılcı, dinamik bir ruh, yaratıcılık ve zenginlikle pratikleşmektedir.

Önderliğin İmralı'daki duruşunu bilsel bir bakış açısı ile değerlendirildiğinde daha güçlü anlamak mümkün olabilmektedir. Önderlik tarzındaki direnişçilik, tarihsel olarak daha önce yaşanan deneyimlerden, bu yönü ile daha farklıdır. İmralı sistemine rağmen insanlık sorunlarına kapsamlı cevap olma söz konusudur. Bu yönü ile emsalsiz bir direniş temsil ettiğini söyleyebiliriz. İmralı duruşu tarihsel bir direnişçilik kadar bağırında özgürlük eksenli çözüm iradesinin ortaya çıkışını görkemli bir yaratıcılık, akıl, inisiyatif ile temsil etme özelliğine de sahiptir.

Önderliğin direnişindeki bu çarpıcı farkın kaynağı ideolojiktir. Özgürlük paradigmasında demokratik, özgürlükçü ve ekolojik temeller iç içe ve bütünlüklü değerlendiriliyor. Önderlik gerçekliği öncülük özelliğini de bu nedenle kazanmakta ve örnek alınması gereken bir hakikat olarak insanlığın önünde durmaktadır.

Bu öncülük hakikatinde kadın özgürlüğüne yaklaşım son derece çarpıcı ve farklıdır. Kadın özgürleşmesi tüm çalışmaların önünde ve tüm çalışmaların içine yerleştiriliyor. Böylelikle önderlik gerçeğinin farkı kadın ve toplumun özgürleştirilmesinde, eşitlik ve adalet arayışında belirgin farklılık olarak kendini ortaya koyabiliyor.

Önderliğimizin, Kürt sorununun çözümlenmesinde barış ve müzakere yöntemine yüklediği anlam stratejiktir. Koşul-

Halkları, kadınları, ezilenlerin tümünü, doğayı metalaştırarak elinde tutmak isteyen devletçi, iktidarcı bir uluslararası sistem ile karşı karşıyayız. Önderliğimizin özgürlük savaşımı ise tam bunların karşısında bir arayış ve alternatif çözümü hedefliyor. Kadın özgürlükçü, demokratik, ekolojik bakış açısı egemenler açısından ciddi bir kaygı ve korku yaratıyor. Dolayısı ile İmralı tecridine karşı devletlerin duyarsızlığı, tepkisizliği oldukça anlaşılabilir.

ların tüm zorluklarına, sistemin köleleştirici tüm yaklaşımlarına karşı Önderlik kendi tarzı ile bir direniş gerçekleştirmiştir. Çünkü Kürdistan'da tarihsel olarak bir çok farklılığın iç içe bulunması durumu söz konusudur. Kürdistan'ın coğrafik olarak zenginliği, görünürde 4 devlet tarafından sömürü altına alınmasına rağmen özünde günümüzde küresel hegemonik güçler tarafından derinlikli sömürü altında tutulması gerçekliği yadsınmamaktadır. Kürdistan'ın sömürgeleştirilmesi, kapitalist modernitenin ulus devlet ve iktidar aygıtları ile toplumun kılcal damarlarına kadar kendisini yaygınlaştırdığı bir döneme denk düşmektedir. Dolayısı ile İmralı duruşunun tarihsellik, güncellik ve zaman-mekan ile de bağlantısı kurulduğunda farklılığı daha fazla görünür olmaktadır.

5 Nisan sonrası Önderliğimizin tutumu da bununla bağlantılıdır. İmralı'da onurlu bir barışın sağlanması, halkların kardeşliği ve demokratik temelde bir çözüm için çok büyük bir çaba gösterilmiştir. Buna karşılık Türk devleti Önderliğimizin

onurlu barış eksenli çözüm önerilerine karşı samimiyetsiz, oyalayıcı, iki yüzlü bir temelde yaklaşmış, Kürt halkının inkar ve imhasını planlamaktan asla vazgeçmemiştir. Katliamcı ve sömürgeci yüzünü artık saklamadan saldırılarına başlamıştır. Önderliğimiz devletin oyalamacı siyasetini artık kabul etmemiş ve tutum sahibi olmuştur. 5 Nisan ile birlikte Önderlik ile görüşmeler kesilmiş, TC devleti ve AKP iktidarı Kürtlere karşı inkar ve imha politikalarını pratikleştirme amaçlı uygulamaya koymuştur. Buna karşı Önderliğimizin direniş ve özgürlük tutumu ise devam etmektedir.

Önderlik öncü kişiliği, yaşam tarzı ve felsefesi ile tüm halka mal olmuş tarihsel bir kişiliktir. Önderliğin özgürlük duruşu kendi öz gücüne, bilincine dayanarak özgür kişiliği yaratması ve bunun dalga dalga Kürdistan'a mal etmesiyle daha da büyümektedir. Bu temelde özgür kişilikler ve özgür toplum yaratımı anlamında Ortadoğu da Kürtler, çok canlı ve çekici bir toplumsal örnek durumundadır.

Önderliğin, kadınların ve halkımızın özgürlüğü iç içe geçmiştir

Esaret koşullarında Önderliğe yaklaşım hukuk dışı, keyfi, siyasal gelişmelere ve konjoktüre göre değişmektedir. Bu yaklaşım uluslararası komplotan bu yana devam etmektedir. ve hiç bir zaman hukuk kuralları gereğince işletilmemiştir. Bu yönü ile dönem dönem değişiklikler olsa da hep tecrit altında tutulmuştur.

5 Nisan 2015 tarihi itibarı ile de Türkiye Cumhuriyeti kendi kanunlarını bir kez daha çiğneyerek Önder Apo'yu ağır bir tecrit altına almıştır ve bu durum halen devam etmektedir. Türkiye de barışı getirebilecek tek etkili güç Önder Apo'dur. Bu bilinmesine rağmen Türkiye'nin savaş yanlısı tutumu en fazla da Önderliğe uygulanan ağır tecrit ile kendini yansıtır. Ağır tecrit uygulamaları ile bir halkın önderine böyle yaklaşılamaz. Bu yaklaşım Kürt halkına yaklaşımdır. Kürt kadınları ve halkı açısından ise bu durum asla kabul

edilemez.

Bu nedenle KJK olarak, 2016 yılında Önderliği sahiplenme, Önderliğin özgürleşmesi temelindeki örgütsel ve eylemsel çizgimizi büyütme kararlılığı ve planlamalarımız çalışmalarımızın ana eksenini oluşturmaktadır. Kadın hareketimiz tüm alanlarda bu temelde bir mücadele ve çalışma içerisinde olacaktır.

2016 yılında Önderliğin özgürleşmesi mücadelesini; Kürt halkının statüsünü elde etmesi, kadınların özgürleşme sorunlarına çözüm bulunabilmesi ve demokratik ulusun yaşamda tüm boyutlarıyla inşa edilmesi temelinde birlikte ele alıyoruz. Mücadelemiz bu anlamda bütünlüklüdür ve birbirini etkilemektedir. Direniş ve öz savunma, inşa çalışmalarının bütün Kürdistan'da geliştirilmesi ile daha güçlü bir anlam bulacaktır. Çünkü yaşamın her alanında kendi kendimize yeter bir duruma gelmeden direnişimizi de sürekli kılabilmemiz son derece zordur.

KJK olarak kadın öncülüğünün gelişimi temelinde yapılacak çalışmalar ile Önderliğimizin özgürleşmesi daha da yakınlaşacaktır. 2016 yılındaki kadın özgürlük mücadelesi bu nedenle son derece yoğunluktur. Önderliğimizin, halkımızın, kadınların özgürlük mücadelesi bizim açımızdan iç içe geçmiştir. Biri olmadan diğeri olamaz. Her bir hedefimiz diğer hedefimize ulaşmada bir köprü rolünü oynar ve birbirini besleyecek enerjinin ve aktivitelerin oluşumuna yol açar. Gelişim hızını artırır.

Avrupa'nın sessizliği büyük suçluluğundandır

Uluslararası sistemin Önderliğe yaklaşımları son derece ideolojiktir. Önderliğin düşünce ve yaşam tarzına karşı bu güçlerin çok derin bir karşıtlığı söz konudur. Özellikle de Ortadoğu'da emperyalistlerin planlamalarında Kürtlerin statüsüz bırakılması ve halkların birbirine karşı kullanılarak zayıf düşürülmesi stratejisi, temel strateji durumundadır. Özgür Kürt bireyinin gelişimi temelinde, Kürt halkının statüsünün elde edilmesi mücadelesinin engellenmesi için her türlü karşıt planlamaları geliştirmektedirler. Kürdistan'ı hakimiyet altında tutan Türk, Arap ve Fars egemenlerinin de en büyük korkusu Kürtlerin özgürleşmesidir. Bu sömürgeci devletler, Kürtlerin özgürleşmesi ve statüsünü elde etmesini adeta kendi bitişleri olarak algılamaktadırlar.

Bu anlamda küresel sermaye güçleri ile mevcut bölgenin hakim devletleri ortak çalışmaktadır. Kapitalist modernist sistemin kendi çarkı içindeki çelişki ve çatışmalar daha fazla kâr elde etme ve rant kapma savaşı olarak gelişmektedir. Ancak ezilenlerin özgürlük mücadelesine karşı bu güçler ortak tavır alabilmektedir. Mevcut sistem, sömürü dengelerinin ve iç düzenlerinin bozulmaması için ortak hareket etmektedir. Ortadoğu da Kürtlerin özgürleşme mücadelesi, egemen sistem

Önderlik öncü kişiliği, yaşam tarzı ve felsefesi ile tüm halka mal olmuş tarihsel bir kişiliktir. Önderliğin özgürlük duruşu kendi öz gücüne, bilincine dayanarak özgür kişiliği yaratması ve bunu dalga dalga Kürdistan'a mal etmesiyle daha da büyümektedir. Bu temelde özgür kişilikler ve özgür toplum yaratımı anlamında Ortadoğu da Kürtler, çok canlı ve çekici bir toplumsal örnek durumundadır.

Önderliğimiz sadece Kürt halkının önderi değil, evrensel bir önderliktir. Önderliğin şahsında somutlaşmış olan özgürlük hakikati, insanlık değerlerini güçlü bir şekilde temsil etmektedir. İnsanlığın kurtuluş şifreleri Önderliğin yaşam tarzında, en son savunmalarında ortaya koyduğu Demokratik Modernite zihniyetinin sistemleşmesi gerçeğinde yatmaktadır. Dolayısı ile Önderliği tüm insanlığa tanıtmak, savunabilmenin en temel aracı olmaktadır.

açısından başta ekonomik çıkarları olmak üzere siyasi hakimiyetlerinin zayıflaması açısından da bir tehdit olarak görülmektedir.

Dolayısı ile başta Bakurê Kurdistan'ın sıkı bir şekilde baskı altında tutulması olmak üzere, tüm Kürt halkının haklarının verilmemesi, sömürülmesi konusunda uluslararası güçlerin tarihsel bir işbirliği vardır. Egemen sistem Kürdistan'ın her parçasında kendi çıkarları temelinde belli bir planlama ile hareket ediyor. Bakurê Kurdistan parçasının hem coğrafik ve nüfus olarak en büyük parça olması hem de Türkiye'nin bir NATO devleti olarak Ortadoğu ülkeleri ile Avrupa devletleri arasında bir tampon rolü oynaması durumu daha da hassaslaştırıyor. Bakurê Kurdistan'ın konumu, durumu bu hali ile belirleyici bir pozisyon haline geliyor. Ayrıca Kürdistan'ın enerji ve petrol hattında olması, egemen devletlerin Kürdistan üzerindeki sömürgeleştirme politikasını sessizce ve ortaklaşarak yürütmelerinin en temel nedenini oluşturuyor.

Önderliğin stratejik özgürlükçü duruşu ile Kürt halkının özgürlük mücadelesindeki yaratıcı öncülük misyonu Avrupa'nın tecride karşı sessizliğinin en temel sebebidir. Önderliğin Kürtleri özgürleştirme yaklaşımı asla kabul edilmiyor. Egemenler karşılarında köleşmiş bir Kürt gerçekliği görmek istiyorlar. Önder Apo'nun Kürtler üzerindeki etkisi ve yayılma alanı göz önüne getirildiğinde ise Önderliğin etkisiz kılınmasını en çok da bu güçler istemektedir. Bu nedenle İmralı tecridine karşı da kayıtsız ve tepkisiz kalmaktadırlar.

Halkları, kadınları, ezilenlerin tümünü, doğayı metalaştırarak elinde tutmak isteyen devletçi, iktidarcı bir uluslararası sistem ile karşı karşıyayız. Önderliğimizin özgürlük savaşımı ise tam bunların karşısında bir arayış ve alternatif çözümü hedefliyor. Kadın özgürlükçü, demokratik, ekolojik bakış açısı egemenler açısından ciddi bir kaygı ve korku yaratıyor. Dolayısı ile İmralı tecridine karşı devletlerin duyarsızlığı,

tepkisizliği oldukça anlaşılırdır. Bu çok bilinçli bir tutum olmaktadır. Kürt sorununun çözülmesini bu güçler istemiyor. Bölgede Kürt sorununun varlığı ile diğer devletli halklara karşı Kürtler adeta bir tehdit unsuru olarak kullanılmak isteniyor. Milliyetçilik kısırtılarak halklar birbirlerine karşı kullanılıyor, tüm halklar zayıf bir pozisyonda tutularak egemen devletlere bağlı bir pozisyona getiriliyor.

Önderliği insanlığa tanıtmak savunabilmenin en temel aracıdır

Önderliğin demokratik ulus modeli bu anlamı ile kabul edilmiyor. Tüm bunlar tecride karşı uluslararası güçlerin kayıtsız, duyarsız tavırlarının sebebinde de ortaya koymaktadır. Avrupa devletleri Kürt halkının sömürgeleştirilmesinin asıl mimarlarıdır ve suçludurlar. Sessizlikleri, büyük tarihsel suçlarından dolayıdır. Uygur, demokratik, ileri ülkelerin görünen yüzü ile hakikatleri birbirine çok terstir. ABD, Avrupa ülkeleri ve uluslararası büyük güçlerin hakikatlerine bakıldığında altında yatan gerçeklik çok korkunçtur. Katliamlarla yüklüdür. Bu ülkeler sömürgeleştirdikleri halkların, kadınların emekleri ile inşa edilmiştir. Dolayısı ile sessiz kalmaları egemen, sömürgeci karakterleri ile ilgilidir. Bizim görevimiz ise bu gerçekliği eylemlilikler, çalışmalarımızla ortaya çıkarmak ve mücadele etmektir.

Önderliğin ağırlaştırılmış, mutlak tecrit içindeki durumuna ilişkin öncelikle bütünlüklü, kapsamlı, çok yönlü çalışmalar içinde olmamız ve bunun sürekliğini yakalamamız gerekiyor. Önderliğin özgürleşmesi çalışması ile inşa çalışmalarını mutlaka iç içe yürütmeliyiz. Esas çalışmamız Kürt halkının örgütlenirilmesi, eğitilmesi, eylemsellik içinde olabilesidir. Kendi özgür yaşamımızı, sistemimizi kurmadan yapılacak çağrılar çok sınırlı bir etkisi olabilir. Kaldı ki, çözümü dışarıdan beklemekle değil öncelikle kendi aklımız ve ellerimizle yapacağımız çalışmalarla başarıyı yakalayabiliriz.

Yapılması gereken asgari zihinsel, örgütsel, eylemsel çalışmaları doğru düzgün yapmayı daha sonra şikayet edip yeterli sonuçları alamıyoruz, demek gerçekçi bir yaklaşım olmaz. Özgürlük tarihimizden de çok iyi bilmekteyiz ki yapılması gereken devrimci çalışmalar doğru bir tarz, yöntem ve üslup ile ele alınıp pratikleştirildiğinde güçlü sonuçlar alabiliyoruz. Bunları doğru bir temelde gerçekleştirdikten sonra ancak dünya kamuoyuna çağrılarımız yerini bulur. Anlamalı olur.

Uluslararası kamuoyunun, toplumun duyarlı hale getirilmesi temelinde Önderliğin tecridine karşı durmak, diplomasi, siyasetten, eylemselliğe kadar bir yaklaşım içinde olmak da en temel çalışmalarımızdandır. Dünyadaki ilerici, sosyalist, demokrat güçlerle her anlamda ittifak halinde olmak ve tüm du-

yarlı kesimleri harekete geçirmek önemlidir. Devletler ile de görüşmeler olabilir. Çağrılar yapılabilir. Ancak kamuoyunu duyarlı hale getirebilmek diplomasi çalışmalarını, eylemsel çalışmalarını etkili şekilde yürütmekten ve bu çalışmaların toplumsallaşmasını sağlamaktan geçmektedir.

Bu noktada Önderliğimizin tanıtılması da çok önemlidir. Önderliğimiz sadece Kürt halkının önderi değil, evrensel bir önderliktir. Önderliğin şahsında somutlaşmış olan özgürlük hakikati, insanlık değerlerini güçlü bir şekilde temsil etmektedir. İnsanlığın kurtuluş şifreleri Önderliğin yaşam tarzında, en son savunmalarında ortaya koyduğu demokratik modernite zihniyetinin sistemleşmesi gerçeğinde yatmaktadır. Dolayısı ile Önderliği tüm insanlığa tanıtmak, onu savunabilmenin en temel aracı olmaktadır. Bu, Önderliğin özgürlüğünü savunmak anlamına da geliyor.

Önderliğin tanıtılması, yaşamsallaştırılması, Önderlik düşüncelerinin savunulması en çok da yaratacağımız kadın kamuoyu ile daha fazla etkili, yaygın ve kalıcı olabilir. Kadınların daha hassas ve duyarlı, sorumlu yaklaşabileceğini düşünüyoruz. Önderliğimiz erkeğin elinde hırsızlayarak biriktirdiği, zalimane bir güce dönüştürdüğü egemenlikli iktidara karşı çok büyük bir savaş yürütmüştür ve yürütmeye devam etmektedir.

Uluslararası kamuoyunda da bir kadın duyarlılığının gelişmesi hayati önem-

dedir. Bu temeldeki kadın buluşmaları, ortaklaşmalar ve dayanışmalar içinde olmak, dünyanın tüm kadınları ile böylece bir iletişim ve çalışma içinde olmak sanıldığından çok daha fazla bir gelişmeyi, büyümeyi beraberinde getirecek ve Önderliğimizin içinde bulunduğu ağırlaştırılmış tecrit koşullarının gündemleşmesini de beraberinde getirecektir.

Bugünün dünyası iletişim ve teknikteki gelişmeler doğrultusunda daha da küçülmüş ve birbirini daha da etkiler pozisyona getirmiştir. Bu anlamı ile Ortadoğu'da yaşanan savaşlar, göçler tüm dünyayı etkilemektedir. Hiç bir ülke kendisini kriz ve kaostan kurtaramamaktadır. Avrupa ve ABD gibi süper güçler de bu krizden kendilerini kurtaramazlar. Onun için tüm ülkelerde barışın, ekonomik refahın, demokrasinin gelişmesi gereklidir. Biz de çağrılarımızı bu temel de yapıyoruz.

İnsanlığın kaos ve krizlerden kurtulması ancak hep birlikte olursa mümkündür. Ekonomik olarak görece 'refah' seviyesi yüksek ülkeler de kendilerini bu kaostan kurtaramazlar. Bu yüzden insanlığın kurtuluşu için birlikte çalışmak gereklidir.

Ortadoğu'da barışın tesisinde Önderlik çok stratejik bir role ve muhataplığa sahiptir. Önderliğimizin üzerindeki tecridin kaldırılması ve rolünü oynayabilmesi temelinde çok güçlü bir Kürdistan, Ortadoğu çözümü gerçekleştirilebilir. Dünyadaki küreselleşmiş savaşlara, göçlere, yoksulluğa, ekolojik krizlere, kadının yaşadığı çıkmazlara bir çözüm olunabilir.

Bu yüzden de Avrupa devletleri bu gerçekliklere göre hareket etmelidirler. Önderliğin varlığı Ortadoğu ve insanlık için bir şanstır. Bu şans doğru değerlendirilemezse sonuçlar sanıldığından daha vahim olabilir. Tüm dünya Önderliğimize karşı duyarlı olmalıdır. İmralı ağırlaştırılmış tecridine karşı tepkisiz ve duyarsızlık asla sorunları çözmezdir. Çağrılarımız da bu temeldedir.

Halkların Birleşik Devrim Hareketi

kazanmanın önünü açıyor

Halkların Birleşik Devrim Hareketi'nin (HBDH) kuruluşunu ilan etmesinin ardından, hareketin bileşenleri ile bir röportaj yaptık. Yaptığımız röportajda bileşenler konuya ilişkin görüşlerini açıkladı.

-Halkların Birleşik Devrim Hareketi olarak 12 Mart'ta kuruluşunuzu ilan ettiniz. Öncelikle şunu sormak istiyoruz. Neden böylesi bir günde kuruluşunuzu ilan ettiniz? Neden 12 Mart?

Ferzad Can (MLKP): Kamuoyuna yaptığımız açıklamada da belirttiğimiz gibi HBDH emperyalizme, kapitalizme, faşizme ve her türlü gericiliğe karşı oluşmuş devrimci bir harekettir. 12 Mart'ı tercih etmemizin temel bir nedeni, 12 Mart aynı zamanda askeri-faşist bir darbenin de yıl dönümüdür. Hakeza Suriye gericiliğinin, Qamişo'da Kürt halkına karşı gerçekleştirmiş olduğu katliamın da yıldönümü, aynı dönemde Gazi ayaklanmasının yıldönümü olması vesilesiyle böylesi bir günde bu açıklamayı yapmayı uygun gördük.

Cizir, Nisêbîn ve Sûr'da barikat direnişleri vardı. Açıklamanızda "AKP diktatörlüğü" kavramı çok dikkatimizi çekiyordu. Bundan sonraki süreçte başta gençler olmak üzere Kürdistan ve Türkiye'deki halklara çağrınız nedir?

-Özellikle Sûr, Nisêbîn, Cizir, Hêzê'de Kürt halkının ortaya koyduğu direniş şunu gösterdi; NATO'nun ikinci büyük ordusuna sahip sömürgeci, faşist düzenin hiçte yenilmeyecek bir durumda olmadığını gösterdi. İnaniyoruz ki, işçiler, emekçiler ve ezilen halklar olarak birlikte saf tutarsak bu faşizmi alt etmek mümkündür. Bunun koşulları vardır. Bu devrimci önderlik etrafında bir araya gelerek ve buna güç vererek bu sorunun da aşılacağına inanıyoruz.

-Önümüzde 1 Mayıs etkinlikleri var. Bu konuda görüşleriniz nedir?

-Mart ve Mayıs ayları takvimsel eylemsellikler sürecidir. Bu oluşumun demokratik siyaset alanında da karşılığını bulacağına inanıyorum. Kitle eylemlerinin çok daha canlı, dinamik kitlesel

kuruldu. Bu noktada şöyle yaklaşmak gerekiyor. AKP faşizmi çok ciddi bir saldırı dalgası başlatmış durumdadır. Halklarımıza her alanda bir saldırı başlattı ve bunu bölge çapında da yaygınlaştırıyor. Kuruluşumuzu 12 Mart'ta ilan ettik. Önemli bir tarihtir. Hem 12 Mart Gazi katliamının, hem de 12 Mart askeri diktatörlüğün yıldönümüne tekabül ediyor. Bu sefer faşist saldırı dalgasına karşı çıkabilecek ve atak bir şekilde halkların önünü açabilecek birleşik bir güç oluşturmak ve atılan bu karanlık adımın önünü almak gibi bir niyete sahibiz. Bu nedenle birliği önemsiyoruz ve bu açıdan birliğin bütün bileşenleri değerlidir. Bu kapanmış ve bitmiş bir süreç değil, farklı güçlere de çağrılarımız var.

-Anladığımız kadarıyla bileşenler, belirtilen hareketlerle sınırlı değil? Bu konuda ne belirtmek istersiniz, Birleşik Hareketin dışında kalan güçlere nasıl bir çağrınız var?

-Tüm güçlere çağrımız açıktır. Ciddi bir saldırı dalgasıyla karşı karşıyayız. Esas düşmanımız bellidir. Bu düşmana

bir yükümlülüğümüz var. Ciddi bir eylemsellik süreci başlıyor. Bu baharda halklarımıza gerçek bir bahar getirebilecek ve devrimin önünü açabilecek öncü bir çıkış yapma iddiasına sahibiz. Bu öncü çıkış iddiasıyla bütün halklara, emekçilere, ezilenlere, Alevi toplumuza diyoruz ki; bulunduğunuz her alanda bu saldırı dalgası karşısında direnin ve atak bir mücadele içerisine dahil olun.

-Diğer bileşenlere de sorularımızı yönelttik. Sizin hareketiniz açısından bu birliğin önemi nedir? Türkiye ve Kürdistan için ne gibi kazanımlara yol açacak ve bundan sonraki mücadele hattına ilişkin ne söylemek istersiniz?

Şafak Kızıldere (THKPC-MLSPB): Öncelikle ben devrim mücadelesinde şehit düşen bütün kadın yoldaşlarımızı saygıyla anmak istiyorum. 30 Mart tarihi bizim için Maltepe Zindanlarında gelişen ilk birlik anlayışıdır. Kızıldere'deki Deniz, Yusuf ve Hüseyin'in idamını önleme mücadelesinde de ete kemiğe bürünmüştür. Türkiye devrimcileri olarak, bu ihtiyacı mücadele birliğinin bir mirası olarak görüyoruz. Bu birlik, bizim için Türkiye ve Kürdistan'da olmak üzere iki cephede cereyan edecek bir birliktir. Öncelikle Türkiye devrimini temel ve güncel olarak ele alan Türkiye halkının oligarşi ile çelişkilerini çatışmaya dönüştürecek, aynı zamanda silahlı devrim cephesini güncelleyecek ve güçlendirecek bir birliktir.

Halklarımızın birliktelik isteği, bölgesel çapta ve diğer ülkelerde devrimci birliği güçlendirecek bir vasıf taşımaktadır. Zaten biz Rojava'da da bu birlikteliği fiilen gerçekleştirmiştik. Bu birliği; iki ülke, iki devrim perspektifini atlamadan, kendi ülke ve halklarımızın somut ve güncel sorunları ekseninde devrim gündemli politik ve pratik bir birlik olarak ele alıyoruz. Biz THKPC-MLSPB olarak enternasyonalist bir hareketiz. Bu anlamda bölgesel olarak da Ortadoğu devrim cephesinin bir parçasıyız.

Bu birlik emperyalist güçler ve onların işbirlikçi faşist sömürgecilerine karşı bağımsızlık yanlısı, oligarşik diktaya karşı bütün halk serhildanlarının ve halk iktidarlarının demokratik temellerde kuruluşunu hedefleyen devrim gündemli bir birlikteliktir. Aynı zamanda faşist, sömürgeci TC oligarşisinin Kürdistan'da

temelinde de militan ve radikal bir halk hareketinin iç içe geçtiği savaşı ve barışçı mücadele yöntemlerinin konsolide bir tarzda reaktifte edildiği bir zemininin kurulmasıdır bu birlik. Başta da belirttiğimiz gibi bizim için aynı zamanda tarihsel bir önemi de var. Tarih 30 Mart 1972'yi gösterdiğinde, 30 Mart Kızıldere'de yazılmış bir savaş manifestosu var. Bu nedenle Kızıldere, anti-emperyalist, anti-oligarşik halk savaşının başladığı yerdir.

-Türkiye'de önemli bir gençlik potansiyeli var. Gezi direnişinden de bunu biliyoruz. HBDH'nin gençlere mesajı nedir?

-Gençlere mesajımız şudur, TC devleti oligarşisi ve bunun siyasi figüranı olan AKP, her gün imha politikalarını farklılaştırmaktadır. Terör yasalarından medya terörüne kadar, gözaltı ve tutuklamalarından sokak imhalarına kadar çok yönlü saldırılarını gerçekleştirmektedir. Bizler bu savaşın öncüleri olarak savaştan başka bir alternatifimizin olmadığını biliyoruz. Tüm oligarşi ve emperyalizme karşı olan kadınlarımızı, gençlerimizi, işçi ve emekçi halk kesimlerimizi, tüm devrimci ve yurtseverlerimizi THKPC-MLSPB saflarında savaşa ve devrime çağırıyoruz.

-HBDH'nin sizin için önemi nedir ve bundan sonrası için mesajlarınız nelerdir?

Kinem Yıldız (MKP): HBDH ile tarihi bir adım atıldı. Bu adım Türkiye ve Kuzey Kürdistan halkları için önemli ve büyük bir adımdır. Şu durum önemli bir gerçeklik olarak kendini göstermektedir. Geniş halk kitleleri ve yığınlar devrim istiyor. Radikal bir değişim ile devlet sisteminin paramparça olmasını, yeni bir yaşam ve düzenin oluşmasını istiyor. Bunun için de gerçekleşmiş ve pratikleşmiş olan HBDH bizler açısından oldukça önemlidir.

Daha geniş kitlelere ulaşarak, bire bir onları devrimin öznesi yapmak ve onların devrimi örgütleyebilmesi, sürekliliğini sağlayabilmesi açısından bu birliği kendimiz açısından acil bir görev ve sorumluluk olarak görüyoruz. Halkımızın da bu yönlü HBDH'nin saflarında yer almasını istiyoruz. Özellikle gençlerin, kadınların, emekçilerin, işçi ve köylülerin bire bir bu hareket içerisinde olmaları gerektiğini ifade ediyoruz.

Demokratik özerklik aynı zamanda Alevi halkını da savunan bir oluşumdur. Keza kadınların özgürlüğü açısından da önemli bir misyon oynuyor. Geleceksiz olan gençlere de gelecek vaat eden bir oluşumdur. Bundan dolayı diyebilirim ki, ulusal temelde Kürdistan'da başlayan direnişi Batı'ya taşımak gerekir. Bu oluşumun temel amaçlarından biri de budur. Kürdistan Devrimi'ni Batı'ya taşımaktır.

-Açıklamanızda çağrılar ve bundan sonraki sürece dönük vurgular da vardı. Bundan sonra hareketinizin tarihi misyonu ne olacak?

-Şöyle belirtmek gerekir ki, Gezi ve Haziran ayaklanması, HDP'nin 7 Haziran'daki başarısı faşist rejimin hesaplarını alt-üst etti. Bundan dolayı da başta Kürt halkı olmak üzere, ilerici, sosyalist ve devrimci hareketlere karşı topyekûn bir imha hareketi içerisine girildi. Devrimci bir önderlikten yoksun olmasından kaynaklı Gezi ayaklanması rejim tarafından bastırıldı. Önümüzdeki süreç emperyalist savaşlar ve devrimler çağıdır. Özellikle bölgemizde Kürdistan ve Türkiye cephesinde diyebiliriz ki, devrim her zamankinden daha yakındır. Birleşik bir devrimci önderliğin olmasından kaynaklı olarak, bu süreci devrimci bir sürece dönüştürme açısından sıkıntılar vardı. Bu anlamda devrimci örgüt ve hareketlerin bir araya gelmesi önemli bir sürece tekabül ediyor. Burada bir irade beyanında bulunduk, böyle bir birliği oluşturduğumuzu kamuoyuyla da paylaştık. Bundan sonraki süreçte, bu birlik içerisinde yer alan her hareketin üzerine düşen rolü oynayacağına inancımız tamdır.

Basın açıklamamızda da ifade ettiğimiz gibi halklarımız açısından bir alternatifsizlik durumu söz konusuydu. HBDH bu alternatifsizliği de ortadan kaldıracak bir oluşum. Bu süreçten sonra her devrimci hareket üzerine düşen rolü oynarsa buradan bir devrim sürecinin ortaya çıkacağına dönük inancımı ifade edebilirim.

-Türkiye'de Gezi direnişi vardı.

ve devrimci bir tarzda gelişmesine de ön ayak olacaktır. Sokaklarda da yan kısmını bulacaktır. Daha güçlü bir şekilde alanlara çıkılması ve aynı zamanda devrimci şiddet ögesinin de ön plana çıkarılması gereken bir süreçten geçiyoruz. Çünkü faşizm topyekûn bir saldırı içerisinde, Devrimci Hareketi ve Kürt Hareketini tamamen imhaya dönük soykırımcı bir politika izliyor. Bunun karşısında çıplak yumruklar ile durma dönemi artık kapanmıştır. Bunu görmek gerekiyor. Devrimci şiddet daha fazla ön plana çıkmalıdır. Doğal olarak daha fazla sokakların ve barikatların diliyle konuşmak gerekiyor.

Özellikle Kürdistan'da sokaklarda barikatların arkasında geliştirilen direnişin metropollerde de geliştirilebileceğine inanıyoruz. Özellikle Alevi halkımıza sesleniyorum. Çünkü demokratik özerklik aynı zamanda Alevi halkını da savunan bir oluşumdur. Keza kadınların özgürlüğü açısından da önemli bir misyon oynuyor. Geleceksiz olan gençlere de gelecek vaat eden bir oluşumdur. Bundan dolayı diyebilirim ki, ulusal temelde Kürdistan'da başlayan direnişi Batı'ya taşımak gerekir. Bu oluşumun temel amaçlarından biri de budur. Kürdistan Devrimi'ni Batı'ya taşımaktır.

-HBDH'nin içerisinde Kürdistan ve Türkiye'deki köklü devrimci hareketler var. Farklı dönemlerde birleşik cephe oluşturulmuştu. Ama özellikle bu sıcak gelişmelerin yaşandığı bu dönemde HBDH'nin ilanı ne anlama geliyor?

Ulaş (Devrimci Komünarlar Partisi): HBDH önemli bir konjonktürde

karşı ortak hareket edecek, onun bu saldırı dalgasını boşa çıkaracak bir tutum içerisinde olmak bu dönemin ruhuna uygun bir yaklaşım olacaktır. Bu dönemde yan yana gelmek, geleceği kazanmak açısından önemlidir. Bu açıdan bütün gruplara, bileşenlere ve bireylere çağrımız nettir. Gelin bir arada olalım ve bu faşizmi ezelim.

-Önümüzdeki dönemde yoğun bir etkinlik süreci var. HBDH aynı zamanda bir eylem birlikteliği olarak ortaya konuldu. Bu konuda Türkiye'deki halklara çağrınız nedir, önümüzdeki dönemde nasıl hareket edilmesi gerekiyor?

-Belirttiğimiz gibi bu süreçte ciddi saldırılar var ve eğer bu saldırıları boşa

Birleşik Hareket'in yapacağı eylem türleri, en geniş ittifakı içerisinde barındırabilecek kadar çeşitlilik içeriyor. Nisêbîn ve Sûr'daki direniş de bizim direnişimizdir. Gezi ve Artvin direnişi de bizim direnişimizdir. Bu açıdan gelişebilecek bütün direnişleri bir araya getirmek gibi bir yükümlülüğümüz var. Ciddi bir eylemsellik süreci başlıyor. Devrimin önünü açabilecek öncü bir çıkış yapma iddiasına sahibiz.

çıkarmak için ortak bir tutum içerisinde olacaksak, bunu birleşik bir hareket içerisinde yapmamız mümkündür. Birleşik Hareket'in yapacağı eylem türleri, en geniş ittifakı içerisinde barındırabilecek kadar çeşitlilik içeriyor. Nisêbîn ve Sûr'daki direniş de bizim direnişimizdir. Gezi ve Artvin direnişi de bizim direnişimizdir. Bu açıdan gelişebilecek bütün direnişleri bir araya getirmek gibi

uyguladığı savaşı Kürt ulusu lehine çevirecek, düşmanın militarist güçlerini boşa çıkaracak ve Bakur Kürdistanı'nın da özgürleşmesini hızlandırabilecek bir birliktelik olarak görüyoruz.

Şiddet ve karşıt şiddet sarmalı içerisine giren ülkemizde, silahlı propagandanın siyasi gerçekleri açıklama kampanyasında hak sınıfları lehine gündemleştirdiği, şehir ve kır gerillacılığı

-Kızıldere ve 1 Mayıs İşçi Bayramı için etkinliklerin gerçekleştirildiği dönemde geçiyoruz. Bu süreçte hareket olarak ne yapacaksınız ve buna dönük halka mesajlarınız nedir?

-Biz halkımıza şu çağrıyı yapıyoruz: Tüm kesimlerin bu mücadele içerisinde yer almaları ve bire bir özneleri olmaları gerekiyor. Bahar bizim açımızdan di-

renme ayıdır ve biz bunu devrime geçecek yolun da bir aşaması olarak değerlendiriyoruz.

Diğer devrimci örgütler ile de konuştuk. HBDH 12 Mart'ta ilan edildi. Hem Türkiye hem de Kürdistan'daki köklü devrimci hareketler HBDH'nin içerisinde yer alıyor. Öncelikle hareketin bu süreçte ilan edilmesinin önemi nedir?

Denizlerin, Mahirlerin ve İbrahimlerin başlattığı devrimci-demokratik Türkiye mücadelesini zafere götürmek için bugün bütün devrimci hareketler birleştiler. Dışında kalanlar var, onları da bu birliğe katılmaya çağırıyoruz. Çünkü, şimdi de bir dönemden geçiyoruz. 70'ler bir başlangıçtı. Demokratik Türkiye mi olacaktı, Faşist Türkiye mi? İşte şimdi bu soruya cevap verilecek bir final aşamasını yaşıyoruz.

demokratik güçler de demokratik özgür bir Türkiye ortaya çıkarabilmek ve bu temelde sorunları çözebilmek için mücadele ederek direndiler.

Bu 45 yıl içerisinde on binlerce şehit verildi. Büyük kahramanlıklar ortaya çıkarıldı. Zindanda oldu, dağda oldu. Mazlumlar, Kemaller, Hayriler zindanlarda direndiler. Daha sonra 84 direnişleri oldu. Dağda 15 Ağustos 1984 Atılımıyla başlayan bir gerilla atılımı

leler boşa gitmesin, akan kan boşa gitmesin. O süreçte onlarca devrimci idam edildi. Kenan Evren, "Asmayalım da besleyelim mi?" dedi. Sokaklarda, evlerde yüzlerce devrimci katledildi. Dağlarda binlerce gerilla direndi ve şehit düştü. Hepsisi özgürlük ve demokrasi içindi, halkların kardeşliği ve birliği içindi. Bunların boşa gitmediğini, Türkiye ve Kürdistan halklarının geleceğini yaratan olduğunu ispatlamak için bu dö-

şeşitli duraklar var.

Mesela siyasi olarak 'dur' diyen 29 Mart yerel seçimiydi. Referandum denildi, arkasından bu ortaya çıktı. Yine 2010-2012 savaşı AKP'ye 'dur' dedi. Esas olarak da 2013 Newroz gününde Önder Apo'nun çağrısıyla başlayan çözüm süreci çok önemli bir çıkıştı. Nasıl bir çıkıştı? Yürütülmüş sert mücadelenin, Devrimci Halk Savaşı'nın birikimi üzerinden halklar devreye girsinler, demokratik siyaseti öne çıkarsınlar ve bu temelde Kürt Sorununun demokratik çözümü ve Türkiye'nin demokratikleşmesi sağlansın diye bir çıkıştı. Gerçekten de Newroz'dan itibaren hareketimizin bu sürece girmesi, Türkiye'yi önemli oranda etkiledi. Böylesi bir dönemdi Gezi direnişi ortaya çıktı.

Bu birikime dayandı ve şunu gösterdi: Halklar özgürlük, demokrasi ve kardeşçe bir arada yaşamak istiyorlar.

halk direniyor. Önder Apo direniyor. Yani topyekûn özel savaş saldırısı var. Bütün devrimci-demokratik hareketi ezme istiyorlar, onlar da topyekûn özgürlük direnişi içerisinde.

Şimdi bu toplum için neyi ifade ediyor? Gerçekten de AKP'yi iyi görmek ve anlamak, devrimci-demokratik gelişmeleri iyi görüp anlamak, bu anlamda faşizmi iyi tanımak, faşizme karşı mücadeleyi iyi tanımak gerekiyor. Dolayısıyla bu mücadelede birlik olmak gerekiyor. Kesinlikle bunu sağlamak için bir süredir tartışıyoruz. Aslında quando birlikte olduğumuz örgütlerle ilişkilerimiz önceden de vardı, dayanışma içerisindeydik. Ama bu süreçteki gelişmeleri gördük. Anladık ki, toplumun tüm kesimleri faşizmi yıkmak için mücadele etmek istiyorlar, ama bunların birleşik bir öncüye ihtiyaçları var. Öncülük edilmesi gerekiyor. İşte HBDH bu temelde doğdu. O öncülük ihtiyacını karşılayacak, ortak mücadeleye sevk edecek iddia ile ortaya çıktı.

Bu temelde HBDH başta kadın ve gençler olmak üzere özgürlük ve demokrasi isteyen, sosyalizme isteyen, faşizme, emperyalizme ve her türlü gericiliğe karşı olan herkesin mücadele edip birleşeceği zemin olacak. Böyle bir özgürlük mücadelesi yürütmenin ve kazanmanın önünü açıyor. Bu bakımdan tabii bütün kesimlerin doğru anlamasını ve katılmasını istiyoruz. Özgürlüğe herkesten fazla ihtiyacı olan kadınlar, kendi birleşik devrim hareketlerini yaratarak, HBDH'nin öncüsü olsunlar. Özgürlük çizgisini belirlesinler, sonuna kadar sahip çıkıp katılsınlar. Türkiye ve Kürdistan'daki bütün gençlik bu mücadeleye sahip çıksınlar. Kırdarda gerillayı, kentlerde barikatları, savaşı, her şeyi yürütmeyi kendi birleşik örgütlerini kurarak gerçekleştirsinler. Bütün işçi, emekçi kesimler on yıllarca mücadele ettiler ezildiler, sömürüldüler, halen faşizm ezme istiyor. HBDH onlar için de en büyük hak ve özgürlük mevzsidir.

Bütün sendikaları, işçi kurumlarını, demokratik kurum ve kuruluşlarını ben bu vesileyle HBDH'nin öncülüğün-

Duran Kalkan (PKK Yürütme Komitesi Üyesi): Ben öncelikle HBDH'nin, Türkiye ve Kürdistan halklarımız için, bütün insanlık için hayırlı olmasını ve zafer getirmesini diliyorum. Büyük bir devrimci ve demokratik gelişmeye yol açacağına da inanıyorum.

12 Mart ile bağlı bir durum. 12 Mart 1971 darbesi faşist bir saldırıydı. Öncesindeki demokratik, devrimci direniş ezme amaçlı bir saldırıydı. Buna karşı da büyük bir karşı duruş ve devrimci direniş oldu. Dolayısıyla Türkiye için 1915-20'ler nasıl ki bir dönemdir, 1968-73 yılları arası süreçte çok önemli bir dönemdi. Nasıl bir dönemdi? 1920'lerde imparatorluk yıkılırken yerine ne konulacaktı? Cumhuriyet oradan çıktı. Ne kadar cumhuriyet olduğu tartışmalıdır, ama yeni bir çıkıştı. 70'deki dönemde cumhuriyet olacaksa nasıl bir cumhuriyet olacak ve Türkiye nasıl bir sistem ile yönetilecek sorusuna cevap arandığı bir dönemdi.

İki alternatif vardı: Faşist diktatörlük mü olacak, yoksa demokratik cumhuriyet, demokratik bir Türkiye mi olacak? Devrimci, demokratik direnişler THKP-C, THKO, TIKKO öncülüğündeki o devrimci direniş demokratik Türkiye'yi temsil ettiler. Hem de ozanın dediği gibi buna "kanla bastılar mührünü." Bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük şiarıyla gerçekleştirdiler. Faşist askerî darbe de bunu ezme çabası. O gün bugündür 45 yıldır bu mücadele sürüyor, durmadı. Faşist güçler, faşist diktatörlüğü kalıcı kılmak için saldırılarını yürüttü. Devrimci,

gelişti. Ki, zaten bu atılım 1971 darbesine karşı Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin başlattığı silahlı direniş, gerillayı Kürdistan'a taşıyarak sürdürme hareketiydi. Bu güne kadar böyle geldi.

Dikkat edelim, devrimci-demokratik hareket de bu güne kadar yenilmemiş, ezilmemiştir. Bir bütün olarak faşist saldırılara karşı ayakta duruyor ve demokratik Türkiye amacını canlı bir şekilde gerçekleştirmeye çalışıyor. Faşizm de saldırıyor, bu gün AKP bunu temsil ediyor. 1971 faşizmindeki saldırganlığı şimdi AKP faşizmi temsil ediyor. Yeni bir sivil faşist darbeyle AKP bunu temsil ediyor. Devrimci-demokratik Türkiye'yi de artık Halkların Birleşik Devrim Hareketi temsil ediyor. Böyle bir birlik oldu.

1971 darbesine karşı Denizlerin, Mahirlerin ve İbrahimlerin başlattığı devrimci-demokratik Türkiye mücadelesini zafere götürmek için bu gün bütün devrimci hareketler birleştiler. Hepsisi değil, ama önemli bir gücü birleşti. Dışında kalanlar var, onları da bu birliğe katılmaya çağırıyoruz. Çünkü şimdi de bir dönemden geçiyoruz. 70'ler bir başlangıçtı. Demokratik Türkiye mi olacaktı, Faşist Türkiye mi? İşte şimdi bu soruya cevap verilecek bir final aşamasını yaşıyoruz. O büyük başlangıcı aynı ruh, duygu, cesaret, fedakarlık ve kahramanlık ile bugün zafere taşımak istiyoruz.

HBDH bu zaferi yaratacak birlik olacak. Biz buna karar verdik, dışında kalan herkesi de bu birliğe katılmaya çağırıyoruz. 45 yıldır verilen mücade-

Özgürlüğe herkesten fazla ihtiyacı olan kadınlar, kendi birleşik devrim hareketlerini yaratarak, HBDH'nin öncüsü olsunlar. Özgürlük çizgisini belirlesinler, sonuna kadar sahip çıkıp katılsınlar. Türkiye ve Kürdistan'daki bütün gençlik bu mücadeleye sahip çıksın. Kırdarda gerillayı, kentlerde barikatları, savaşı, her şeyi yürütmeyi kendi birleşik örgütlerini kurarak gerçekleştirsin.

nemdeki demokratik devrimi başarıya götüren hamle ile birleştirelim diyoruz. HBDH bu durumun ruhu, iradesi, düşüncesi ve eylemi olacak.

-AKP'ye karşı önemli bir potansiyelden bahsettiniz. Gezi direnişi de önemli bir dönüm noktasıydı. Kürdistan'da özyönetim direnişleri de var. Türkiye ve Kürdistan'daki devrimci, demokratik çevreler bu süreçte nasıl katılmalı? Onlar için HBDH neyi ifade ediyor?

-AKP, bizim eksikliklerimiz ile bu duruma geldi. Bunu kabul etmemiz lazım. İktidara gelecek bir gücü yoktu. Sol, sosyalist güçler, devrimci-demokratik hareketler HBDH gibi bir birlik yaratıp siyaset üzerinde etkide bulunamadılar, boşluk oluştu. AKP bundan yararlanarak iktidara geldi. İktidar sürecinde de hep ezilen, yoksul halka hitap etti. Yine devrimci hareketin zayıflığından yararlandı. Boşluktan yararlanarak kendini güç yaptı, iktidarını sağlamlaştırdı. Şimdi buna 'dur' diyen

Bu AKP'nin faşizminden de kurtulmak istiyorlar. AKP oyun ve hile yaparak sanki yoksuldan, fakirden yanaymış gibi gösteriyor, ama aslında faşizmi restore ederek egemen kılmak istiyor. Hareketimizin Newroz sürecindeki atılımı ile kitleler bunu gördü. Bunun üzerine demokratik hakları için ayağa kalktılar. Gezi bu şekilde ortaya çıktı ve o sürecin ciddi bir devamıydı. Büyük bir kalkış oldu.

Bunu ilk başta yeterince anlayamadık, tam örgütleyemedik ve her tarafa hızla yayamadık. AKP, özellikle Tayip Erdoğan bizden daha önce tehlikeyi gördü ve önüne geçti, bastırıp ezdiler. Şimdi onu devam ettiren direnişler var. 24 Temmuz 2014 saldırısına karşı, Kürdistan'ın her tarafı direniyor. Kürdistan'ın bütün kent ve kasabaları Gezi ruhuyla direniyorlar. O zaman AKP faşizminden kurtulmak için başlayan direniş sürüyor. Amaç 2013 Newroz'uyla ortaya çıkmıştı. Ama AKP, 1971 faşist darbesi gibi saldırıya geçti ve şiddet ile ezme çabası. Buna karşı da gerilla direniyor. Kürdistan'da ve Türkiye'de

de birleşmeye, güç birliği yapmaya çağırıyorum. Kendi birleşik hareketlerini örgütleyerek bu 45 yıllık faşizmi yerle bir etsinler. Bu söz bize karşı söylediler, sözünü söylemek doğru olmayabilir. Ama ben Tayip Erdoğan'ın sözünü kendisine ihsan etmek istiyorum. Faşizmin başına bu dünyayı yerle yeksan ederek, özgürlüğü ve demokrasiyi ortaya çıkaracak büyük bir mücadeleye çağırıyorum. Buna kadınların gücü var, gençlerin gücü var, işçi ve emekçilerin gücü var, tüm halkların gücü var. Alleviler, Kürtler, bütün ezilenlerin gerçekten de birlik olduklarında en güzel dünyayı demokratik sistem içerisinde yaratma güçleri var.

Zafer kendi ellerindedir. Sosyalistler hep böyle söylüyorlardı. İşçinin, emekçinin, kadının, gencin bileğinde, beyinde ve ruhunda bu güç var. Artık bu faşizme 'dur' diyelim, artık bu potansiyelimiz işlesin. Faşizme artık 'dur' da demesinler, 'yıkıl' desinler. Bunu istiyoruz!

Musa Anter

Selçuk (Enver Polat)

Zeynep (Gurbetelli Ersöz)

Halil Dağ (Halil Uysal)

Özgür basının dünü ve bugünü

Rohat Selçuk

Sömürgecilik koşulları nedeniyle Kürt aydınlanması çok geç başladı. 17. ve 18. yüzyıla kadar da topluma mal olmuş yazılı bir eser bulmak çok güçtür. Bu dönemlerdeki Kürt aydınlanması Ehmedê Xanê, Feqiyê Teyran ve Melayê Cizîrî gibi düşünür ve edebiyatçılarla sınırlıdır. Dini eğitim ağırlıklı medreselerin Kürt dili ve edebiyatına sınırlı bir katkısı olsa da toplumun asıl ihtiyaç duyduğu tarih, felsefe, siyaset ve sosyoloji gibi alanlara gereken ağırlık verilemedi. Bu alanlarda gerektiği kadar entelektüel bir üretim olmayınca, basın yayın başlığı altında da ciddi bir gelişme sağlanamadı.

İlk gazetenin adresi Mısır oldu

Kürtlerin basın-yayın fikri ve girişimleri Osmanlı İmparatorluğu'nun dağılma sürecine rastlar. Söz konusu dönemde İttihat ve Terakkiçilerle anlaşılan II. Abdulhamit, siyasi iklimi yumuşatacağı yerde daha da otoriter bir karaktere bürünür. Öyle ki bu dönemde yaşayan Kürt aydınları ne Kürt illerinde ne de İstanbul gibi bir yerde gazete çıkarma imkanı bulur. Zira Osmanlı devleti, Kürtlerin her türlü aydınlanma ve örgütlenme faaliyetlerini adeta mercek altına almış durumdadır. Bunun içindir ki Kürdistan ismiyle çıkarılan ilk gazetenin adresi Mısır olur. Burası da o dönemlerde Osmanlı sınırları içerisindeydi ancak merkezi otoriteden oldukça uzak olduğu için şartlar biraz daha elverişlidir. 22 Nisan 1898 tarihinde Kahire'de Miqdad Mithad Bedirxan tarafından çıkarılan bu gazetenin dili Kurmancî, kullanılan alfabe ise Arapçadır. Gazetenin ömrü dört yılını bulur. Ama çıkarılan toplam sayı 31'i geçmez. Bu sayıların da ilk beşi Kahire'de, geri kalanları ise İsviçre ve İngiltere'de tamamlanır.

Gazetede Kürt dili ve tarihinin yanı sıra halk üzerindeki baskılara, yine zorla toplanan vergilere yer verilir. 2000 adet gazete Kürdistan'a gönderilir ve bedava dağıtılır. Daha sonra Kürdistan'dan gelen okur mektupları gazetede yer bulur. Gazetenin halka ulaştığını ve halk tarafından sahiplenildiğini bu mektuplardan anlamak mümkündür.

Elbette ki özgür basın, tüm baskı ve katliamlara rağmen bütün bu olup bitenler karşısında sessiz kalmayacaktır. Neye mal olursa olsun direnen halkın yanında olacaktır. Haktan ve hakikatten yana tavır alacaktır. Bunun başka bir yolu da yoktur. Şimdiye kadar yüzlerce şehit ve binlerin emeği ile yaratılmış olan özgür basın geleneği de böyle bir duruşu emretmektedir.

Ayrıca gönderilen mektuplarda devletin gazete okumayı engellediği, gazete okuyanları cezalandırdığı belirtilir. Ancak okurlar mektuplarıyla her şeye rağmen gazeteyi desteklediklerini ifade ederler. İlk olması açısından Kürdistan Gazetesi'nin önemi büyüktür. Ancak arkasında siyasal ve örgütsel bir destek olmadığından devletin baskı ve engellemeleri başta olmak üzere kadro ve maddi sıkıntılardan dolayı gazete fazla ayakta kalamaz, kapanır. Meş-

çıklarlar. Osmanlı yönetimini kendi çizgilerine çekmek için Kürtler başta olmak üzere Anadolu'daki birçok çevrenin desteğini kazanırlar. Ancak başa gelip iktidarlarını sağlama aldıktan sonra da milliyetçi ve şoven bir karaktere bürünürler. Ne Kürtleri ne Ermenileri ne de Süryani ve diğer kimlikleri tanırlar. Varsa yoksa Türkçülüğe sarılırlar. İçeride bu tekçi ve baskıcı anlayışa sahip olan İttihatçılar, dış politikada ise oldukça maceraperesttirler.

buralarda Osmanlıların bir hükmü kalmamıştır. Bunun içindir ki söz konusu alanlarda Rojî Kurd, Hetawî ve Jin dergisi gibi yayınlar çıkarılır. Bunlar ağırlıkta Soranca lehçesiyle yayın yapılmışlardır.

1. Dünya Savaşı'ndan sonra TBMM'nin açılması ve Cumhuriyetin ilanıyla birlikte yeni bir dönem başlar. Kürtlerin de bu savaşa katıldığı ve büyük bedeller verdiği çok çabuk unutulur. Kongre ve konferanslarda verilen

Bakur'dan Şam'a giden aydınlar en çok dil üzerinde tartışma yürütürler. İlk başlarda alfabe ve gramer konusunda ortak bir fikir yoktur. Örneğin Celadet Bedirxan ile Osman Sabri Latin alfabesi üzerine tartışır ve ortaklaşmaya çalışırlar. Hawar Dergisi bu sürecin bir ürünüdür. Latin alfabesiyle çıkarılan ilk Kürt dergisi olması bakımından Hawar Dergisi önemlidir. Dergide Kürt dili, edebiyatı ve coğrafyası işlenir. Çok sonraları Hawar'a ek olarak Ronahi Dergisi çıkarılır. Bu dergide ise ağırlıklı olarak dünya ve bölgedeki gelişme ve haberlere yer verilir. Özellikle savaş haberleri öne çıkar. Denilebilir ki Kürt basın tarihinde ilk haber yayıncılığı bu dönemde Ronahi'yle başlar. Bu dergiler 2. Dünya Savaşı'na kadar da varlıklarını sürdürürler.

Latin alfabesi

Kürtleri bölgeden uzaklaştırır

Lübnan ve Suriye'de çıkarılan gazete ve dergilerde Fransızların etkisi vardır. Neticede buralar Fransız mandası altındadır. O dönemlerdeki aydınların çoğunda da belli bir Fransız hayranlığı mevcuttur. Örneğin Bedirxanlar içerisinde Fransızca bilmeyen tek bir kişi bile yoktur. Hepsini bu dili çok iyi konuşur. Dolayısıyla açıktan dillendirilmese de Batı'ya duyulan bir hayranlık söz konusudur. Durum böyle olunca Arap alfabesinden uzaklaşmak hiç de zor olmamıştır. O dönem koşullarında böyle bir geleneği başlatmak ileri bir adım gibi görülebilir ancak sonraki yıllarda bunun Kürt aydınlanmasına verdiği zarar kendiliğinden ortaya çıkmıştır. Her şeyden önce Bakur'un genelinde yaşayan Kürtler dil, kültür ve aidiyet anlamında bölgeden uzaklaşmıştır. Hatta giderek yabancılaşmıştır. Belki de en önemlisi güne kadar Arap alfabesiyle yazılan tüm eserler yıllarca raflarda tozlanmaya terk edilmiştir. Herkes Latinceye yönelir ve Arapça harfler giderek tümünden unutulmaya yüz tutar.

Bakurê Kürdistan'daki isyanlar sürecinde ve sonrasında basın yayın faaliyetleri yok denecek kadar azdır. Hele Dersim katliamından sonra tam bir suskunluk dönemine girilir. Bu dönemde Kürtlerin ileri gelenleri ya kat-

Tarihî

rutiyetle birlikte Anadolu'da yaşayan her halk gibi Kürtler de biraz nefes alır. Kürt Terakki Cemiyeti gibi örgütlenmeler bu tarihte kurulur. Artık entelektüellerin ve aydınlanma faaliyetlerinin merkezi İstanbul'dur. Altı yıllık bir aradan sonra Kürt Terakki Cemiyeti etrafında bir araya gelen aydınlar, cemiyet ismiyle yeniden bir gazete çıkarmaya başlarlar. Ancak bu girişim de fazla uzun ömürlü olmaz. Sözde reform ve özgürlükler vaadiyle iş başına gelen İttihat ve Terakkiçiler, çok kısa bir süre içerisinde kraldan daha krallık kesilerek bu gazeteyi kapatırlar. İttihat ve Terakkiçiler, sözde "özgürlük ve demokrasi" sloganıyla yola

Bunun içindir ki bunlar, I. Dünya Savaşı dahil toplumu sürükledikleri macera bırakmazlar.

Birinci Dünya Savaşı ve Kürt aydınlanması

1. Dünya Savaşı döneminde Kürt aydınlanması tam bir duraklama sürecini yaşar. Her ne kadar ortada ciddi bir otorite olmasa da savaşın yol açtığı yıkım ve enkaz insanları canından bezdirir. Bilindiği gibi Kürdistan savaş sahası yapıldığından Kürtler de bu savaşta ağır bedeller ödemişlerdir. Otorite boşluğu en fazla Başur ve Rojhilat Kürdistan'da hissedilir. Artık

sözler bir daha hatırlanmaz. Kemalist hareket, dış tehditlere karşı varlığını güvenceye aldıktan sonra bu kez içeride temizlik hareketine girer. Kürtler için artık soykırım saldırıları ve isyanlar dönemidir. Hayatın rengi ölüm, ağıt, hawar ve figandır. Kürt dili, edebiyatı ve kültürü yine sansür ve yasaklarla baş başa kalmıştır. Kemalist rejim tarafından Kürtçe yasaklanmış, medreseler kapatılmış, dolayısıyla Kürtçe faaliyet yürütmek oldukça zorlaşmıştır. Bu nedenle Kürt aydınları İstanbul'u terk ederler. Bazıları da zaten sürgün edilir. Bu süreçten sonra Kürt aydınlanmasının yoğunlaştığı iki merkez vardır; Süleymaniye ve Şam.

liamdan geçirilmiş ya da sürgün edilmişlerdir. Bırakalım Kürtçe gazete veya dergi çıkarmayı Kürtçe 'ıslık çalmak' bile yasaktır. Bu durum 61 anayasasına kadar sürer. Türkiye Cumhuriyeti tarihinde sözde en ilerici sayılan bu anayasa sadece sol çevreler için belli bir yumuşama getirirse de Kürt dili ve kültürü üzerindeki yasakların kaldırılmasında olumlu anlamda hiçbir rol oynamaz. Aynı zihniyet kendini tekrar eder. Kürt aydınları bu dönemde sol kulvardan yararlanarak biraz olsun seslerini duyurabilmişlerdir.

Serxwebûn 12 Eylül faşizmine karşı direnerek milyonların sesi oldu

70'li ve 80'li yıllar darbeler dönemidir. Bu zaman aralığında Bakurê Kurdistan'da neredeyse alfabenin tüm harflerini kullanacak kadar örgüt kurulur. Hele demeklerin haddi ve hesabı yoktur. Her örgütün bir ya da iki yayın organı vardır. Örgütler dışında topluma mal olmuş bir yayın bulmak neredeyse imkansız bir şeydir. Serxwebûn'un kuruluşu da bu döneme denk gelir. İlegal koşullarda ve kit imkanlarla çıkarılan Serxwebûn gazetesi daha sonra 12 Eylül faşizmine karşı direnecek ve zamanla milyonların sesi olacaktır. Ancak diğer yayınlar ve arkasındaki örgütler birer birer 12 Eylül rejimine karşı yenilir ve

Halkın çıkarlarını merkeze alan ortak bir yayın politikasına ihtiyaç vardır. Ortak bir çatı örgütlenmesi şarttır. Bunlar olmazsa olmaz kabilinde stratejik gerekliliklerdir. Dönem dönem bu yönlü kimi girişimler olmuşsa da bunlar yeterli değildir. Şu bir gerçektir ki ortaklaşma temelinde ve makul prensiplerde bir araya gelindiğinde devasa bir medya gücü ortaya çıkacaktır.

lece Özgür Gündem çağı başlatılmış oldu. Özgür Gündem'in ilk sayısı çıktığında takvimler 30 Mayıs 1992'yi gösteriyordu.

Özgür Gündem'i yayınlayan Ülkem Basın Yayın, bir de Kürtçe gazete çıkarma kararı aldı. Bu karar ile Kürtçe haftalık Welat gazetesi 22 Şubat 1992 tarihinde yayına başladı. 115 sayı yayınlanan ve hakkında açılan onlarca dava ve verilen cezalar nedeniyle haftalık Welat gazetesinin kapatılmasından sonra Kürtçe yayın "Welatê Me" gazetesi ile devam etti. 1996 yılına kadar 46 sayı çıkaran "Welatê Me" gazetesinin kapatılmasıyla da "Azadiya Welat" gazetesi yayın hayatına başladı. Kürtçe basın yayın alanında en uzun soluklu gazete ünvanına sahip olan "Azadiya Welat" gazetesi 15 Ağustos 2006'da günlük yayına geçtiğini duyurur.

Hem Özgür Gündem'in hem de Azadiya Welat'ın Özgür Basın Geleceği'nin kök salmasında rolü belirle-

Bu yönelimleri bir savaş konsepti dahilinde yürütüyorlardı. O dönemlerde basın üzerinde sansür, sürgün ve baskılar eksik olmuyordu. Buna rağmen alternatif basın susmadı, yılmadı. Ondan sonra JITEM eliyle infazlara yöneldiler. Hüseyin Deniz ve Apê Musa başta olmak üzere Kemal Kılıç, Cengiz Altun, Ferhat Tepe ve daha niceisini katlettiler. Örneğin Burhan Karadeniz o dönemde henüz 19 yaşında bir muhabirdi, ömür boyu felç bırakıldı. Nazım Babaoğlu hakeza 17 yaşındaydı; gittiği bir haberden bir daha geri dönemedi.

Bazı basın emekçileri de baskılardan dolayı Kürdistan dağlarına çıktılar. Gurbetelli Ersöz ve Mehmet Şenol bu konuda ilklerdendir. Bu arkadaşların kalemleri engellendiği için dağa çıkıp ellerine silah aldılar. Çünkü artık sözlerin bir etkisi kalmamıştı. Şairin deyişiyle bir tek "yüceltilere sığınmak" kalmıştı geride. İşte onlar da bunu yaptılar. Tabii ki azgın düşman bura-

larında katledilenler arasında Azadiya Welat editörü Rohat Aktaş ve Ömer Baran da vardı. Onları onlarca kişi ile birlikte barbarca yaktılar. Bundan daha vahşi bir iktidar düşünülebilir mi?

Önder Apo'nun öngördüğü gibi çözüme gelmeyen Erdoğan, faşizmde Çiler'i de geride bırakmış Hitler ve Mussolini yolunda hızla intihara doğru gitmektedir. Tarihte olduğu gibi bugün de faşist iktidarların ilk hedef aldığı kesim, topluma doğru bilgiyi ulaştırma mücadelesi veren muhalif basın çalışanları olmuştur.

Bu konuda örnekleri çoğaltmak mümkündür. Maxmur'da DAİŞ'in kurşunlarına hedef olan gazeteci Deniz Fırat, Şengal'de şehit düşen gazeteci Agir Banê de faşist AKP-Erdoğan iktidarının beslediği çeteler tarafından katledilmişlerdir.

Geçmişte devlet, muhaliflerini ortadan kaldırmak, özgür basını susturmak için en azından resmi olmayan ve gizli araç ve yapılar kullanıyordu.

Gelinen aşamada özgür basın geleneği Kürdistan'ın dört parçasında da kök salmış durumdadır. Gerek gazete ve dergicilikte, gerek ajans haberciliğinde ve gerekse de radyo ve televizyonculukta önemli bir düzey yakalanmıştır. Yine alanlarda azımsanmayacak sayıda kadro ve çalışan yetişmiştir. Muazzam bir mesleki deneyim ve tecrübe söz konusudur. Elbette ki bu olgulardan hareketle özgür basın alanında her şey dört dörtlüktür denilemez. Her şeyden önce var olan televizyon programları, sunulan haberler ya da gazete ve dergilerin içerikleri halk açısından ne kadar duyurucudur? Sözünü ettiğimiz mevcut yayınlar toplumun tüm sorunlarına yeterince eğilebiliyor mu? Genel gördüğünde bu ve benzeri sorulara gönül rahatlığıyla olumlu cevap vermek biraz zordur. Çünkü halen mesleki yetkinleşme, yaratıcılık ve özellikle de derinleşme noktalarında arayış ve tartışmalar sürüyor. Tüm bu başlıklarda yeterlilik sınırlarına gelindiği söylenebilir. Yani gelenek güçlü ama ürünler yetersizdir.

Sonuç itibarıyla; Kürt basınının kendi içerisinde de sorunlar yaşadığını belirtmek gerekir. Her şeyden önce halen parçalar arası gereken diyalog ve dayanışma sağlanmış değildir. Kürt halkı üzerinde bu denli

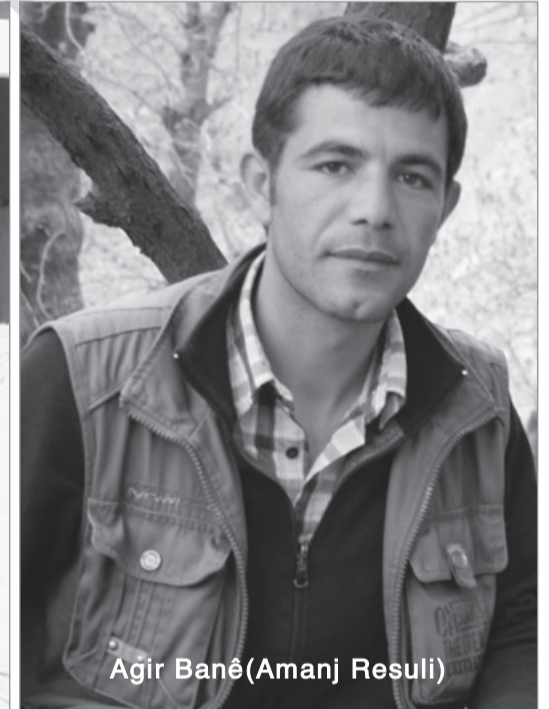
Arman Kerboran (Hüseyin Akdoğan)

Deniz Fırat (Leyla Yıldıztan)

Rohat Aktaş

Agir Banê (Amanj Resuli)

bir daha da adlarından söz edilmez.

22 Nisan 1990 günü Halk Gerçeği ile yola çıkan ve kökü Kürdistan Gazetesi'ne dayanan özgür basın geleneği, nice badireler aşarak bugünlere kadar gelir. Onlarca can verir. Muazzam bir emek ve çaba harcanır. Her türlü baskı, işkence ve kıyım rağmen pes edilmez. Direnilir, taviz verilmez. Belki de en önemlisi, var olanla yetinilmez. Hep üretilir. Ki sadece bu son 26 yıllık geçmişte baktığımızda 24'ü günlük, 22'si haftalık olmak üzere toplam 46 gazete, onlarca dergi, ajans ve Tv ile karşılaşırız.

Özgür basın geleneğinin ilk adımı sayılan bu haftalık gazete, altı ayrı siyasi çevrenin ortak yayın organı olarak ortaya çıktı. O dönemdeki iktidarların baskı ve sömürüsüne çok iyi bir cevap olduğu halde fazla sürdürülemedi. Dokuzuncu sayıdan sonra dönemin sansürçüleri tarafından kapatıldı. Ardından yayına başlayan Yeni Halk Gerçeği ise sadece üç sayı çıkabildi. Ama bu kez devlet eliyle değil, bileşenleri ortak bir paydada buluşamadıkları için kapandı. Ortak yayın projesi tutmayınca bu kez yola Yeni Ülke ile yürüme kararı alındı. Yeni Ülke haftalık bir gazete olarak yayın hayatına başladı. Bir süre sonra ihtiyaçlara yanıt veremez hale gelince bu kez de günlük gazete çıkarma kararına gidildi. Bö-

yüce. Bu iki yayın organı sadece Kürtlerin değil, ezilen, sömürülen ve inkar edilen tüm halkların, sınıf ve çevrelerin sesi oldu. 90'lı yıllardaki siyasi koşullar düşünüldüğünde bu gerçeklik daha anlaşılabilir. Çünkü o günlerde hakikatin sesi olmak demek ölüm ile kol kola dolaşmak demektir. Dolayısıyla bu her iki gazetenin çalışanları gerçekler uğruna ölümlerine az davetiye çıkarmadılar.

90'lı yıllarda devletin imha ve inkar zihniyeti ayyuka çıkar. Sıkça değişen hükümetler ise sadece savaşı tırmandırmakla mükelleftirler. Devletin tüm kurumları da buna göre pozisyon alır. Yani milli mutabakat tamdır. İşte Çiler, Güreş ve Demirel üçlüsünün bu dönemde işledikleri suçlar ve cinayetler bilinmektedir. Bunların bazıları ortaya çıkarıldı. Bunlar yurtsever, siyasetçi, iş adamı, gazeteci, dağıtımçı ve bayi demeden onlarca insanı katlettiler. Sakat bıraktılar. Yıllarca tutsak ettiler.

larda da onlara yaşam hakkı tanımadı. Ama en azından dövüşerek şehit düştüler. Yine aynı süreçlerde Enver Polat (Selçuk) da Avrupa'dan ülkeye döner. O da yıllarca Avrupa sahasında Serxwebûn ve Berxwedan başta olmak üzere günlük gazete ve ajanslarda çalışmıştı. Denilebilir ki Avrupa'da basın yayın denilince akla ilk gelen isim Selçuk'tu. O da tıpkı diğer arkadaşları ve meslektaşları gibi Botan'da Türk devletinin bir hava saldırısında şehit düştü. Çok sonraları aynı şahadet 'dağın gazetecisi' Halil Uysal'ı buldu. Halil demek "Dağın Gözü" demektir. Halen de onun çektiği kare ve görüntüler Özgür Basın'ın vazgeçilmez materyalleri arasındadır.

Erdoğan süreci ve gazeteci avı

Bugünkü AKP-Erdoğan faşist iktidar da özgür basın çalışanlarını ya tutukluyor ya da öldürüyor. Cizir bodrum-

Cinayetleri gizli işliyordu. Yani açık katliam yapma konusunda çekincesi vardı. Ama bugün AKP-Erdoğan devletin çıplak zoruyla karşı karşıyayız. Erdoğan, devlet adına tüm cinayetleri artık açıktan yapıyor ve üstleniyor. AKP hükümeti, hakeza toplumdakim ve yıkım operasyonlarını gizlemiyor. Bütün bunları açıktan yapıyor.

Kürt basını geleneği güçlü ama ürünler yetersiz

Elbette ki özgür basın, tüm baskı ve katliamlara rağmen bütün bu olup bitenler karşısında sessiz kalmayacaktır. Neye mal olursa olsun direnen halkın yanında olacaktır. Haktan ve hakikatten yana tavır alacaktır. Bunun başka bir yolu da yoktur. Şimdiye kadar yüzlerce şehit ve binlerin emeği ile yaratılmış olan özgür basın geleneği de böyle bir duruşu emretmektedir.

Gelinen aşamada özgür basın geleneği Kürdistan'ın dört parçasında da kök salmış durumda. Gerek gazete ve dergicilikte, gerek ajans haberciliğinde ve gerekse de radyo ve televizyonculukta önemli bir düzey yakalamıştır. Yine alanlarda azımsanmayacak sayıda kadro ve çalışan yetiştirmiştir. Muazzam bir mesleki deneyim ve tecrübe söz konusudur.

Hasret, Rojava'nın fedakar komutanı

Adı soyadı: Tebia Necmeddin
Nasnav: Hasret Qamişlo
Doğum tarihi ve yeri: 1987/Qamişlo
Katılım tarihi ve yeri: 2006/Qamişlo
Şahadet tarihi ve yeri: 1 Nisan 2012/Qendil

Örgüt içinde önemli bir düzeye ulaşmıştı. Daha da gelişmeye açıktı.

Düzenli günlük tutar, düşünsel üretim ve yoğunlaşmaya büyük önem verirdi. Dağda basılan dergilerimize yazı yazar ve gönderirdi.

Onun ilkesi; yaptığı işlerden ders çıkarmak ve başarıyı esas almaktı

tandı. Son dönemlerde takım komutalığı görevini üstlemişti. Ve bu görevinin hakkını veriyordu. Söyledikleri hep özlüydü. Bir darlık yaşansa veya kendisi bir darlık yaşasa hiçbir zaman dışarıya yansıtırmazdı. Böyle durumlarda çoğu zaman "Önderlikten aldığım güçle olayların üzerine gitmeliyim, ben kendim çözüm gücü olmalıyım. Ben hiçbir zaman örgütü kendisiyle uğraştıran biri olmamalıyım" derdi. Bunu temel bir özellik olarak ele alıyordu. "Bir yerde ben yük kaldıracaksam onu yapmalıyım, kendimi yük haline getirmemeliyim" derken sorumluluk anlayışının ne kadar önemli bulunduğunu ifade ediyordu. Bu esaslar üzerinden tüm çalışmalara ve yaşama hesapsızca katılım sağlıyordu.

Doğa ile bağı çok güçlüydü

Hasret arkadaşın tüm çabalarının temelinde bir kadın militan olduğunun bilinci yatıyordu. Toplumsal sistem tarafından babadan tutulmuş devletin okulundaki öğretime kadar değişik figürler tarafından hep kişilik anlamında bir baskı altına alınma gerçeği vardır. Hasret yoldaş bunun farkına varmıştı ve ilk olarak bu şekillenmeye karşı gelmenin zorluklarıyla başa çıkabilmişti.

Hasret arkadaşın yaptığı değerlendirmeler, hesapsız katılımı ve çocuk ruhluluğu onlarla çok kolay ilişkilene ve paylaşımı, öte yandan bir güveni de beraberinde getiriyordu. Örneğin sorun yaşayan bir arkadaş, Hasret arkadaşın yanında kalırsa o arkadaş kısa sürde çözüm gücü kazanıyor ve morali yükseliyordu.

Yeni paradigmanın en temel ilkelerinden birisi de ekoloji ilkesidir. Hasret arkadaş doğal olarak bu ilkeye göre yaşıyordu. Doğa ile olan bağı çok farklıydı. Sanki tüm yaşamını doğada geçirmişti. Hayvanlar ile bizden farklı bir iletişimi vardı. Çoğu zaman beslediğimiz kedi gibi hayvanlar diğer arkadaşların yanına yaklaşmazken Hasret arkadaşın bir işareti ile koşarak ona giderlerdi. Hayvanlardan tiksinen bazı arkadaşlar onun sayesinde hayvanları sevmeye başladılar. Bu da kadının özünü yansıtıyordu. Kadının doğal yaşamla olan güçlü bağının kanıtıydı.

Hasret arkadaşın gelişim süreçleri çok kolay ve rahat ortamlarda olmadı elbette. Bir savaş gerçekliği vardı ve bunun tüm zorluklarını tek tek yaşadı. Gare, Metina, Zagros, Qendil dağları buna tanıklık eder. Kendisini böyle zorluklar içinde ve mücadele ile var etti. Bu yanı sıra hepimize örnek oldu. Zor şartlarda yaşamış böyle yoldaşları doğal olarak kendimize örnek alıyoruz. Hasret arkadaş gençti, fakat yaptığı işler büyüktü. Çalışmaların üzerine kararlıca gidiyordu.

Hasret arkadaşın dikkat çekici özelliklerinden biri de parti çalışmalarından hiçbir zaman kendini geri çekmemesi olmuştur. Bu kararlılığını "Örgüt işinden kendimi geri çektiğim gün demek ki, bende artık bir şey kalmamıştır ya da ben Önderlikten ve örgütten uzaklaşmışımdır" sözleriyle adeta bir sözleşme kimliğine büründürüyordu. Onun ilkesi yaptığı işlerden ders çıkarmak ve başarıyı esas almaktı. Hep mücadelesini büyütme hedeflerdi.

Doğrusu bir insan nasıl yaşıyorsa bu şahadetine de yansıyor. Evin ve Yekta arkadaşla birlikte şehit düştükleri 1 Nisan günü Qendil'e hava saldırısı olduğunda Hasret arkadaş takım komutanıydı. Kamplarına dönük saldırıda yoldaşlarını koruma kaygısı onu aramızdan alan etkenlerden biriydi. Evin, Yekta ve Hasret arkadaşlar bölüğü müzün en coşkulu ve moralli üyeleriydi. Bölüğü yürütme, bütünleşme, empati kurma denilince bu üç yoldaş akla gelirdi.

Hasret arkadaşın her sözünde, her davranışında bu özellikler çok belirgin açığa çıkıyordu. Onun bizden farkı, bizim erken pes etmemize karşın ondaki sonuna kadar gidiş kararlılığıydı.

2012 yılı ciddi düşman saldırılarının olduğu bir yıldır. Bir hava saldırısı sonucu yaşanan bu kayıpların bizim açımızdan anlamı büyüktü. Üç arkadaşta gençti, Yekta arkadaş bir anneydi. Örnek duruş ve kişiliklerinden çok tecrübe aldık. Nasıl ki, PKK yaşamında birbirini bırakma yoksa, şehadette de böyledir. Saldırı başladığında Hasret arkadaş kendini kurtarmak yerine hemen Yekta arkadaşın bulunduğu tarafa gider. İkisi yan yana şehit düşerler. Yekta arkadaşın başı Hasret arkadaşın elinin üzerindedir. Birbirlerine sarılmış vaziyettedirler. Son anlarında bile birbirini bırakmadılar. PKK yoldaşlığında her zaman yoldaş, Önderliği ve halkı için yaşama vardır. Bunu da son nefeslerinde bile sergiliyorlar.

İki arkadaşın şehit düştüğü pozisyon inşanda apayrı bir mücadele hırısı yaratıyor. İntikam almayı daha fazla zorunlu kılıyor. Hasret arkadaşın şöyle dediğini hiç unutmam; "Yoldaşımı koruyabilir, onunla bütünleşebilirsem onu ruhumda yaşatıp onun ruhunda yaşarsam bu başım dik yaşadığım anlamına gelir."

Önderliğin felsefesini anlama çabası Hasret arkadaş için temel öncelikti. Bunu her türlü çalışmada, yaşamda bir sözle bile olsa yapmak istiyordu. Bu değerli yoldaşlarımız ile bütünleşip onları mücadelemizde yaşatmak ve başımız dik yaşamak onların bizlere vasiyetidir.

Mücadele arkadaşları

Hasret, yoldaş sıcaklığı, tepeden tırnağa temizlik, bozulmamış ahlak, bilinmeyene duyulan merak... Hasreti bigiye idi. Bilinmez kalmamalıydı onun gözünde. Bağrında özlemlerin buluşmasını, yanıtı verilmemiş sorular barındıran bir duygu fırtınasının tam merkezindeydi. Meraklarını suskunluğuyla olduğu kadar ahlakından hiç eksiltmeden sözüyle de yansıtıran sabrın sınırlarında gezinir, o sınırları aşmazdı. Arayışları da, duruşu da saygılıydı.

2007-08-09 yıllarında Metina'da birliktedik. En son şahadete ulaşmadan önce Qendil alanında birliktedik.

Rojava Kürdistan'ın önemli kentlerinden Qamişlo doğumlu Hasret yoldaş, sekiz çocuklu bir ailede büyür. Çocukluğundan itibaren Kürt gerçekliğiyle tanışıktır. KDP gibi yapıların etkisi de olmuştur. Ama Qamişlo her şeyin ötesinde yurtseverliğin merkezlerindedir. Rojava devriminde de önde gelen merkezlerden birisi olduğunu göstermiştir. Hasret yoldaşın aile çevresi de özgürlük mücadelesine hep yakın olmuş, pek çok katılım sağlayarak ve bedel ödeyerek bu yakınlığını taçlandırmıştır. Amcası da şehit olan Hasret arkadaşın, akrabalarından halen mücadele saflarında olanlar vardır.

Kalabalık bir ailede büyümüş ve sekiz yıl okula gitmiş olan Hasret arkadaş yine de sistemin geri yanlarından pek etkilenmemişti. O, tüm hücrelerine kadar temiz kalmış, doğal toplum özelliklerini korumuştur. Örgüt ortamına böyle gelmiş, aldığı eğitimler ve yaşama özlü katılımı sonucu kısa sürede büyük gelişmeler kaydetmişti.

O, doğru kadın kişiliğini temsil etme iddiasındaydı. Buna denk bir duruş sağlama arayışı onu kaygısız yapıyordu. Kendisine olduğu kadar yoldaşlarına da güveni yükseliyordu böylece. Yanlış yapmaktan korkmuyor, yapınca da düzeltme yollarını arıyordu. Bu nedenle kimin ne diyeceğine bakmaksızın her yoldaşıyla örgütsel ölçüler temelinde rahatça ilişki geliştirebiliyordu. Bu önemliydi. Çünkü hepimizin hep eksik bıraktığı bir noktaydı.

Toplumsallık vardı Hasret arkadaşta. Ona baktığımızda kolektivizm nedir, yaşam nasıl paylaşılır, kadınlı yaşam nasıl olur, görebiliyorduk. Kalbinin temizliği yüzüne yansıyor. İşine de yansıttığı bir temizlik bu. İster istemez 'bu çağında böyle insanlar kalmış mı' diye sorguluyorduk.

Yaptığı işten verdiği eğitime yaşamının her alanında bir doluluk vardı. O bir komu-